

Informacja o realizacji zadań oświatowych przez Miasto Częstochowę w roku szkolnym 2015/2016

Zatwierdzam:

Częstochowa, październik 2016

Spis treści

I. SZKOŁY I PLACÓWKI OŚWIATOWE	7
1. Informacje ogólne	7
2. Edukacja przedszkolna	8
3. Szkoły ogólnodostępne	10
3.1 Szkoły podstawowe.....	10
3.2 Gimnazja	12
3.3 Szkoły ponadgimnazjalne	13
3.3.1 Licea ogólnokształcące	13
3.3.2 Szkolnictwo zawodowe	14
3.3.2.1 Zasadnicze szkoły zawodowe	14
3.3.2.2 Technika.....	15
3.3.2.3 Szkoły policealne.....	16
3.3.2.4 Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	17
4. Szkolnictwo Specjalne	23
5. Nauczanie indywidualne	29
6. Baza lokalowa szkół	30
7. Inwestycje, remonty i modernizacje	34
8. Nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek oświatowych	36
8.1 Kwalifikacje i stopień awansu	36
8.2 Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	37
9. Pracownicy administracji i obsługi szkół oraz placówek oświatowych	40
II. EFEKTYWNOŚĆ KSZTAŁCENIA	40
1. Wyniki sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych	40
1.1 Sprawdzian dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych	41
1.1.1 Część pierwsza sprawdzianu (język polski i matematyka).....	41
1.1.1.1 Wyniki ogólne	41
1.1.1.2 Język polski	44
1.1.1.3 Matematyka.....	47
1.1.2 Część druga sprawdzianu - język angielski.....	50
1.2 Egzamin dla uczniów klas trzecich gimnazjów	54
1.2.1 Część humanistyczna	57
1.2.1.1 Język polski	57
1.2.1.2 Historia i wiedza o społeczeństwie.....	59
1.2.2 Część matematyczno-przyrodnicza	62
1.2.2.1 Matematyka.....	62

1.2.2.2	Przedmioty przyrodnicze	65
1.2.3	Część językowa	68
1.2.3.1	Język angielski	68
1.2.3.1.1	Język angielski – poziom podstawowy	68
1.2.3.1.2	Język angielski – poziom rozszerzony	71
1.2.3.2	Język niemiecki	74
1.2.3.2.1	Język niemiecki – poziom podstawowy	74
1.2.3.2.2	Język niemiecki – poziom rozszerzony	76
1.2.3.3	Język rosyjski – poziom podstawowy	78
1.2.3.3	Język francuski – poziom podstawowy	79
1.3	Egzamin maturalny	80
1.3.1	Wyniki ogólne	81
1.3.2	Przedmioty obowiązkowe	88
1.3.2.1	Język polski	88
1.3.2.2	Język obcy nowożytny	89
1.3.2.2.1	Język angielski	89
1.3.2.2.2	Język niemiecki	90
1.3.2.3	Matematyka	91
1.3.3	Wyniki szkół	92
1.4	Egzamin zawodowy	104
1.4.1	Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie	104
1.4.2	Egzamin czeladniczy	115
2.	Zajęcia pozalekcyjne	117
III.	INNOWACJE PEDAGOGICZNE	117
V.	WYCHOWANIE I OPIEKA ORAZ POMOC PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA	119
VII.	PROGRAMY RZĄDOWE I PROJEKTY UNIJNE	125
VIII.	POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW	127
IX.	MIESIĘCZNY WYDATEK PONIESIONY NA KSZTAŁCENIE JEDNEGO UCZNIA W POSZCZEGÓLNYCH SAMORZĄDOWYCH PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH W 2015 ROKU	128
	WNIOSKI	134
	SPIS TABEL	137
	SPIS WYKRESÓW	139

Wprowadzenie

Artykuł 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) nakłada na organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego obowiązek przedstawienia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym: o wynikach sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty. Przez zadania oświatowe Miasta Częstochowy na prawach powiatu jako jednostki samorządu terytorialnego powinno się rozumieć zadania w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej.

Do zadań własnych Miasta Częstochowy należy zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi i przedszkoli specjalnych, publicznych szkół podstawowych, w tym z oddziałami integracyjnymi, sportowymi i szkół podstawowych specjalnych, publicznych gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi i gimnazjów specjalnych, publicznych szkół ponadgimnazjalnych, w tym z oddziałami integracyjnymi, poradni psychologiczno-pedagogicznych, publicznych placówek doskonalenia nauczycieli oraz innych placówek oświatowych.

Do zadań Miasta jako organu prowadzącego szkoły i placówki oświatowe zalicza się w szczególności:

- zapewnienie materialnych i kadrowych warunków działania placówek, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
- zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej placówek,
- wyposażenie placówek w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Innymi zadaniami własnymi Miasta Częstochowy jako powiatu grodzkiego są:

- udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”,
- zapewnienie dziecku w wieku 5 i 6 lat warunków do spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu albo oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego,
- zorganizowanie sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego,

- ustalenie planu sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół specjalnych,
- wypłacanie dotacji z budżetu miasta szkołom i placówkom niepublicznym posiadającym uprawnienia szkoły publicznej oraz szkołom i placówkom publicznym prowadzonym przez inne osoby prawne lub osoby fizyczne.

I. Szkoły i placówki oświatowe

1. Informacje ogólne

W roku szkolnym 2015/2016 Miasto Częstochowa, realizując zadania gminy i powiatu, było organem prowadzącym dla 128 publicznych placówek oświatowych jako jednostek sprawozdawczych, w tym:

- 38 przedszkoli,
- 5 zespołów szkolno-przedszkolnych (przedszkole i szkoła podstawowa),
- 32 szkół podstawowych,
- 4 zespołów szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum),
- 17 gimnazjów,
- 1 zespołu gimnazjów,
- 21 szkół ponadgimnazjalnych (licea ogólnokształcące, zespoły szkół, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego),
- 6 zespołów szkół specjalnych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych,
- 4 placówek pozaszkolnych:
 - Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych,
 - Samorządowego Ośrodka Doskonalenia,
 - Bursy Miejskiej,
 - Biura Finansów Oświaty.

Do samorządowych szkół uczęszczało 33 129 dzieci i młodzieży (dane na 1 czerwca 2016 r.) Ogólne zestawienie samorządowych szkół i placówek oświatowych według typu placówki wraz z liczbą dzieci i młodzieży przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Zestawienie samorządowych szkół i placówek oświatowych oraz liczby dzieci i uczniów

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba dzieci/uczniów	
1	Przedszkola	43	4 622	
2	Szkoły podstawowe w tym z oddziałami przedszkolnymi	41	11 810	
3	Gimnazja	23	4 823	
4	Szkoły ponadgimnazjalne	Licea ogólnokształcące	16	5 097
		Technika	11	5 007
		Szkoły policealne	7	69
		Zasadnicze szkoły zawodowe	11	1 196
5	Szkoły specjalne	Przedszkola	2	28
		Szkoły podstawowe	5	215
		Gimnazja	6	113
		Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne	1	72
		Szkoły przysposabiające do pracy	4	77
6	Placówki oświatowe	4	-	
Razem		174	33 129	

Ponadto Miasto ewidencjonuje liczbę szkół i placówek publicznych oraz niepublicznych prowadzonych przez inne osoby prawne lub osoby fizyczne, a także udziela im dotacji. Na dzień 31 sierpnia bieżącego roku w Częstochowie było

zarejestrowanych 10 publicznych i 156 niepublicznych różnego rodzaju szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez inne osoby prawne lub osoby fizyczne, z czego dotowanych było 10 szkół i przedszkoli publicznych oraz 95 szkół i placówek oświatowych niepublicznych. Do owych dotowanych szkół i placówek uczęszczało w roku szkolnym 2015/2016 5 415 młodzieży i 3 845 osób dorosłych.

2. Edukacja przedszkolna

W roku szkolnym 2015/2016 Miasto Częstochowa było organem prowadzącym dla 43 przedszkoli. 38 przedszkoli funkcjonowało jako placówki samodzielne, natomiast 5 przedszkoli wchodziło w skład zespołów szkolno-przedszkolnych (przedszkole i szkoła podstawowa). Do 201 oddziałów uczęszczało 4 622 dzieci. Średnia liczebność dzieci w oddziale wynosiła 23 i była na tym samym poziomie co w poprzednim roku szkolnym.

Do 22 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych (o 18 mniej oddziałów niż w poprzednim roku szkolnym) uczęszczało 431 dzieci, to jest o 400 mniej niż w ubiegłym roku szkolnym. Średnia liczebność oddziału wynosiła 19,59. Od 2 lat zmniejsza się liczba oddziałów przedszkolnych, liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych oraz średnia liczebność oddziału, co związane jest z realizacją obowiązku szkolnego przez dzieci 6-letnie, które do tej pory dość licznie uczęszczały zarówno do przedszkoli, jak i oddziałów przedszkolnych. Liczba dzieci sześciolletnich uczestniczących w edukacji przedszkolnej w roku szkolnym 2015/2016 wynosiła tylko 183.

Ogółem edukacją przedszkolną w placówkach samorządowych objętych było 5 053 dzieci (o 591 mniej niż w poprzednim roku szkolnym). Zmniejszenie liczby dzieci wiąże się z tym, iż w roku szkolnym 2015/2016 do szkół podstawowych zaczęły obowiązkowo uczęszczać dzieci sześciolletnie. Szczegółowe informacje przedstawiają tabele nr 2 i 3.

Tabela 2. Przedszkola samorządowe

Lp.	Przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba dzieci ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Miejskie Przedszkole nr 1 im. Misia Uszatka	4	98	24,50
2	Miejskie Przedszkole nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1	4	80	20,00
3	Miejskie Przedszkole nr 3 im. Bajkowej Krainy	4	98	24,50
4	Miejskie Przedszkole nr 4 im. Jana Brzechwy	4	87	21,75
5	Miejskie Przedszkole nr 5 im. Jana Kilińskiego	5	125	25,00
6	Miejskie Przedszkole nr 6	6	141	23,50
7	Miejskie Przedszkole nr 7	6	142	23,67
8	Miejskie Przedszkole nr 8	8	196	24,50
9	Miejskie Przedszkole nr 9	5	112	22,40
10	Miejskie Przedszkole nr 10	2	36	18,00
11	Miejskie Przedszkole nr 11	6	137	22,83

Lp.	Przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba dzieci ogółem	Średnia liczebność oddziału
12	Miejskie Przedszkole nr 12	5	113	22,60
13	Miejskie Przedszkole nr 13 im. Krecika	6	131	21,83
14	Miejskie Przedszkole nr 14	4	100	25,00
15	Miejskie Przedszkole nr 15 im. Jana Pawła II	8	191	23,88
16	Miejskie Przedszkole nr 16	8	194	24,25
17	Miejskie Przedszkole nr 17 im. Siedmiu Krasnoludków	4	97	24,25
18	Miejskie Przedszkole nr 18	2	49	24,50
19	Miejskie Przedszkole nr 19	2	50	25,00
20	Miejskie Przedszkole nr 20 im. Króla Maciusia Pierwszego	6	143	23,83
21	Miejskie Przedszkole nr 21	3	75	25,00
22	Miejskie Przedszkole nr 22 im. Marii Montessori w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2	6	129	21,50
23	Miejskie Przedszkole nr 23 im. Jasia i Małgosi	4	97	24,25
24	Miejskie Przedszkole nr 25 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka	3	71	23,67
25	Miejskie Przedszkole nr 26 im. Krasnala Hałabały	4	98	24,50
26	Miejskie Przedszkole nr 27	4	97	24,25
27	Miejskie Przedszkole nr 28 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3	3	75	25,00
28	Miejskie Przedszkole nr 29	4	96	24,00
29	Miejskie Przedszkole nr 30	5	106	21,20
30	Miejskie Przedszkole nr 31	5	97	19,40
31	Miejskie Przedszkole nr 32	2	49	24,50
32	Miejskie Przedszkole nr 33	4	96	24,00
33	Miejskie Przedszkole nr 34	3	66	22,00
34	Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 35 im. Małego Księcia	5	82	16,40
35	Miejskie Przedszkole nr 36	8	193	24,13
36	Miejskie Przedszkole nr 37	9	201	22,33
37	Miejskie Przedszkole nr 38	8	180	22,50
38	Miejskie Przedszkole nr 39 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4	2	42	21,00
39	Miejskie Przedszkole nr 40 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5	3	63	21,00
40	Miejskie Przedszkole nr 41	5	119	23,80
41	Miejskie Przedszkole nr 42	6	140	23,33
42	Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43	4	80	20,00
43	Miejskie Przedszkole nr 44	2	50	25,00
Razem		201	4 622	23,00

Tabela 3. Oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Zdobywców Przystworzy	1	24	24,00
2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa K. Baczyńskiego	1	23	23,00
3	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Haliny Poświatowskiej	1	18	18,00
4	Szkoła Podstawowa nr 11 im. Marii Dąbrowskiej	1	14	14,00
5	Szkoła Podstawowa nr 12 im. Bolesława Chrobrego	1	25	25,00
6	Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kornela Makuszyńskiego	1	25	25,00
7	Szkoła Podstawowa nr 15 w Zespole Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	1	13	13,00

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
8	Szkoła Podstawowa nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Wyspiańskiego	1	20	20,00
9	Szkoła Podstawowa nr 22 im. Gabriela Narutowicza	1	18	18,00
10	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica	1	21	21,00
11	Szkoła Podstawowa nr 27 w Zespole Szkół nr 3	3	70	23,33
12	Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza	1	18	18,00
13	Szkoła Podstawowa nr 35	1	25	25,00
14	Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhofa	1	24	24,00
15	Szkoła Podstawowa nr 48	1	24	24,00
16	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 im. Marii Skłodowskiej-Curie	1	23	23,00
17	Szkoła Podstawowa nr 54 w Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego	2	44	22,00
Razem		20	429	21,45

3. Szkoły ogólnodostępne

3.1 Szkoły podstawowe

W Częstochowie sieć samorządowych szkół podstawowych jest zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnienie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem zasady, iż droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać 3 km, w przypadku uczniów klas I-IV oraz 4 km, w przypadku uczniów klas V i VI.

W roku szkolnym 2015/2016 w 41 samorządowych szkołach podstawowych uczyło się 11 381 uczniów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2014/2015 liczba uczniów zwiększyła się o 980. Zwiększyła się również liczba oddziałów o 44, co jest związane z pójściem do szkoły wszystkich sześciolatków oraz siedmiolatków. Natomiast nie zmieniła się znacząco średnia liczebność oddziału i wynosiła 20,18. Należy zwrócić uwagę na szczególnie niską średnią liczebność oddziału w niektórych szkołach - SP: 18, 17, 20, 22, 35, 37, 46, 51, 54. Trzy z tych szkół wchodzi w skład zespołów szkolno-przedszkolnych (18, 20, 51), a w SP nr 17 i 54 funkcjonują klasy integracyjne. Szczegółowe dane przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Samorządowe szkoły podstawowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Zdobywców Przystworzy	16	336	21,00
2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	19	403	21,21
3	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Haliny Poświatowskiej	10	204	20,40
4	Szkoła Podstawowa nr 10 im. Stanisława Kostki w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2	8	164	20,50
5	Szkoła Podstawowa nr 11 im. Marii Dąbrowskiej	12	217	18,08
6	Szkoła Podstawowa nr 12 im. Bolesława Chrobrego	13	253	19,46
7	Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kornela Makuszyńskiego	18	390	21,67
8	Szkoła Podstawowa nr 14 im. Henryka Sienkiewicza	12	245	20,42

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
9	Szkoła Podstawowa nr 15 w Zespole Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	8	169	21,13
10	Szkoła Podstawowa nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Wyspiańskiego	10	161	16,10
11	Szkoła Podstawowa nr 18 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5	6	90	15,00
12	Szkoła Podstawowa nr 19 im. Juliana Tuwima w Zespole Szkół nr 15	9	196	21,78
13	Szkoła Podstawowa nr 20 im. Bohaterów 6 Pułku Piechoty w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3	6	90	15,00
14	Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. Stanisława Konarskiego	18	376	20,89
15	Szkoła Podstawowa nr 22 im. Gabriela Narutowicza	6	96	16,00
16	Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Marcina Szancera	12	236	19,67
17	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica	7	127	18,14
18	Szkoła Podstawowa nr 26 im. Tadeusza Kościuszki	14	279	19,93
19	Szkoła Podstawowa nr 27 w Zespole Szkół nr 3	10	187	18,70
20	Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi	18	405	22,50
21	Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego	8	155	19,38
22	Szkoła Podstawowa nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi	26	557	21,42
23	Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza	14	277	19,79
24	Szkoła Podstawowa nr 33 im. Marii Kownackiej	15	302	20,13
25	Szkoła Podstawowa nr 34 im. Aleksandra hr. Fredry	20	441	22,00
26	Szkoła Podstawowa nr 35	16	236	14,75
27	Szkoła Podstawowa nr 36 im. Polskich Olimpijczyków	17	364	21,41
28	Szkoła Podstawowa nr 37 im. Jana Pawła II	7	103	14,57
29	Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhofa	18	437	24,28
30	Szkoła Podstawowa nr 39 im. Marii Konopnickiej	14	289	20,64
31	Szkoła Podstawowa nr 40 im. Stefana Żeromskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1	12	246	20,50
32	Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy	15	298	19,87
33	Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	7	102	14,57
34	Szkoła Podstawowa nr 47 im. Marii Konopnickiej	12	239	19,92
35	Szkoła Podstawowa nr 48	29	658	22,69
36	Szkoła Podstawowa nr 49 im. Janusza Kusocińskiego	14	273	19,50
37	Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Wł. Sikorskiego	21	462	22,00
38	Szkoła Podstawowa nr 51 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4	6	54	9,00
39	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	14	292	20,86
40	Szkoła Podstawowa nr 53 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Skłodowskiej-Curie	33	749	22,70
41	Szkoła Podstawowa nr 54 w Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego	14	223	15,93
Razem		564	11 381	20,18

3.2 Gimnazja

Sieć samorządowych gimnazjów, podobnie jak sieć szkół podstawowych, jest zorganizowana w sposób umożliwiający młodzieży spełnienie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem zasady, iż droga z domu do szkoły nie może przekraczać 4 km. W roku szkolnym 2015/2016 do 23 samorządowych gimnazjów (22 dla młodzieży i 1 dla dorosłych) uczęszczało 4 823 uczniów. Zmniejszenie liczby uczniów o 128 w porównaniu z rokiem szkolnym 2014/2015 jest kontynuacją tendencji spadkowej, którą obserwuje się już od kilku lat, a wynikającej ze zmniejszającej się systematycznie aż do 2003 roku liczby urodzeń. Automatycznie zmniejszyła się o 8 liczba oddziałów i wynosiła 202, przy porównywalnej średniej liczebności oddziału – 24. Dane szczegółowe zawiera tabela nr 5.

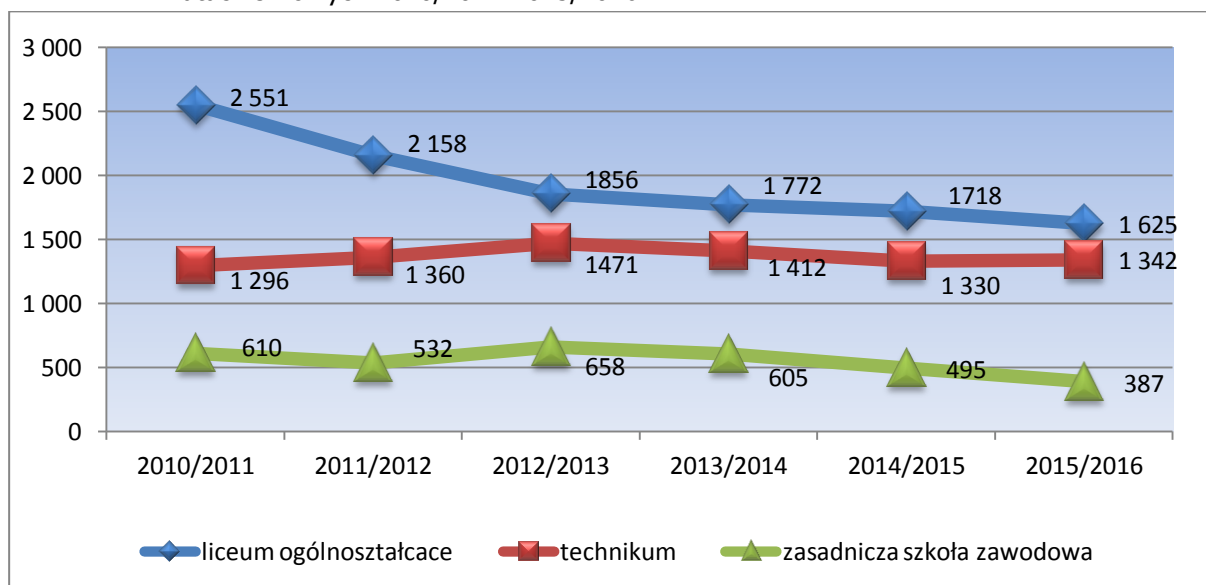
Tabela 5. Gimnazja samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Gimnazjum nr 1 im. Jana III Sobieskiego	4	113	28
2	Gimnazjum nr 2 im. Pokolenia Kolumbów	6	127	21
3	Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej	20	573	29
4	Gimnazjum nr 5 im. Mikołaja Reja	8	207	26
5	Gimnazjum nr 6 w Zespole Gimnazjów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	5	109	22
6	Gimnazjum nr 7 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	14	332	24
7	Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków	12	257	21
8	Gimnazjum nr 9 im. Adama Mickiewicza	13	290	22
9	Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego	6	101	17
10	Gimnazjum nr 11 im. Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	6	156	26
11	Gimnazjum nr 12 im. Jana Matejki	19	480	25
12	Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Ignacego Jana Paderewskiego	9	249	28
13	Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi	11	268	24
14	Gimnazjum nr 16 im. Bolesława Chrobrego	9	231	26
15	Gimnazjum nr 17 im. Huberta Wagnera	8	153	19
16	Gimnazjum nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kazimierza Wielkiego	17	422	25
17	Gimnazjum nr 19 im. gen. Leopolda Okulickiego w Zespole Szkół Nr 15	7	148	21
18	Gimnazjum nr 20 im. Aleksandra hr. Fredry	7	150	21
19	Gimnazjum nr 21 im. Orłąt Lwowskich	4	103	26
20	Gimnazjum nr 22 im. Marii Skłodowskiej-Curie	6	128	21
21	Gimnazjum nr 23 w Zespole Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	3	58	19
22	Gimnazjum nr 24 w Zespole Szkół nr 3	3	75	25
23	Gimnazjum dla Dorosłych w Zespole Gimnazjów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	5	93	19
Razem		202	4 823	24

3.3 Szkoły ponadgimnazjalne

W roku szkolnym 2015/2016 do samorządowych szkół ponadgimnazjalnych, zarówno dla młodzieży (licea ogólnokształcące, technika, zasadnicze szkoły zawodowe i szkoły policealne), jak i dla dorosłych uczęszczało 11 369 uczniów i słuchaczy (o 464 mniej niż w poprzednim roku szkolnym). W samorządowych szkołach dla młodzieży 45,1% uczniów kształciło się w liceach ogólnokształcących, 44,3% w technikach i 10,5% w zasadniczych szkołach zawodowych. Zmniejszył się odsetek uczniów kształcących się w zasadniczych szkołach zawodowych na rzecz uczniów techników. Utrzymuje się od lat tendencja spadkowa liczby uczniów klas pierwszych liceów ogólnokształcących i zasadniczych szkół zawodowych. Nie dotyczy to klas pierwszych techników co obrazuje poniższy wykres. Tendencja spadkowa związana jest z niżem demograficznym, który dotknął szkoły ponadgimnazjalne, natomiast stabilność liczby uczniów klas pierwszych techników jest konsekwencją polityki Miasta promującej szkolnictwo zawodowe.

Wykres 1. Liczba uczniów w klasach pierwszych w szkołach ponadgimnazjalnych według typów szkół w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016

3.3.1 Licea ogólnokształcące

W roku szkolnym 2015/2016 Miasto było organem prowadzącym dla 15 liceów ogólnokształcących dla młodzieży oraz 1 liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa. Z tym, iż tylko do 10 liceów ogólnokształcących dla młodzieży oraz 1 liceum ogólnokształcącego dla dorosłych uczęszczali uczniowie i było ich 5 097 uczniów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2014/2015 było mniej o 204 uczniów, a więc zmniejszyła się również o 9 liczba oddziałów i wynosiła 176. Zmniejszenie liczby uczniów w liceach ogólnokształcących wynika z niżu demograficznego, który wkroczył do szkół ponadgimnazjalnych. Szczegółowe dane zawiera tabela nr 6.

Tabela 6. Licea ogólnokształcące samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów klas I	Średnia liczebność oddziału
1	I LO im. Juliusza Słowackiego	18	534	176	29,67
2	II LO im. Romualda Traugutta	19	566	179	29,79
3	III LO w Zespole Szkół im. dr. Władysława Biegańskiego	19	558	183	29,37
4	IV LO im. Henryka Sienkiewicza	26	770	270	29,62
5	V LO im. Adama Mickiewicza	19	535	175	28,16
6	VI LO im. Jarosława Dąbrowskiego	6	160	27	26,67
7	VII LO im. Mikołaja Kopernika	24	727	238	30,29
8	VIII LO Samorządowe	5	130	28	26,00
9	IX LO im. C. K. Norwida	26	741	258	28,50
10	XII LO w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	12	351	91	29,25
11	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa	2	25	0	12,50
Razem		176	5 097	1 625	29

3.3.2 Szkolnictwo zawodowe

Szkolnictwo zawodowe jest reprezentowane przez zasadnicze szkoły zawodowe, technika oraz szkoły policealne. W roku szkolnym 2015/2016 do samorządowych szkół zawodowych uczęszczało 6 267 uczniów (o 193 mniej niż w poprzednim roku szkolnym). Odsetek uczniów szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w szkołach zawodowych wynosił aż 54,8%, co jest konsekwencją polityki edukacyjnej Miasta wspierającej szkoły zawodowe.

3.3.2.1 Zasadnicze szkoły zawodowe

W roku szkolnym 2015/2016 Miasto Częstochowa było organem prowadzącym dla 11 zasadniczych szkół zawodowych. Z tym, iż tylko do 9 szkół uczęszczali uczniowie i było ich 1 196. Liczba uczniów w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym zmniejszyła się o 261, a liczba oddziałów zmniejszyła się o 10. Szczegółowe dane, z uwzględnieniem kierunków kształcenia, zawiera tabela nr 7.

Tabela 7. Zasadnicze szkoły zawodowe samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału	Liczba uczniów klas I	Kierunek kształcenia
1	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Zespole Szkół im. Jana Kochanowskiego	1	17	17,00	0	sprzedawca
2	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	3	84	28,00	30	fryzjer
3	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5	5	108	21,60	20	fryzjer, stolarz

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału	Liczba uczniów klas I	Kierunek kształcenia
	w Zespole Szkół Przemysłu, Mody i Reklamy im. Władysława Stanisława Reymonta					
4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. Marii Skłodowskiej-Curie	13	306	23,54	116	kucharz, cukiernik
5	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego	4	77	19,25	29	mechanik pojazdów samochodowych, elektryk, elektromechanik pojazdów samochodowych
6	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 8 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	14	331	23,64	107	lakiernik, blacharz samochodowy, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych
7	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 9 w Zespole Szkół im. Bolesława Prusa	3	63	21,00	27	fotograf, mechanik - monter maszyn i urządzeń, monter - elektronik, monter mechatronik, operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej
8	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 w Zespole Szkół Technicznych im. Jana Pawła II	9	205	22,78	58	dekarz; monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie
9	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 11 w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej	2	5	2,5	1	krawiec, tapicer
Razem		52	1 196	22,90	387	

3.3.2.2 Technika

W roku szkolnym 2015/2016 do 11 techników uczęszczało 5 007 uczniów. Została zatrzymana tendencja spadkowa liczby uczniów w technikach utrzymująca się od kilku lat, bowiem po raz drugi liczba uczniów w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym była większa. W roku szkolnym 2015/2016 było tych uczniów o 44 więcej. Liczba oddziałów wynosiła 199, a średnia liczebność oddziału to 22,9. Tendencja ta jest konsekwencją polityki edukacyjnej Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Częstochowy związanej z reorganizacją sieci szkół oraz promującej szkolnictwo

zawodowe. Szczegółowe dane, z uwzględnieniem kierunków kształcenia, zawiera tabela nr 8.

Tabela 8. Technika samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału	Liczba uczniów klas I	Kierunek kształcenia
1	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. Jana Kochanowskiego	23	609	26,48	182	technik ekonomista, technik logistyk, technik handlowiec
2	Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych	26	625	24,04	184	technik ekonomista, technik spedytor, technik obsługi turystycznej, technik handlowiec
3	Technikum nr 4 w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa	3	69	23,00		technik cyfrowych procesów graficznych
4	Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. Władysława Sikorskiego	48	1291	26,90	330	technik budownictwa, technik elektronik, technik mechanik, technik architektury krajobrazu, technik awionik, technik mechanik lotniczy, technik ochrony środowiska, technik teleinformatyk, technik informatyk
5	Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	20	513	25,65	146	technik budownictwa, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik informatyk, technik hotelarstwa, technik usług fryzjerskich
6	Technikum nr 7 w Zespole Szkół Przemysłu, Mody i Reklamy im. Władysława Stanisława Reymonta	11	221	20,09	53	technik cyfrowych procesów graficznych, technik technologii odzieży, technik organizacji reklamy, technik usług fryzjerskich
7	Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. Marii Skłodowskiej-Curie	14	339	24,21	82	technik technologii żywności, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik hotelarstwa, kelner
8	Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego	5	120	24,00	43	technik elektryk, technik mechanik, technik informatyk
9	Technikum nr 10 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	19	485	25,53	136	technik budownictwa, technik elektroenergetyk transportu szynowego, technik mechanik, technik pojazdów samochodowych
10	Technikum nr 11w Zespole Szkół im. Bolesława Prusa	15	356	23,73	93	technik geodeta, technik elektronik, technik mechatronik, technik hutnik, fototechnik, technik informatyk
11	Technikum nr 12 w Zespole Szkół Technicznych im. Jana Pawła II	15	379	25,27	93	technik budownictwa, technik drogownictwa, technik urządzeń sanitarnych, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik architektury krajobrazu, technik informatyk
Razem		199	5 007	25,16	1 342	

3.3.2.3 Szkoły policealne

Szkoły policealne dają możliwość zdobycia kwalifikacji zawodowych osobom, które ukończyły liceum ogólnokształcące bądź inną szkołę średnią i z różnych względów nie kontynuują nauki na uczelniach wyższych. Są szybszym i prostszym sposobem na zdobycie zawodu również dla osób chcących zdobyć nowe kwalifikacje.

W samorządowych szkołach policealnych jest to nauka bezpłatna trwająca 2 lata. W roku szkolnym 2015/2016 Miasto było organem prowadzącym dla 7 szkół policealnych. Z tym, iż tylko w 3 z nich uczyło się 69 słuchaczy (o 58 mniej niż w poprzednim roku szkolnym). Nie było naboru do: Szkoły Policealnej nr 3 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego kształcącej na kierunku technik higieny i bezpieczeństwa pracy, Szkoły Policealnej nr 5 w Zespole Szkół im. gen. Wł. Andersa, Policealnej Szkoły Województwa Śląskiego w Zespole Szkół im. dr. Władysława Biegańskiego. Szczegółowe dane z uwzględnieniem kierunków kształcenia zawiera tabela nr 9.

Tabela 9. Szkoły policealne samorządowe

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba słuchaczy ogółem	Średnia liczebność oddziału	Liczba słuchaczy I rocznika	Kierunek kształcenia
1	Szkoła Policealna dla Dorosłych nr 5 w Zespole Szkół im. gen. Władysław Andersa	1	17	17,00	-	technik bezpieczeństwa i higieny pracy
2	Policealna Szkoła Województwa Śląskiego w Zespole Szkół im. dr. W. Biegańskiego	2	19	9,50	-	technik farmaceutyczny, technik masażysta
3	Szkoła Policealna dla Dorosłych nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	2	33	16,50	20	technik bezpieczeństwa i higieny pracy
Razem		5	69	13,80	20	

3.3.2.4 Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Częstochowie jest wiodącą i nowoczesną placówką praktycznego kształcenia zawodowego w regionie częstochowskim. Posiada wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, bogatą bazę dydaktyczną odpowiadającą potrzebom współczesnej techniki, współpracuje ze środowiskiem oraz zaspakaja potrzeby rynku pracy. CKZiU powstało na mocy Uchwały Nr 869/XLIX/2014 Rady Miasta Częstochowy z dnia 20 lutego 2014 r. poprzez połączenie: Centrum Kształcenia Praktycznego, Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 12 i Szkoły Policealnej dla Dorosłych nr 2.

W roku szkolnym 2015/2016 odbywało w CKZiU kształcenie praktyczne 2060 uczniów częstochowskich szkół technicznych i zawodowych, w 26 zawodach następujących branż: odzieżowo-fryzjerskiej, mechanicznej, elektryczno-elektronicznej, budowlanej i samochodowej. Placówka posiada łącznie 43 nowoczesnie wyposażone pracownie. Podstawową formą pracy dydaktycznej są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe przeprowadzone w rzeczywistych warunkach pracy. Od wielu lat CKZiU wykorzystuje e-learning w procesie kształcenia młodzieży i osób dorosłych, w tym także osób niepełnosprawnych.

Uczniowie Centrum mają możliwość rozwijania swoich dodatkowych zainteresowań w zajęciach pozalekcyjnych: programowanie obrabiarek sterowanych

numerycznie, techniki komputerowe, zajęcia elektryczno–elektroniczne, projektowanie, szycie i prezentacja modnych strojów, stylizacja fryzur, przedsiębiorczość, planowanie kariery zawodowej. W Centrum aktywnie działa poradnictwo zawodowe, w ramach, którego dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych: udziela się porad indywidualnych i grupowych oraz organizuje imprezy promujące szkolnictwo zawodowe takie jak: „Turniej zawod moich marzeń”, „Tydzień Lokalnych Branż Zawodowych”, Salon Edukacji Technicznej i Zawodowej (w roku szkolnym 2015/2016 uczestniczyło w nim 1400 uczniów z 46 gimnazjów).

CKZiU dbając o jakość kształcenia, a w szczególności zapoznawanie uczniów z nowoczesnymi technologiami stosowanymi w gospodarce oraz sposobami ich zarządzania współpracuje z nowoczesnie wyposażonymi zakładami produkcyjno –usługowymi takimi jak: Automex, MPK, Inter Cars, TRW, Banninger – formtechnik, firma odzieżowa „Walbo”, „Justa”, Salon Sukien Ślubnych “Wanda”, Gospodarstwa Ogrodnicze Fleur I i II, Szkołka drzew i krzewów ozdobnych – Irena i Stanisław Dawid. Uczniowie podczas zajęć praktycznych, praktyk zawodowych oraz wycieczek dydaktycznych, mogą obserwować czynności wykonywane przez pracowników, poznają warunki i środowisko pracy, a także wymagania stawiane przez pracodawców. Centrum współpracuje także z Politechniką Częstochowską, gdzie młodzież szkół ponadgimnazjalnych uczestniczy w zajęciach laboratoryjnych, dzięki którym poznaje nowości techniczne i technologiczne.

CKZiU współpracuje ściśle z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Jaworznie. będąc akredytowanym ośrodkiem egzaminacyjnym w północnym regionie województwa śląskiego. Przeprowadza egzaminy zewnętrzne dla 36 zawodów, a zdawalność ich jest bardzo wysoka. Poniżej przedstawiono wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników w sesji letniej 2016.

Tabela 10. Wyniki praktycznej części egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanych przez CKZiU w sesji letniej 2016

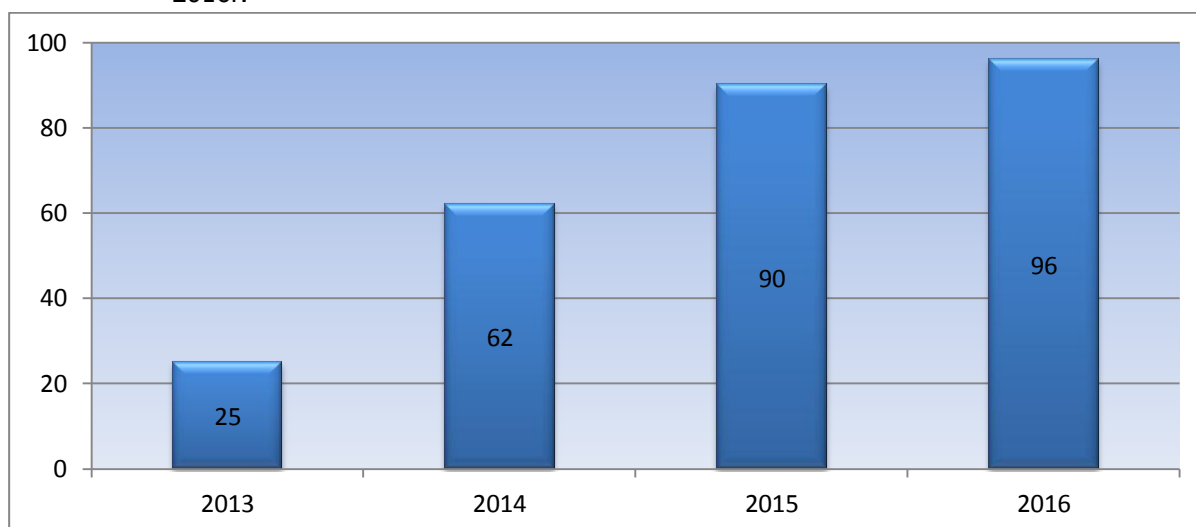
Lp.	Nazwa zawodu/ kwalifikacji	Liczba zdających	Zdawalność w CKZiU [%]	Zdawalność w woj. śląskim [%]	Zdawalność w woj. śląskim [%]
1	Technik elektronik Wykonanie instalacji urządzeń elektronicznych	55	100	86,14	80,75
2	Technik mechanik Montaż i obsługa maszyn i urządzeń	24	100	100	82,26
3	Technik architektury krajobrazu Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu	24	100	91,86	57,6
4	Elektromechanik pojazdów samochodowych Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych	4	100	97,22	60,63
5	Mechanik pojazdów samochodowych Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów	2	100	93,38	41,80

Lp.	Nazwa zawodu/ kwalifikacji	Liczba zdających	Zdawalność w CKZiU [%]	Zdawalność w woj. śląskim [%]	Zdawalność w woj. śląskim [%]
	samochodowych				
6	Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich	26	96	96,90	91,34
10	Monter mechatronik Użytkowanie urządzeń i systemów mechatronicznych	6	100	100	41,67
11	Monter elektronik Montaż układów i urządzeń elektronicznych	11	100	100	83,33
12	Technik elektryk Montaż i konserwacja instalacji elektrycznych	19	72,22	93,06	82,58
13	Technik urządzeń i systemów energii odnawialnej Montaż urządzeń i systemów energii odnawialnej	31	96,70	98,30	92,61
14	Montaż suchej zabudowy	26	76,90	95,53	76,54
15	Wykonywanie robót posadzkarsko-okładzinowych	31	100	98,28	87,13
16	Wykonywanie robót związanych z montażem i remontem instalacji sanitarnych	14	100	94,29	88,57
17	Technik architektury krajobrazu Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu	29	93,10	91,54	57,42
18	Technik pojazdów samochodowych Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych	80	96,20	95,53	37,55
19	Technik mechanik Użytkowanie obrabiarek skrawających	30	96,20	99,27	91,97
20	Elektromechanik pojazdów samochodowych Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych	27	92,59	97,30	59,16
21	Mechanik pojazdów samochodowych Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych	29	86,20	95,53	37,55
22	Mechanik monter maszyn i urządzeń Montaż i obsługa maszyn i urządzeń	8	100	100	82
23	Wykonywanie zabiegów fryzjerskich	17	50	99,30	89,47
24	Projektowanie wyrobów odzieżowych	39	100	51,35	45,95

Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej od 1 września 2012 r. obowiązuje nowa forma kształcenia zawodowego dla dorosłych – kwalifikacyjne kursy zawodowe, które umożliwiają uzyskanie lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych w danym zawodzie. Na kwalifikacyjnych kursach zawodowych organizowanych przez CKZiU osoby dorosłe mogą uzyskać bezpłatnie

kwalifikacje zawodowe i dyplom technika w danym zawodzie. Oferta kierowana jest do osób, które myślą o: uzyskaniu nowych kwalifikacji zawodowych, zdobyciu nowego zawodu, zwiększeniu szans przy poszukiwaniu zatrudnienia, rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej. Program kwalifikacyjnych kursów zawodowych uwzględnia indywidualne ścieżki edukacji i kariery, tak by raz zdobyte przez słuchacza umiejętności nie były powielane. Taka struktura umożliwia szybsze przekwalifikowanie się lub zdobywanie nowych uprawnień zawodowych. Ponieważ w obrębie pokrewnych zawodów wymagane są często te same kwalifikacje – osoba, która zdobędzie w trakcie nauki kilka pokrewnych kwalifikacji będzie mogła wykonywać więcej niż jeden zawód. Oferta kursów dopasowana jest do zmieniających się potrzeb rynku pracy zarówno lokalnego jak również regionalnego. Ze względu na organizację i termin zakończenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie odbywają się zarówno w sesji styczeń-luty jak i w sesji maj – lipiec. Liczba uczestników i kursów organizowanych przez placówkę corocznie zwiększa się, co obrazuje wykres nr 2.

Wykres 2. Liczba słuchaczy którzy ukończyli kwalifikacyjne kursy zawodowe w CKZiU w latach 2013 – 2016r.

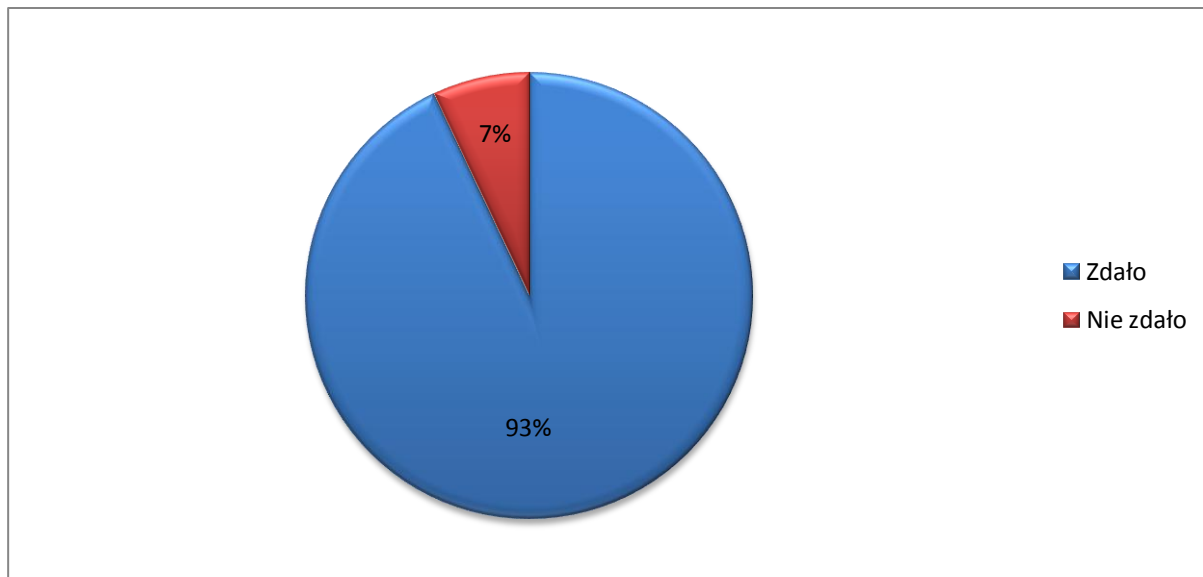
W latach 2013-2016 w kwalifikacyjnych kursach zawodowych uczestniczyło 554 słuchaczy, z których 273 ukończyło kursy otrzymując świadectwa potwierdzające kwalifikacje w danym zawodzie. Tabela nr 11 i wykresy nr 3 i 4 przedstawiają wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w latach 2013–2016.

Tabela 11. Wyniki egzaminów potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w latach 2013-2016

Rok	Zawód	Liczba słuchaczy, którzy ukończyli kurs	Kod kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba słuchaczy, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba słuchaczy, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało		
2013	Technik budownictwa	10	B.30	7	7	6	3	3	-
	Monter elektronik	15	E.6	14	13	13	12	12	-
2014	Fryzjer	11	A.19	9	9	9	9	9	9
	Technik budownictwa	17	B.30	13	11	12	-	-	-
	Monter-elektronik	16	E.6	12	11	13	13	11	-
	Elektryk	18	E.8	16	13	18	18	13	-
2015	Technik usług fryzjerskich	5	A.23	5	5	5	1	1	-
	Fryzjer	8	A.19	8	7	7	7	7	-
	Technik budownictwa	15	B.30	12	12	14	14	12	-
	Krawiec	10	A.12	9	8	9	9	8	-
	Operator obrabiarek skrawających	15	M.19	13	12	13	13	12	-
	Elektromechanik pojazdów samochodowych	3	M.12	3	3	3	3	3	-
2015	Elektryk	13	E.7	13	12	13	13	12	-
	Monter-elektronik	9	E.6	5	4	5	5	4	-
	Technik bhp	12	Z.13	9	9	9	9	9	9
2016	Krawiec	23	A.12	22	22	22	22	22	22
	Technik budownictwa	21	B.30_1	21	21	21	21	21	-
	Technik usług fryzjerskich	6	A.23	6	6	6	5	5	2
	Operator obrabiarek skrawających	5	M.19	5	5	5	5	5	4
	Technik elektryk	11	E.24	11	8	10	10	7	7
	Technik elektronik	8	E.20	4	3	2	-	-	-
	Technik budownictwa	22	B.30_2	21	21	21	19	19	-

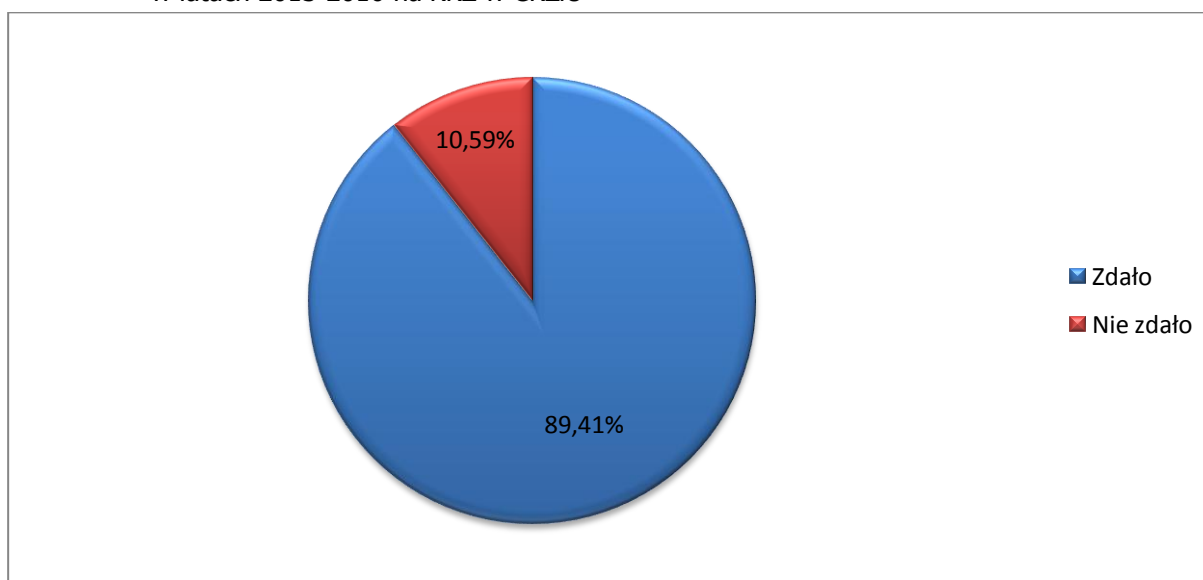
Zdawalność na kwalifikacyjnych kursach zawodowych - etap pisemny egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie jest bardzo wysoka. Na 238 słuchaczy przystępujących do egzaminu, aż 222 uzyskało pozytywny wynik, co stanowi zdawalność na poziomie 93%.

Wykres 3. Zdawalność etapu pisemnego egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w latach 2013-2016 na KKZ w CKZiU

Zdawalność na kwalifikacyjnych kursach zawodowych - etap praktyczny egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie jest również bardzo wysoka. Na 236 słuchaczy przystępujących do egzaminu, aż 211 uzyskało pozytywny wynik, co stanowi zdawalność na poziomie prawie 90 %.

Wykres 4. Zdawalność etapu praktycznego egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w latach 2013-2016 na KKZ w CKZiU

Sukcesem zakończyła się rekrutacja do klasy pierwszej na rok szkolny 2016/2017 w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 12 w zawodach: operator obrabiarek skrawających oraz monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

W CKZiU w roku szkolnym 2015/2016 odbył się Wojewódzki Konkurs „Młody Mistrz Budownictwa” zorganizowany przy współpracy z Wydziałem Budownictwa Politechniki Częstochowskiej, skierowany do uczniów szkół województwa śląskiego, które prowadziły kształcenie w zawodzie technik budownictwa na podbudowie kwalifikacji B.18 - wykonywanie robót murarskich i tynkarskich. Do rywalizacji stanęło dziewięć szkół z województwa śląskiego. Laureaci konkursu: I miejsce - Technikum nr 4 w Zespole Szkół Budowlano–Ceramicznych w Gliwicach, II miejsce - Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego w Częstochowie, III miejsce - Technikum nr 2 w Zespole Szkół Budowlano-Drzewnych im. Armii Krajowej w Żywcu.

W roku szkolnym 2015/16 Centrum uruchomiło pilotażowy program warsztatów „Z techniką w lepszą przyszłość” skierowany do 120 uczniów klas I i II częstochowskich gimnazjów, który umożliwia poznanie świata nauki i techniki oraz zawodów. Warsztaty odbywały się w 4 blokach tematycznych: elektryczno-mechanicznym, odzieżowo-fryzjerskim, samochodowym i budowlanym. Uczniowie za pomocą metod aktywizujących z dużym zaangażowaniem wykonywali zadania praktyczne pod opieką nauczyciela praktycznej nauki zawodu i starszych kolegów ze szkół ponadgimnazjalnych. Ze względu na duże zainteresowanie uczniów warsztaty zostały zaplanowane na kolejny rok szkolny.

Centrum wpisuje się w koncepcję uczenia się przez całe życie i zintegrowanie edukacji dorosłych z systemem oświaty. Ponadto pozwala zwiększyć możliwość bezpłatnego podwyższania kwalifikacji osób dorosłych i odnalezienia się ich na rynku pracy.

4. Szkolnictwo Specjalne

Dziecko niepełnosprawne, o specjalnych potrzebach edukacyjnych, ma prawo do pobierania nauki we wszystkich typach szkół oraz dostosowania treści, metod i organizacji nauczania do swoich możliwości psychofizycznych, jak również do pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dlatego też celami działań w zakresie edukacji niepełnosprawnych są: stworzenie im odpowiednich warunków do nauki w zależności od rodzaju oraz stopnia zaburzeń i odchyień; kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwi naukę w dostępnym dla nich zakresie; usprawnianie zaburzonych funkcji poprzez rewalidację oraz zapewnienie specjalistycznej pomocy. Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się w większości w szkołach specjalnych różnego typu, ale również w placówkach ogólnodostępnych z klasami integracyjnymi.

W roku szkolnym 2015/2016 do wszystkich typów samorządowych placówek oświatowych uczęszczało 1 024 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Liczba ta utrzymała się na tym samym poziomie, co w roku poprzednim. 48,93% uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało do oddziałów specjalnych, co obrazuje wykres nr 5.

Wykres 5. Odsetek uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w różnych typach oddziałów

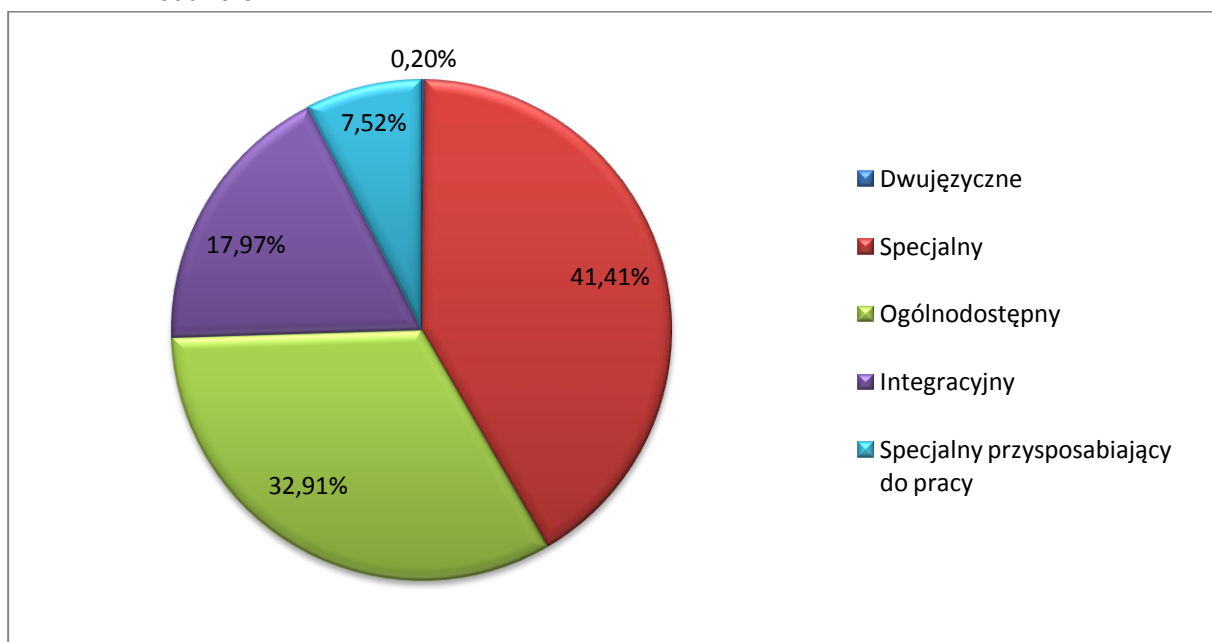

Tabela 12. Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w różnych typach placówek oświatowych

Typ jednostki	Typ oddziału					Razem
	Dwujęzyczny	Specjalny	Ogólnodostępny	Integracyjny	Specjalny przysposabiający do pracy	
Przedszkole	-	31	20	53	-	104
Szkoła podstawowa	-	204	176	75	-	455
Gimnazjum	2	117	63	56	-	238
Liceum ogólnokształcące	-	-	33	-	-	33
Technikum	-	-	29	-	-	29
Zasadnicza szkoła zawodowa	-	72	16	-	-	88
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	-	-	-	-	77	77
	2	424	337	184	77	1 024

W Częstochowie funkcjonuje 6 samorządowych placówek specjalnych kształcących uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, do których w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało 505 uczniów, przy czym była to liczba mniejsza od ubiegłorocznej o 95 uczniów. Zwiększyła się liczba oddziałów o 5 i wynosiła 93. Zmniejszyła się średnia liczebność dzieci w oddziale w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym i wynosiła 5,55. Zestawienie obrazuje tabela nr 13.

Tabela 13. Samorządowe szkoły specjalne

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Zespół Szkół Specjalnych nr 23 im. Janusza Korczaka	27	132	4,89
2	Zespół Szkół Specjalnych nr 28	12	84	7,00
3	Zespół Szkół Specjalnych nr 45	25	64	2,56
4	Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej	9	98	10,89
5	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1	15	78	5,20
6	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 5	10	49	4,90
Razem		98	505	5,15

W szkołach specjalnych jest coraz mniej dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, dla których standardem jest od 10 do 16 uczniów w oddziale, a przeważają dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym – od 6 do 8 w oddziale albo z niepełnosprawnościami sprzężonymi – od 2 do 4 w oddziale. Ponadto z roku na rok jest coraz więcej dzieci autystycznych, stąd niska średnia liczebność oddziału w Zespole Szkół Specjalnych nr 45, Zespole Szkół Specjalnych nr 23 im. J. Korczaka oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 i 5.

W skład zespołów szkół specjalnych oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych wchodzi kilka typów placówek. Poniżej wymieniono zespoły szkół z uwzględnieniem wchodzących w ich skład placówek i omówiono ich specyfikę.

Zespół Szkół Specjalnych nr 23 im. J. Korczaka

W jego skład wchodzi:

- Przedszkole Specjalne nr 24,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 23,
- Gimnazjum Specjalne nr 25,
- Szkoła Przystosowująca do Pracy nr 3, która w ramach przedmiotu przystosowanie do pracy realizuje następujące bloki tematyczne: rękodzielnicтво artystyczne, pomoc w gospodarstwie domowym, prace biurowe i porządkowe.

Uczniowie realizują obowiązek szkolny w klasach dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz w oddziałach dla uczniów z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi. Oprócz oddziałów w szkole funkcjonują grupy nieoddziałowe Wczesnego Wspomagania Rozwoju dla Dzieci z Autyzmem i Pokrewnymi Zaburzeniami, których celem jest pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Zespół nauczycieli pracujący z tymi dziećmi tworzony jest przez specjalistów: pedagogów, psychologów i logopedów. Terapia obejmuje 2 godziny tygodniowo dla każdego dziecka. W roku szkolnym 2015/2016 było nią objętych 34 dzieci – 20 dzieci z przedszkola funkcjonującego w zespole szkół i 14 dzieci, które przychodziły do tej placówki na indywidualną terapię. Część z nich uczęszczała do innych miejskich przedszkoli. Przy szkole działa

również Punkt Konsultacyjny dla rodziców dzieci z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi.

Zespół Szkół Specjalnych nr 28

W jego skład wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 28,
- Gimnazjum Specjalne nr 28.

Jest to placówka przeznaczona dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym, a jednocześnie z dysfunkcją narządów ruchu. Uczniowie pochodzą z terenu całej Polski i korzystają z całodobowej opieki w internacie prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia. W ramach szkoły funkcjonują 4 grupy opiekuńczo-wychowawcze, które realizują swoje zadania w jednostce leczniczej – Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny i w Miejskim Szpitalu Zespolonym.

Zespół Szkół Specjalnych nr 45

W jego skład wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 45,
- Gimnazjum Specjalne nr 27,
- Szkoła Przystosowująca do Pracy nr 2, która w ramach przedmiotu przystosowanie do pracy realizuje następujące bloki tematyczne: pomoc w gospodarstwie domowym i rękodzielniczo artystyczne.

Jest to placówka przeznaczona dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim, a jednocześnie z dysfunkcją narządów ruchu.

Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej

W jego skład wchodzi:

- Gimnazjum Specjalne nr 26 - placówka dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, z autyzmem i z zespołem Aspergera;
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy nr 1 - placówka dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym, która w ramach przedmiotu przystosowanie do pracy realizuje następujące bloki tematyczne: pomoc w gospodarstwie domowym, rękodzielniczo artystyczne, prace ogrodnicze, prace stolarskie, prace biurowe, krawiectwo, prace gastronomiczne;
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna - placówka dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, kształcąca w zawodach: krawiec, tapicer i kucharz;
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 11 – dla uczniów w normie intelektualnej z niepełnosprawnością ruchową i przewlekłe chorych, kształcąca w zawodzie: krawiec i tapicer.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1

W jego skład wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna – placówka dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, również z dodatkowymi dysfunkcjami; w szkole tworzone są oddziały dla dzieci upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz oddział rewalidacyjno-wychowawczy dla dzieci i młodzieży upośledzonych w stopniu głębokim;
- Gimnazjum Specjalne - placówka dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym;
- Szkoła Przynosząca do Pracy nr 4 – placówka dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, która w ramach przedmiotu przysposobienie do pracy realizuje blok tematyczny: kucharz małej gastronomii, prace biurowe i rękodzielniczo;
- Internat.

Od 1 marca 2013 r. przy Placówce działa Edukacyjne Centrum Konsultacyjne, które oferuje bezpłatną, specjalistyczną pomoc i doradztwo dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów, rodziców/opiekunów prawnych, dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz studentów.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 5

W jego skład wchodzi:

- Przedszkole Specjalne,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 5,
- Gimnazjum Specjalne nr 30,
- Internat.

Wychowankowie to dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim, w wieku od 3 do 25 roku życia, którzy objęci są edukacją, rewalidacją, terapią: logopedyczną, psychologiczną, multimedialną, relaksacyjną, behawioralną i widzenia, muzykoterapią, arteterapią i rehabilitacją ruchową.

Oprócz sieci szkół specjalnych, oferujących naukę dzieciom i młodzieży z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, są w Częstochowie szkoły oraz przedszkola ogólnodostępne z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi oraz grupami rewalidacyjno-wychowawczymi. Do oddziałów tych uczęszczają uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wraz z uczniami bez orzeczenia. Tego typu oddziały funkcjonowały w roku szkolnym 2015/2016 w następujących przedszkolach i szkołach:

- Miejskie Przedszkole nr 31 (4 oddziały integracyjne - 73 dzieci, w tym 11 z orzeczeniami),
- Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 35 (4 oddziały integracyjne - 79 dzieci, w tym 19 z orzeczeniem, 1 specjalny – 3 dzieci, w tym 3 z orzeczeniem),

- Miejskie Przedszkole nr 37 (1 oddział integracyjny - 20 dzieci, w tym 4 z orzeczeniem),
- Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 (4 oddziały integracyjne – 80 dzieci, w tym 19 z orzeczeniem),
- Szkoła Podstawowa nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi im. S. Wyspiańskiego (9 oddziałów integracyjnych - 145 uczniów, w tym 30 z orzeczeniem),
- Szkoła Podstawowa nr 34 im. A. hr. Fredry (1 grupa rewalidacyjno-wychowawcza - 1 uczeń),
- Szkoła Podstawowa nr 35 (3 oddziały specjalne - 9 uczniów, w tym 9 z orzeczeniem),
- Szkoła Podstawowa nr 37 im. Jana Pawła II (1 grupa rewalidacyjno-wychowawcza - 1 uczeń),
- Szkoła Podstawowa nr 53 z Oddziałami Integracyjnymi im. M. Skłodowskiej -Curie (6 oddziałów integracyjnych - 110 uczniów, w tym 24 z orzeczeniem),
- Szkoła Podstawowa nr 54 w Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego (6 oddziałów integracyjnych – 102 uczniów, w tym 21 z orzeczeniem, 2 oddziały specjalne – 6 uczniów, w tym 6 z orzeczeniem),
- Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków (3 oddziały integracyjne - 48 uczniów, w tym 12 z orzeczeniem),
- Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego (4 oddziały integracyjne – 70 uczniów, w tym 13 z orzeczeniem, 1 oddział specjalny – 4 uczniów, w tym 4 z orzeczeniem),
- Gimnazjum nr 12 im. Jana Matejki (3 oddziały integracyjne - 56 uczniów, w tym 12 z orzeczeniem),
- Gimnazjum nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kazimierza Wielkiego (4 oddziały integracyjne - 67 uczniów, w tym 19 z orzeczeniem).

5. Nauczanie indywidualne

Dzieci i młodzież, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły, mają możliwość indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania, zgodnie z art. 71b ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.). Ta forma nauczania przeznaczona jest dla uczniów poważnie chorych, z ciężkimi urazami, po wypadkach, operacjach itp. Zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego lub zajęcia indywidualnego nauczania prowadzi się: w miejscu pobytu ucznia, w domu rodzinnym, w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Są one również organizowane odpowiednio: z grupą wychowawczą w przedszkolu lub w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej albo z oddziałem w szkole czy indywidualnie – w odrębnym pomieszczeniu w przedszkolu lub w szkole. W roku szkolnym 2015/2016 wydano decyzję o indywidualnym przygotowaniu przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniu dla 266 dzieci i młodzieży. O 74 dzieci więcej niż w poprzednim roku szkolnym było objętych nauczaniem indywidualnym, natomiast zmniejszyła się o 2,65 liczba etatów nauczycieli prowadzących nauczanie i wynosiła 123,95 etatu. Tabela nr 14 przedstawia liczbę dzieci i młodzieży realizujących indywidualne przygotowanie przedszkolne lub indywidualne nauczanie wraz z etatami nauczycieli zaangażowanych w to nauczanie w poszczególnych typach szkół.

Tabela 14. Nauczanie indywidualne

Lp.	Typ szkoły	Liczba etatów	Liczba dzieci
1	Przedszkole	0,25	2
2	Szkoła podstawowa	21,59	60
3	Gimnazjum	36,75	68
4	Liceum ogólnokształcące	26,05	58
5	Szkoły zawodowe	14,99	36
7	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	0,43	4
8	Szkoła specjalna	23,89	38
Razem		123,95	266

6. Baza lokalowa szkół

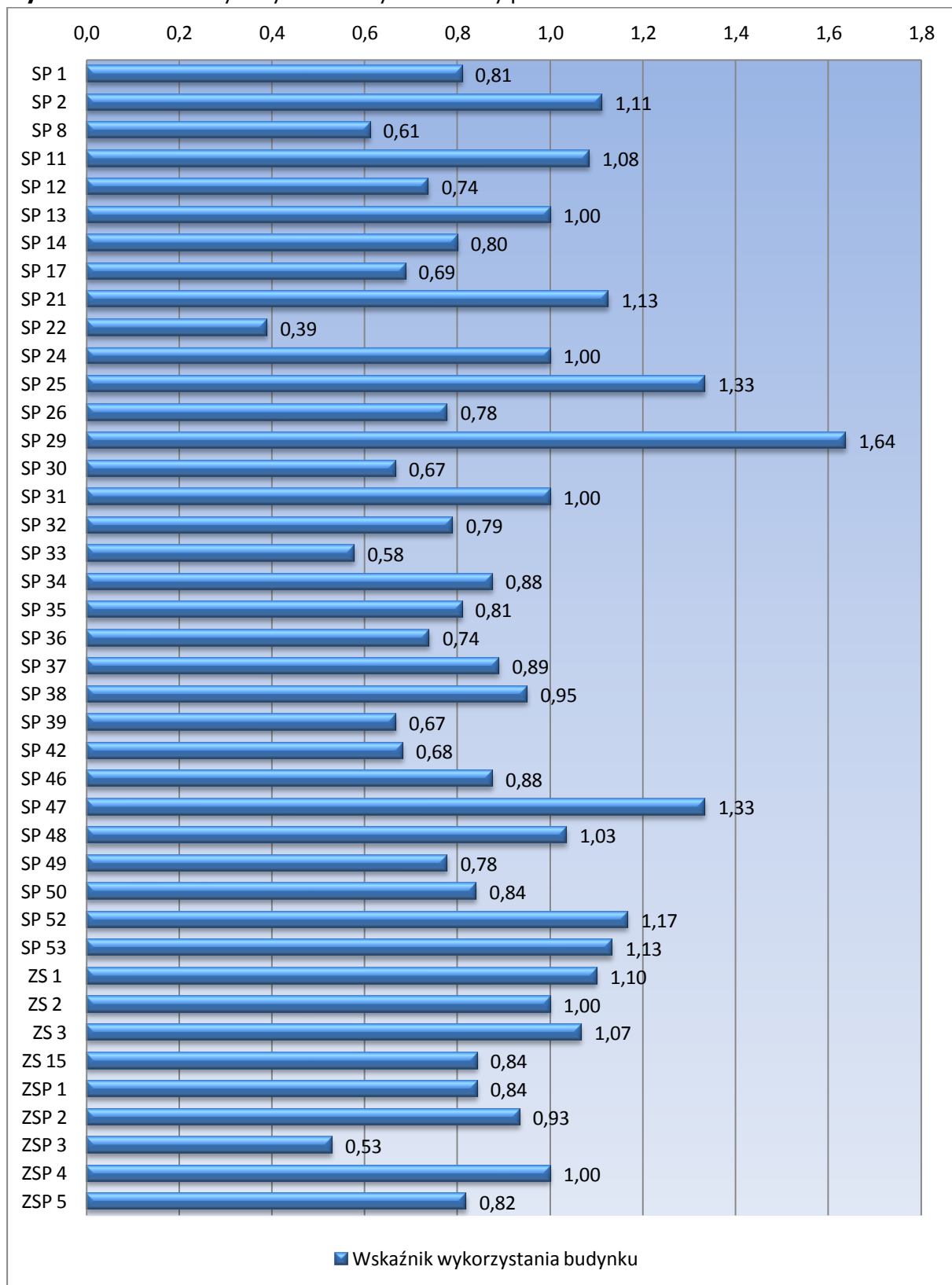
Częstochowskie szkoły i placówki oświatowe zlokalizowane są w 120 budynkach. Z tego 108 obiektów stanowi własność Gminy Miasta Częstochowy, a 10 należy do innych podmiotów, od których Miasto wynajmuje lub użycza lokale dla następujących placówek: Miejskich Przedszkoli nr: 1, 3, 7, 23, 26, 31, 33, 34; Zespołu Szkół Specjalnych nr 28 i 45. Zdecydowana większość szkół i placówek oświatowych mieści się w budynkach wybudowanych w latach 1945 – 1980. Szczegółowe dane zawiera tabela nr 15.

Tabela 15. Baza lokalowa szkół i placówek oświatowych wg roku budowy

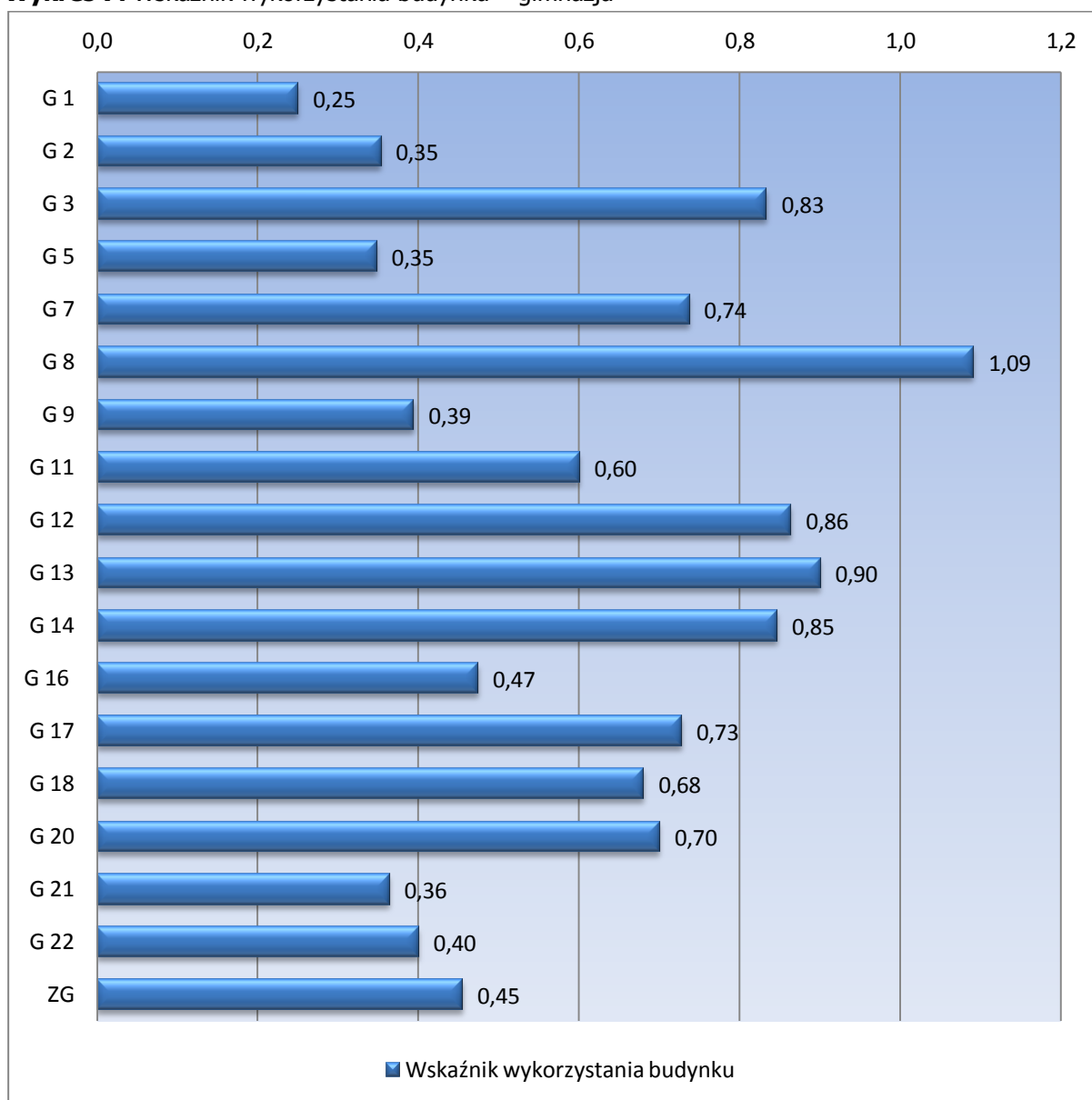
Budynki wybudowane przed 1945 rokiem	Budynki wybudowane w latach 1945 -1980	Budynki wybudowane po 1980 roku
MP nr 10, 18, 21, 22, 32	MP nr 1, 3, 4, 6, 9, 11,12, 13, 17, 23, 25, 26, 30, 31, 33, 34, 35, 41, 42, 43, 44	MP nr 5, 7, 8, 14, 15, 16, 19, 20, 27, 29, 36, 37, 38
SP nr 8, 10, 11, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 30	SP nr 1, 12, 13, 19, 24, 26, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 46, 47, 51, 52, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1, Zespół Szkół nr 2	SP nr 2, 48, 49, 50, 53
Gimnazjum nr 9	Gimnazjum nr 5, 7, 12, 16, 17	Zespół Szkół nr 1, 3
I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego	II Liceum Ogólnokształcące im. R. Traugutta	Gimnazjum nr 8
III Liceum Ogólnokształcące im. Wł. Biegańskiego	VI Liceum Ogólnokształcące im. J. Dąbrowskiego	Specjalnych nr 23, Szkolny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy nr 5
IV Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza	VII Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika	
V Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza	Zespół Szkół im. J. Kochanowskiego	
Zespół Szkół im. C. K. Norwida	Zespół Szkół Ekonomicznych	
Zespół Szkół Mechaniczno -Elektrycznych	Zespół Szkół Gastronomicznych	
Zespół Szkół im. gen. W. Andersa	Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych	
Zespół Szkół Specjalnych nr 28	Zespół Szkół im. B. Prusa	
Internat I LO	Zespół Szkół im. Wł. Reymonta	
	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	
	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	
	Techniczne Zakłady Naukowe	
	Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych	
	CKZiU, SOD, ZPP-P nr 1, 2, 3, CIZ, internat ZS im. W. Andersa	

Na poniższych wykresach przedstawiony został wskaźnik wykorzystania budynków poszczególnych miejskich szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Wskaźnik określa stosunek liczby oddziałów do liczby sal dydaktycznych, obrazując w ten sposób stopień wykorzystania bazy szkoły, czyli tzw. zmianowość. Jeżeli sal dydaktycznych jest tyle samo co oddziałów, to zmianowość wynosi 1. Monitorowanie zmianowości w poszczególnych szkołach jest podstawą do decyzji dotyczących sieci szkół.

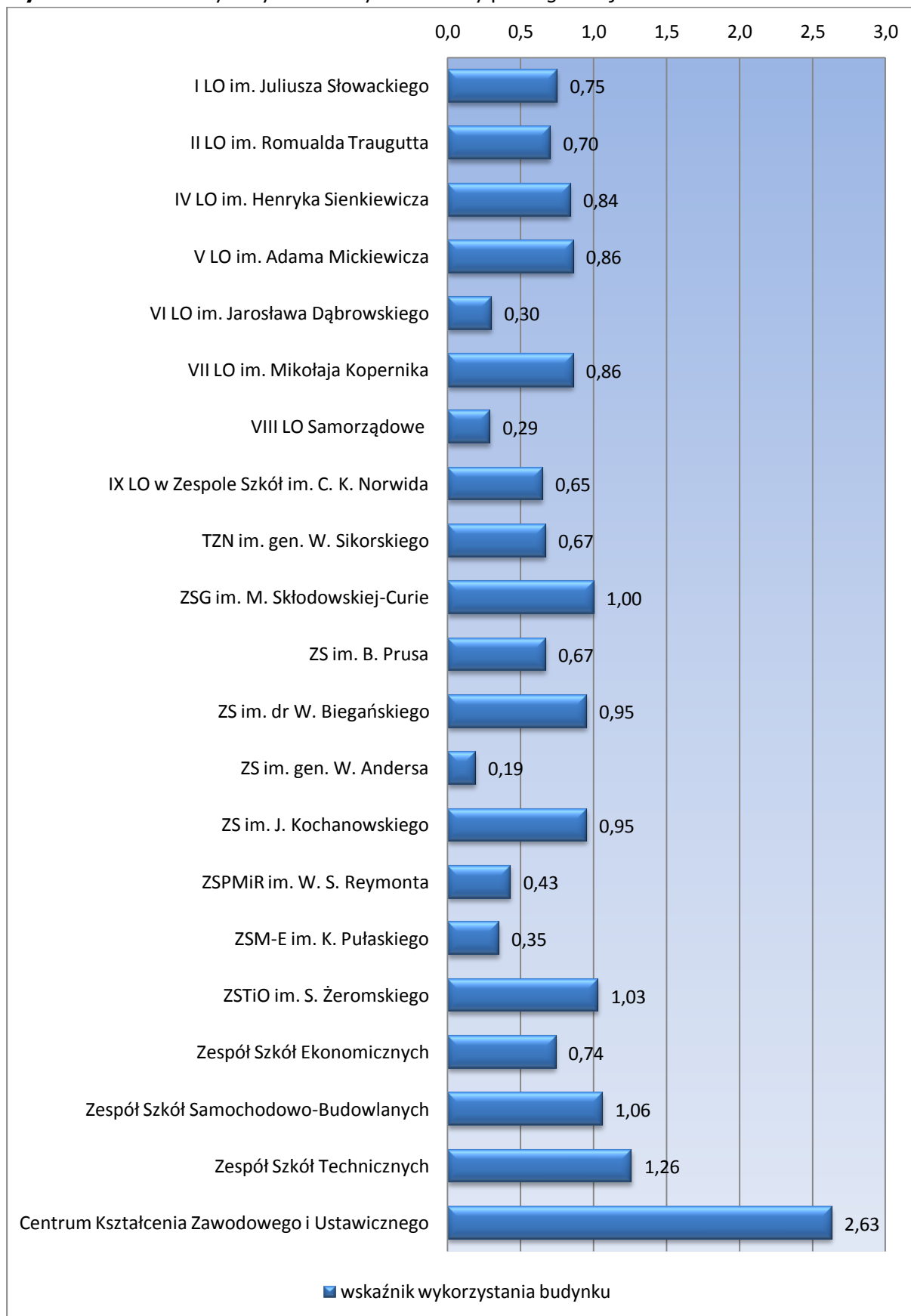
Wykres 6. Wskaźnik wykorzystania budynku – szkoły podstawowe

Wykres 7. Wskaźnik wykorzystania budynku – gimnazja

Wykres 8. Wskaźnik wykorzystania budynku – szkoły ponadgimnazjalne

7. Inwestycje, remonty i modernizacje

Jednym z zadań realizowanych przez Miasto jest podwyższenie standardu szkół, przedszkoli i placówek oświatowo-wychowawczych poprzez modernizację i rozbudowę częstochowskiej bazy szkolnej, w tym także bazy sportowo-rekreacyjnej. W związku z tym Miasto Częstochowa zabezpieczyło w budżecie znaczne środki finansowe na realizację inwestycji i remontów. Szkoły i placówki oświatowe określiły swoje potrzeby w zakresie inwestycji i remontów, uwzględniając przede wszystkim potrzeby wynikające z zapewnienia dzieciom i młodzieży bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

W roku szkolnym 2015/2016 zrealizowano inwestycje na kwotę 3 009 573,30 zł. Szczegółowy zakres inwestycji przedstawia tabela nr 16.

Tabela 16. Zestawienie inwestycji zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych

Lp.	Zakres inwestycji	Nazwa placówki	kwota [zł]
1	Dostosowanie obiektów oświatowych do wymagań przeciwpożarowych	SP nr 21	390 487,86
2	Likwidacja barier architektonicznych	SP nr 53, ZS nr 1, ZSS nr 45	200 828,25
3	Budowa tarasu	MP nr 1	116 812,66
4	Budowa boisk	SP nr 1, 2, 12, 32, G nr 7, 9, 12, 16,17, ZS im. J. Kochanowskiego	656 097,00
5	Remont łazienek	SP nr 1, 35, ZSTiO im. S. Żeromskiego	800 000,00
6	Remont świetlic	SP nr 17, 24, 25, 35, 38, 48	845 347, 53
Razem			3 009 573,30

Ponadto Miasto poniosło koszt 3 224 285,42 zł na remonty szkół i placówek oświatowych. Szczegółowy wykaz prac zrealizowanych przez Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych, przedstawiony został w tabeli nr 17, natomiast tabela nr 18 przedstawia zestawienie zadań inwestycyjnych zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Edukacji.

Tabela 17. Zestawienie prac remontowych zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych

Lp.	Zakres rzeczowy robót	Nazwa szkoły	Kwota [zł]
1	Wymiana drzwi	SP nr 22, 24	105 316,97
2	Remont korytarzy /usunięcie boazerii/	IX LO	302 482,79
3	Remont dachu i elewacji	VII LO, ZS im. J. Kochanowskiego	534 878,00
4	Remont sali gimnastycznej	SP nr: 13,53; G nr: 2, 16	645 865,89
5	Wymiana stolarki okiennej	MP nr: 29, 32, 37; ZS nr 1, SP nr: 25,29; ZSM-E im. K. Pułaskiego, TZN im. gen. W. Sikorskiego	481 290,39
7	Wymiana instalacji c.o.	ZS im. dr. . Biegańskiego, SOS-W nr 5	151 640,38
Razem			2 221 474,42

Tabela 18. Zestawienie zadań inwestycyjnych zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Edukacji

Lp.	Zakres inwestycji	Nazwa placówki	kwota [zł]
1	Wymiana pieca CO i dostosowanie instalacji CO	SP nr 25	29 889,00
2	Budowa instalacji hydrantowej	SP nr 31, 37	23 370,00
3	Budowa ogrodzenia	SP nr 33, ZS-P nr 4	34 119,00
4	Budowa instalacji wodociągowej przeciwpożarowej	ZS-P nr 5, ZS im. B. Prusa	121 903,00
5	Wyposażenie budynku w instalację awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego	MP nr 17	13 347,00
6	Budowa chodnika	MP nr 17	19 926,00
7	Budowa i doposażenie placu zabaw dla dzieci	MP nr: 1, 15, 20; SP nr 49	165 000,00
8	Ogrzewanie elektryczne rynien i rur spustowych	MP nr 43	15 000,00
9	Wykonanie bramy wjazdowej	G nr 16	7 602,00
10	Przystosowanie pomieszczeń na potrzeby ZPPP	VI LO im. J. Dąbrowskiego	65 159,00
11	Przebudowa kanalizacji deszczowej, utwardzenie drogi przeciwpożarowej	IX LO im. C.K. Norwida	49 446,00
12	Przystosowanie pomieszczenia do potrzeb nowego węzła centralnego ogrzewania	ZST	59 500,00
13	Zakup obrabiarki CNC	CKZIU	280 000,00
14	Zakup schodolazu	SOSW nr 1	16 000,00
15	Zakup obieraczki	SP nr 53	4 750,00
Razem			1 002 811,00

Wydział Edukacji zrealizował również remonty wynikające z bieżącego utrzymania szkół i placówek oświatowych, remonty związane z nakazami jednostek kontrolujących takich jak: Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Państwowy Inspektor Pracy i Państwowy Powiatowy Inspektor Straży Pożarnej oraz pokrył koszty usunięcia awarii w szkołach i placówkach oświatowych. Koszty tego typu remontów i awarii wyniosły w roku szkolnym 2015/2016 – 514 028 zł. Szczegółowy wykaz zrealizowanych prac i ich koszty zawarte zostały w tabeli nr 19.

Tabela 19. Zestawienie prac w ramach awarii i remontów wynikających z bieżącego utrzymania budynków zrealizowanych w samorządowych szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Edukacji

Lp.	Zakres rzeczowy robót	Nazwa szkoły	Kwota [zł]	
1	Awarie instalacji: elektrycznej, kanalizacyjnej, gazowej, CO	MP nr:6, 20, 30, 35, 38, 44; SP nr: 22, 24, 25, 31, 50,52; ZS-P nr 2; ZS nr: 2; ZG, ZSM-E, SOD, Bursa	70 065,00	
2	Remonty	instalacji wewnętrznej i zewnętrznej	MP nr:5, 7, 13, 10, 18, 35; SP nr: 1, 8, 13, 24, 25, 50,53; ZS-P nr 2; ZS nr: 1, 15; ZS im. W. Reymonta, ZSS nr 23	96 360,00
		pomieszczeń i korytarzy	MP nr: 9, 12, 14, 19, 36, 37; SP nr 8; G nr: 13; ZSS nr 23; BFO	92 050,00
		sali gimnastycznej	SP nr 29, G nr 11	16 770,00
		wind	ZS nr 1, SOS-W nr 5	8 166,00
		łazienek	MP nr 14, 42	25 615,00
		podłóg	MP nr 8,13; SP nr: 36, 49, 50	56 593,00
		dachów i kominów	MP nr 10, 20, 30; SP nr 24, 31, 34; ZG, G nr 17, 18; ZSE	39 827,00
		elewacji	SP nr: 24, 29, 34; G nr:7, 9; ZSE, ZS im. Kochanowskiego	89 720,00
	urządzeń zabawowych na placu zabaw	ZS-P nr 4	2 349,00	
3	Wymiana drzwi i okien	MP nr 18, 25; SP nr 38	13 913,00	
4	Wykonanie bramy wjazdowej	MP nr 3	2 600,00	
Razem			514 028,00	

8. Nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek oświatowych

8.1 Kwalifikacje i stopień awansu

W częstochowskich szkołach w roku szkolnym 2015/2016 nauczyciele byli zatrudnieni na 3 844,05 etatach kalkulacyjnych, których liczba w stosunku do roku szkolnego 2014/2015 zwiększyła się o 25,16. Liczba nauczycieli przebywających na urlopie dla poratowania zdrowia wynosiła 33, czyli 29,06 etatu. Zdecydowana większość częstochowskich nauczycieli – 97,9% legitymuje się wykształceniem wyższym magisterskim z przygotowaniem pedagogicznym, co obrazuje tabela nr 20.

Tabela 20. Kwalifikacje nauczycieli etatami

	Poziom wykształcenia								Razem
	mistrz w zawodzie	magister	studium nauczycielskie	studium wychowania przedszkolnego	inżynier/licencjat	inne	doktor	wykształcenie średnie	
Liczba etatów	3,38	3763,25	4,00	1,00	38,22	4,10	17,65	12,45	3844,05
Procentowo	0,09	97,90	0,10	0,03	0,99	0,11	0,46	0,32	100,00

W czasie swojej pracy zawodowej nauczyciel ma możliwość uzyskiwania kolejnych stopni awansu zawodowego – od stażysty do nauczyciela dyplomowanego. 75,8% częstochowskich nauczycieli ma najwyższy stopień awansu zawodowego – nauczyciela dyplomowanego. Szczegółowe dane obrazuje wykres nr 9 i tabela nr 21.

Wykres 9. Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego

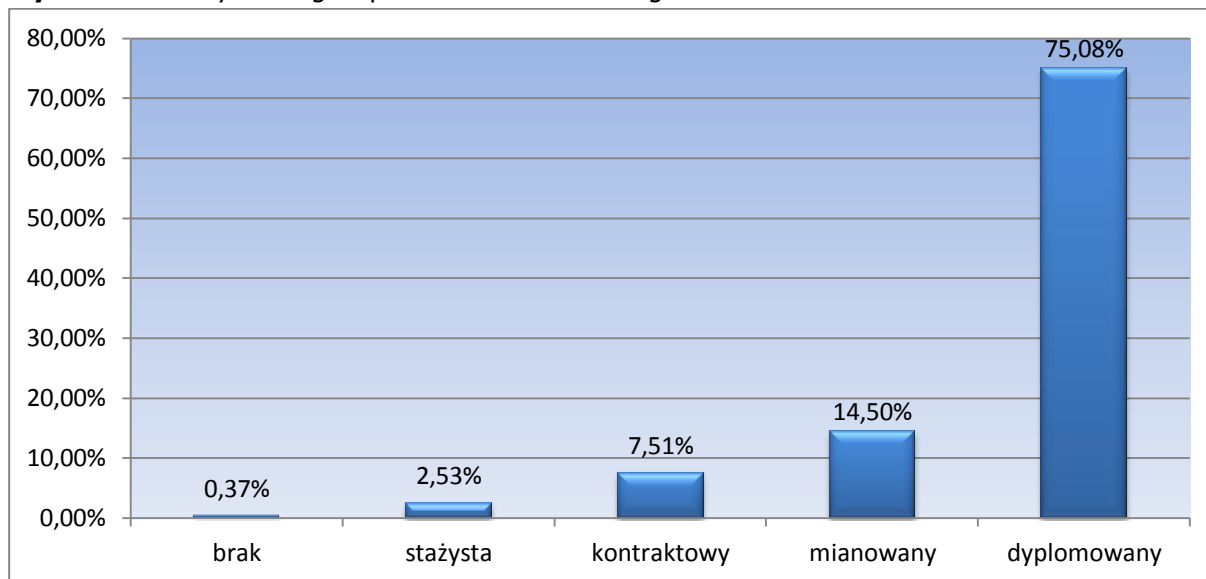

Tabela 21. Liczba etatów kalkulacyjnych nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego

	Stopień awansu					Razem
	dyplomowany	kontraktowy	mianowany	stażysta	brak	
Liczba etatów	2886,21	288,83	557,53	97,42	14,07	3844,05
Procentowo	75,08	7,51	14,50	2,53	0,37	100,00

8.2 Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli

Zgodnie z art. 70a ustawy – Karta Nauczyciela w budżetach organów prowadzących placówki oświatowe wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem doradztwa metodycznego, w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 944.2016 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 18 maja 2016 r. finansowane były następujące formy doksztalcania i doskonalenia nauczycieli:

1. Studia podyplomowe oraz kursy kwalifikacyjne w zakresie:

- 1) pracy z uczniami dysfunkcyjnymi oraz uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych - dla nauczycieli szkół specjalnych, integracyjnych i ogólnodostępnych,
- 2) nauczanych teoretycznych oraz praktycznych przedmiotów zawodowych,

- 3) nauczania języka angielskiego dzieci w wieku przedszkolnym,
- 4) rytmiki i tańca w wychowaniu muzyczno-ruchowym dzieci i młodzieży,
- 5) edukacji dla bezpieczeństwa,
- 6) etyki,
- 7) religioznawstwa.

2. Kursy doskonalące w zakresie:

- 1) nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć poprzez doskonalenie:
 - a) metod nauczania,
 - b) programowania, planowania i ewaluacji pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej,
 - c) oceniania szkolnego,
 - d) technologii informacyjnej i komunikacyjnej w nauczaniu,
 - e) nauczania w zakresie teoretycznych oraz praktycznych przedmiotów zawodowych,
- 2) pracy z uczniami z deficytami rozwojowymi - specyficzne dysfunkcje rozwojowe,
- 3) języków obcych - dla nauczycieli realizujących program matury międzynarodowej, programy europejskie lub inne formy współpracy zagranicznej,
- 4) doskonalenia umiejętności wychowawczych z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień,
- 5) poszerzenia wiedzy pedagogiczno-psychologicznej i psychoterapeutycznej,
- 6) kompleksowego wspomaganie szkół,
- 7) metodyka nauczania matematyki dla nauczycieli – 1 nauczyciel z I etapu edukacyjnego,
- 8) języka angielskiego dla nauczycieli wychowania przedszkolnego,
- 9) animacji zajęć pozalekcyjnych w zakresie harcerstwa, sportu, turystyki i rekreacji,
- 10) technicznych środków nauczania: wykorzystanie multimediiów i nowoczesnych technik w dydaktyce,
- 11) programu edukacyjnego „Bezpieczne życie”,
- 12) hospitacji zajęć w ramach porozumienia zawartego z Gimnazjum w Bambergu,
- 13) wspierania nauczycieli w realizacji zadań wynikających z zajmowanego stanowiska kierowniczego.

W Częstochowie nauczyciele mogli dokształcać się oraz doskonalić swoje umiejętności, korzystając z oferty między innymi Samorządowego Ośrodka Doskonalenia. Tematyka i zakresy szkoleń SOD na rok szkolny 2015/2016 zostały opracowane w oparciu o wnioski z przeprowadzonej diagnozy potrzeb nauczycieli i uwzględniały kierunki polityki oświatowej państwa oraz priorytety Śląskiego Kuratora Oświaty w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Analizując dane liczbowe dotyczące nauczycieli korzystających z oferty SOD, można było

zaobserwować duże zainteresowanie różnymi formami dokształcania i doskonalenia proponowanymi przez Ośrodek. W roku szkolnym 2015/2016 14 323 nauczycieli skorzystało z oferty nieodpłatnej i odpłatnej placówki, w tym:

- z konsultacji indywidualnych u doradców metodycznych i konsultantów – 2 189,
- z konferencji przedmiotowo-metodycznych – 902,
- ze szkoleń nieodpłatnych i konsultacji grupowych – 3 809,
- ze szkoleń rad pedagogicznych – 3 498,
- z kursów odpłatnych – 718,
- konferencji naukowych – 405,
- z innych – 2 802.

W ramach programu wspomagania szkół, realizowanego od września 2015 r. przez SOD przeszkolono 3 443 z 54 szkół, które zadeklarowały swój udział w programie. Celem programu jest nieodpłatne organizowanie i prowadzenie wspomagania szkoły, polegającego na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań służących jej rozwojowi oraz poprawie jakości pracy w zakresie wybranych przez nią potrzeb.

Ogółem w roku szkolnym 2015/2016 17 766 nauczycieli skorzystało z oferty Samorządowego Ośrodka Doskonalenia.

Nauczyciele częstochowskich szkół są corocznie odznaczani i nagradzani za szczególne osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej, a dyrektorzy również w zakresie zarządzania szkołą lub placówką. W roku 2015 w związku z obchodami Dnia Edukacji Narodowej przyznano 114 Nagród Prezydenta Miasta Częstochowy na łączną kwotę 373 200 zł. 5 nauczycieli wyróżniono nagrodą I stopnia, 10 nagrodą II stopnia, a 99 nagrodą III stopnia.

9. Pracownicy administracji i obsługi szkół oraz placówek oświatowych

W roku szkolnym 2015/2016 w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych pracownicy administracji i obsługi byli zatrudnieni na 1 470,68 etatu, czyli o 21,8 etatu więcej w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego. Szczegółowe dane przedstawia tabela nr 22.

Tabela 22. Liczba etatów pracowników administracji oraz obsługi w poszczególnych typach placówek oświatowych

Lp.	Typ szkoły	Administracja, Księgowość i finanse	Obsługa	Razem
1	Przedszkole (oddział przedszkolny)	6,70	422,45	429,15
2	Szkoła podstawowa	61,40	423,89	485,29
3	Gimnazjum	25,75	78,14	103,89
4	Liceum ogólnokształcące	39,00	76,25	115,25
5	Technikum	55,95	92,12	148,07
6	Zasadnicza szkoła zawodowa	5,00	7,25	12,25
7	Szkoła policealna	1,00	-	1,00
8	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	11,50	14,00	25,50
9	Internat	9,50	46,03	55,53
10	Placówka doskonalenia nauczycieli	13,00	2,00	15,00
11	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	11,45	5,30	16,75
12	Biuro Obsługi Finansów	61,00	2,00	63,00
Razem		301,25	1169,43	1470,68

II. Efektywność kształcenia

1. Wyniki sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz.562, z późniejszymi zmianami) i zasadami w nim określonymi odbyły się:

- 5 kwietnia 2016 r. – ogólnopolski sprawdzian dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych;
- 18-20 kwietnia 2016 r. – ogólnopolski egzamin dla uczniów klas trzecich gimnazjów;
- 4-27 maja 2016 r. – egzamin maturalny;
- sierpień-październik, styczeń-luty, maj-lipiec - sesje egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

1.1 Sprawdzian dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych

Sprawdzian w klasie szóstej szkoły podstawowej obejmował wiadomości i umiejętności w odniesieniu do trzech kluczowych przedmiotów: języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego. Sprawdzian składał się z dwóch części:

- część pierwsza – obejmowała zadania z języka polskiego i z matematyki,
- część druga – obejmowała zadania z języka obcego nowożytnego.

Do sprawdzianu (arkusz standardowy – uczniowie bez dysfunkcji) przystąpiło w Częstochowie 1 679 uczniów z 48 szkół podstawowych, w tym z 41 samorządowych, 2 publicznych prowadzonych przez inną osobę prawną oraz 5 niepublicznych. Wśród 1 575 uczniów samorządowych szkół podstawowych, 1 538 rozwiązywało standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych przeznaczony dla uczniów bez dysfunkcji i dla uczniów z dysleksją, 5 zestaw dla uczniów słabowidzących, 4 zestaw dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących, 19 zestaw dla uczniów z autyzmem lub zespołem Aspergera oraz 15 zestaw dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w tym 6 uczniów z 2 podstawowych szkół specjalnych.

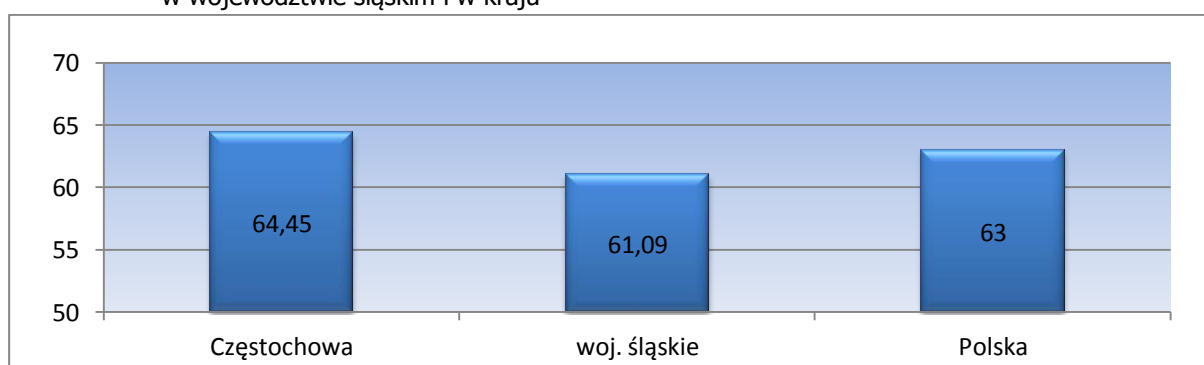
Wyniki ze sprawdzianu wyrażone są w procentach. Uczniom podawane są cztery wyniki:

- wynik ogólny z części pierwszej (język polski + matematyka),
- wynik z języka polskiego,
- wynik z matematyki,
- wynik z części drugiej - język obcy nowożytny.

1.1.1 Część pierwsza sprawdzianu (język polski i matematyka)

1.1.1.1 Wyniki ogólne

Wykres 10. Średni ogólny wynik ucznia z części pierwszej sprawdzianu piszącego standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju

Średni ogólny wynik częstochowskiego ucznia z części pierwszej sprawdzianu wynosił 64,45 punktu i był wyższy niż w województwie i w kraju.

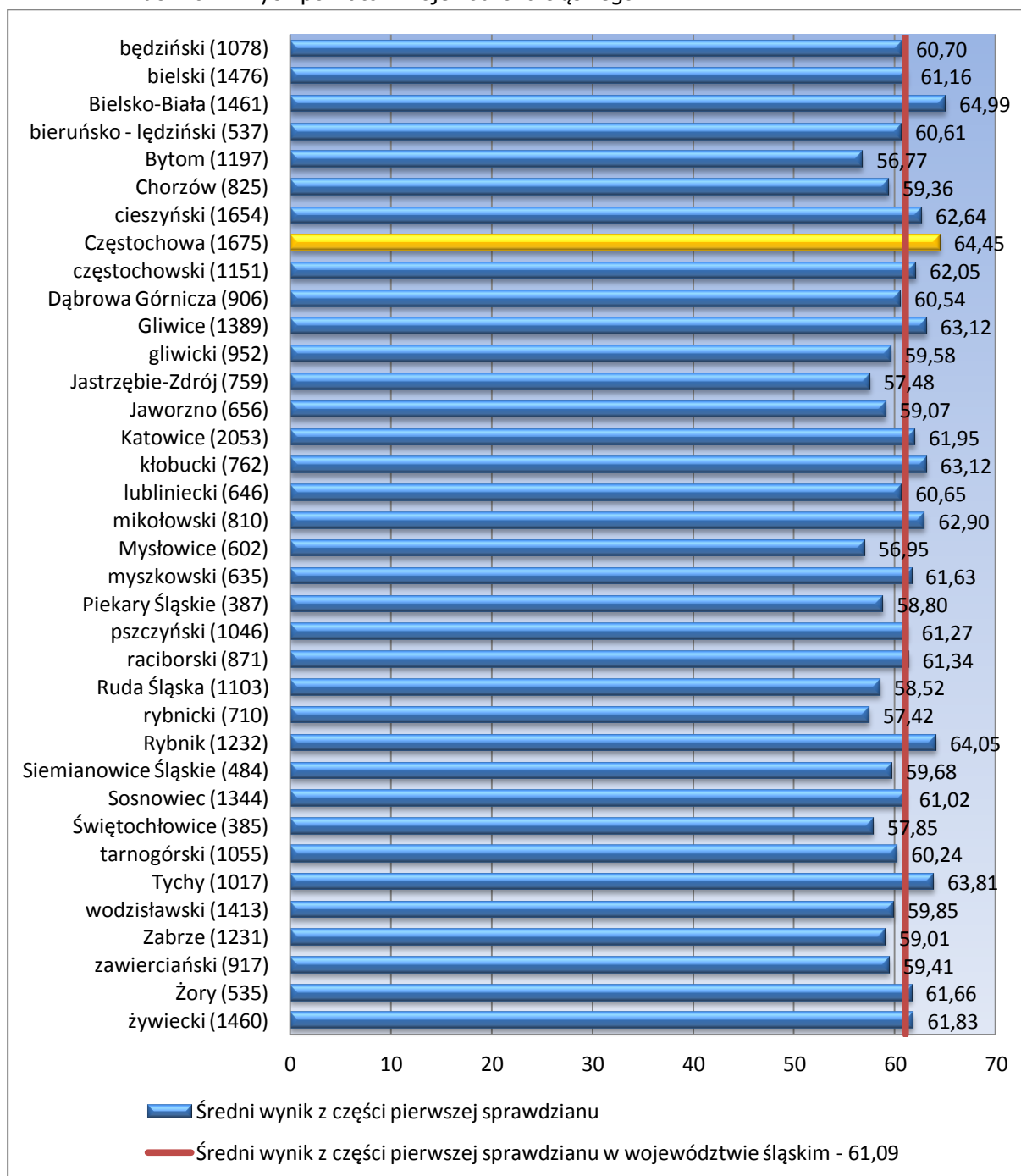
Wartość mediany – 65% oznacza, że co najmniej połowa częstochowskich uczniów uzyskała 65% i więcej na pierwszej części sprawdzianu, a jej wyższa od średniej wartość wraz z modalną równą 63% świadczy o tym, że zestaw zadań egzaminacyjnych był dla uczniów łatwy.

Tabela 23. Wyniki ogólne uczniów z części pierwszej sprawdzianu piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1675	63	65	64,45
woj. śląskie	36416	58	63	61,09

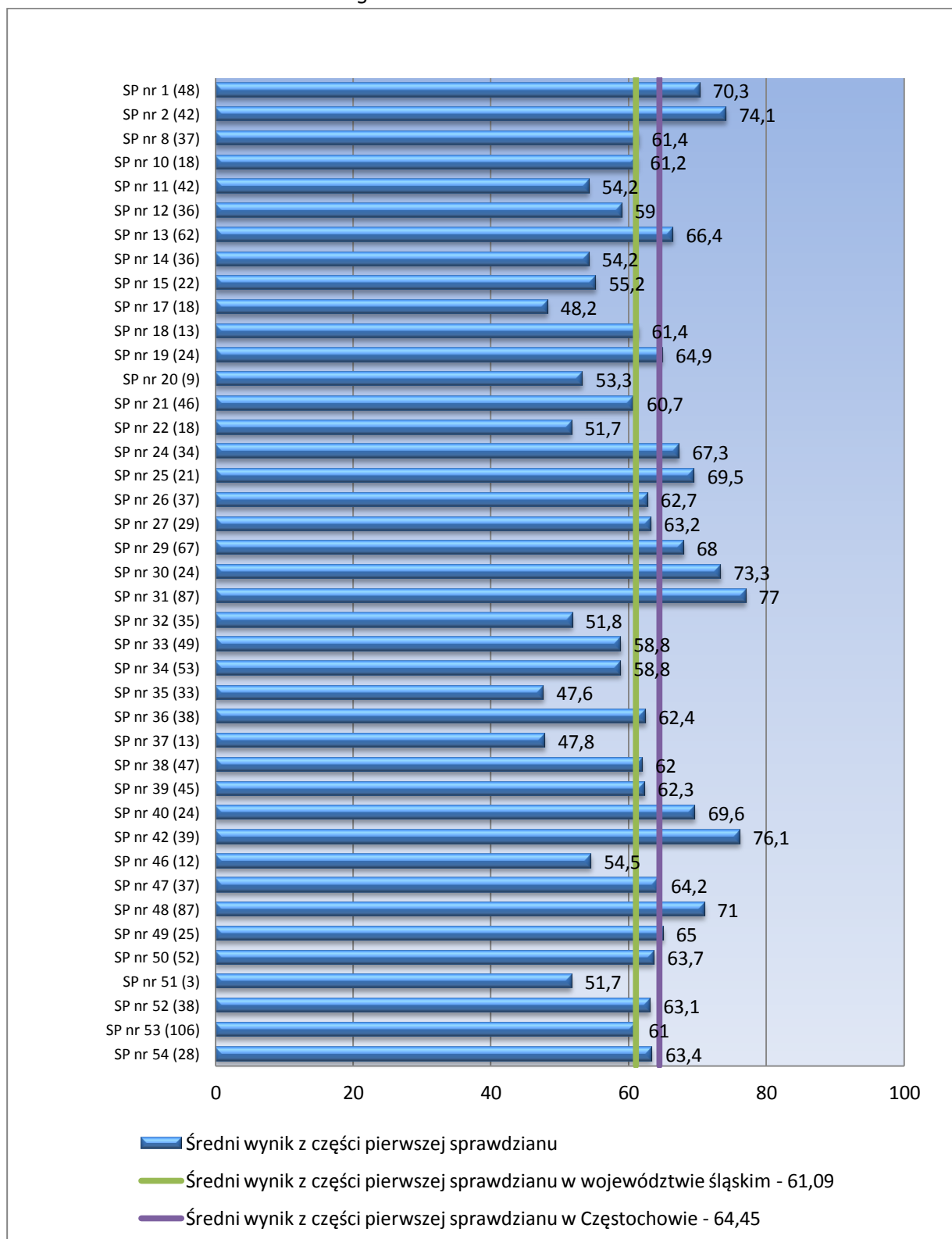
Średni ogólny wynik ucznia z pierwszej części sprawdzianu plasuje Miasto Częstochowę na 2 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, tuż za Bielsko-Białą, co obrazuje wykres nr 11.

Wykres 11. Średni ogólny wynik częstochowskich uczniów z pierwszej części sprawdzianu, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie ogólne wyniki uczniów piszących na pierwszej części sprawdzianu arkusz standardowy, w poszczególnych szkołach podstawowych wykazują duże zróżnicowanie od 47,6% do 77%. 22 szkoły podstawowe na 41 osiągnęły średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 12.

Wykres 12. Średni wynik z pierwszej części sprawdzianu w samorządowych szkołach podstawowych dla arkusza standardowego

Najwyższy średni wynik uczniów z części pierwszej sprawdzianu uzyskały:

- Szkoła Podstawowa nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi – 77%,
- Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy – 76,1%,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – 74,1%,
- Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego – 73,3%,

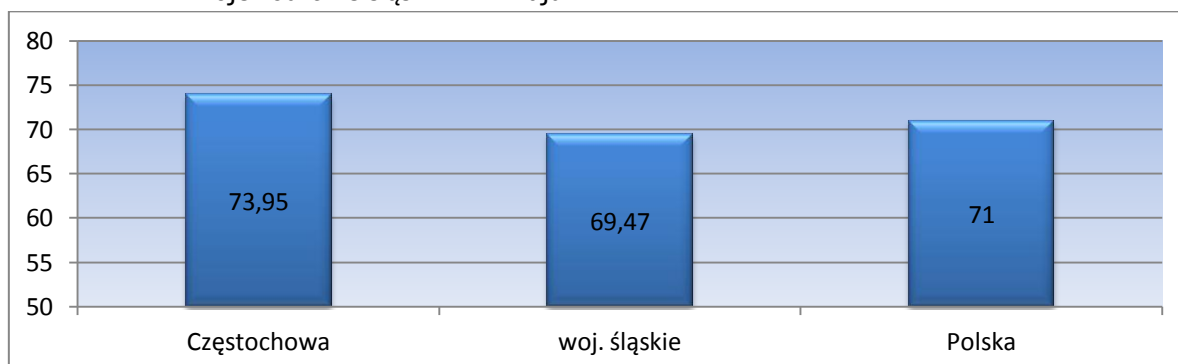
Najniższy średni wynik uczniów z części pierwszej sprawdzianu uzyskały:

- Szkoła Podstawowa nr 35 – 47,6%,
- Szkoła Podstawowa nr 37 im. Jana Pawła II – 47,8%,
- Szkoła Podstawowa nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi – 48,2%.

1.1.1.2 Język polski

Średni wynik częstochowskiego ucznia z języka polskiego wynosił 73,95% i był wyższy niż w województwie oraz w kraju.

Wykres 13. Średni wynik ucznia z języka polskiego piszącego - sprawdzian standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju

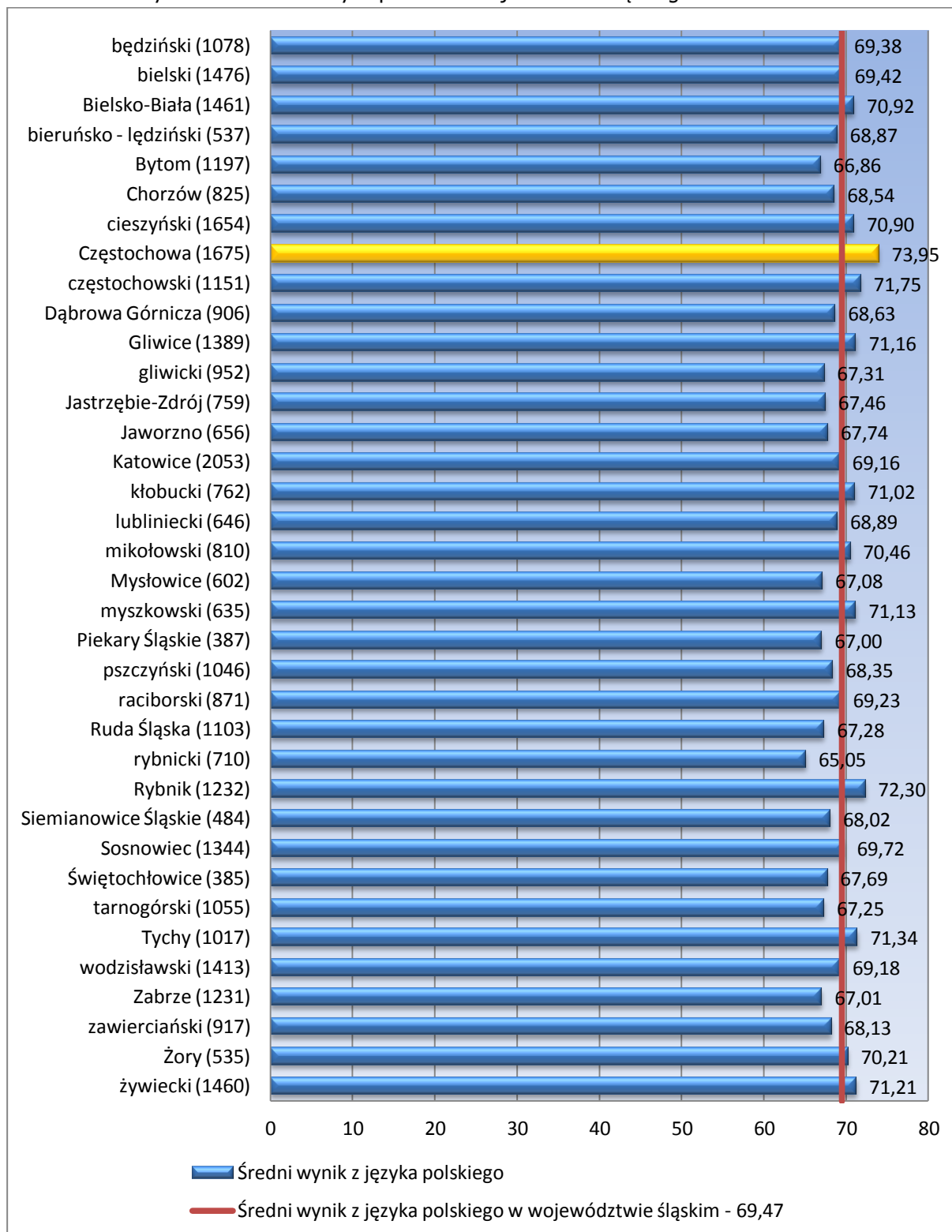
Wartość mediany – 75% oznacza, że co najmniej połowa częstochowskich uczniów uzyskała 75% i więcej z języka polskiego, a jej wyższa od średniej wartość wraz z modalną równą 80% świadczy o tym, że zestaw zadań egzaminacyjnych był dla uczniów łatwy.

Tabela 24. Wyniki uczniów z języka polskiego piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 675	80	75	73,95
woj. śląskie	36 416	75	70	69,47

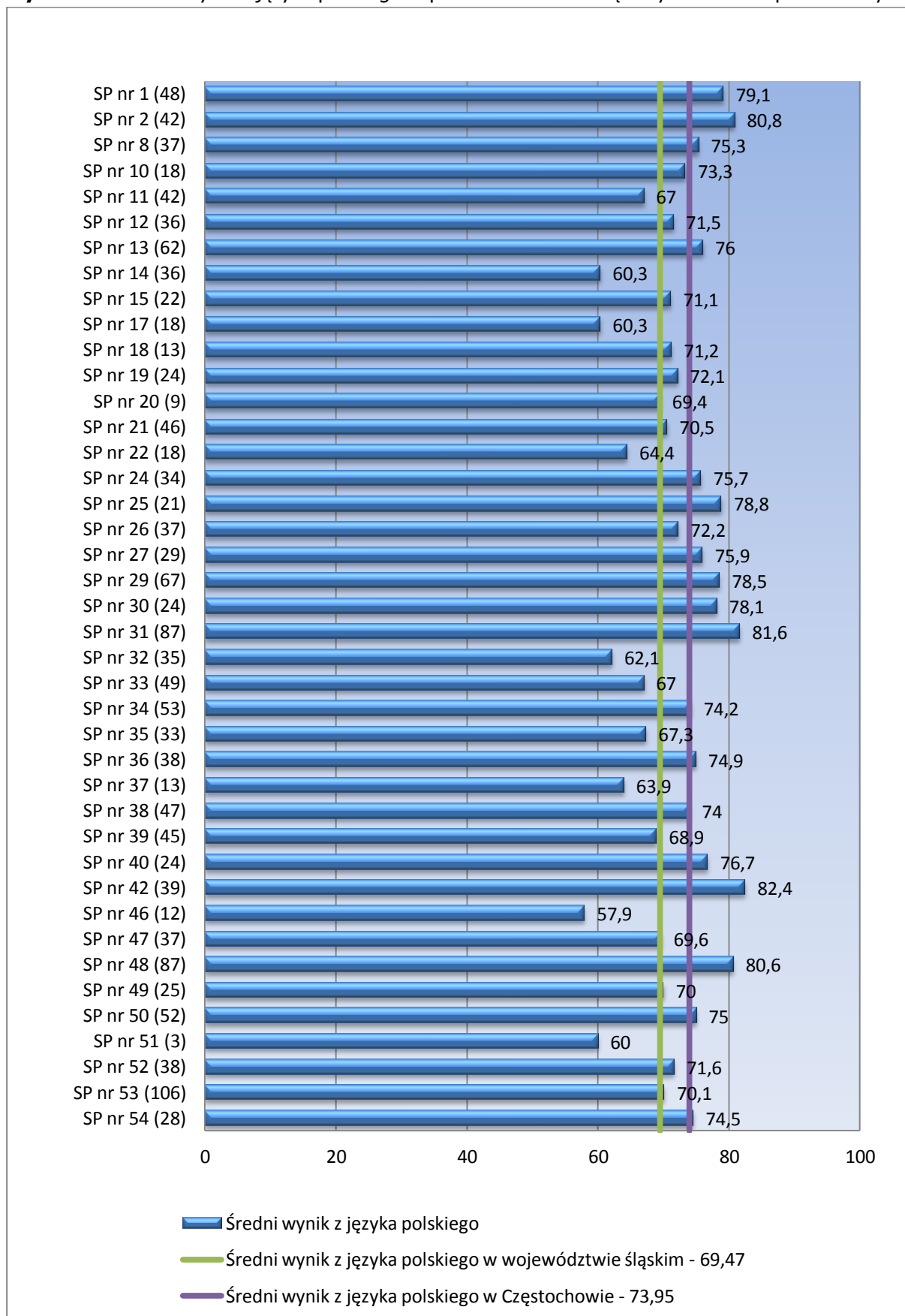
Średni wynik częstochowskiego ucznia z języka polskiego plasuje Miasto Częstochowę na 1 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, co obrazuje wykres nr 14.

Wykres 14. Średni wynik procentowy częstochowskich uczniów z języka polskiego - sprawdzian, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów piszących na języku polskim arkusz standardowy, w poszczególnych szkołach podstawowych wykazują duże zróżnicowanie od 57,9% do 82,4%. 29 szkół podstawowych na 41 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 15.

Wykres 15. Średni wynik z języka polskiego - sprawdzian w samorządowych szkołach podstawowych

Najwyższy średni wynik uczniów z języka polskiego uzyskały:

- Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy – 82,4%,
- Szkoła Podstawowa nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi – 81,6%,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa K. Baczyńskiego – 80,8%,
- Szkoła Podstawowa nr 48 z Oddziałami Integracyjnymi – 80,6%.

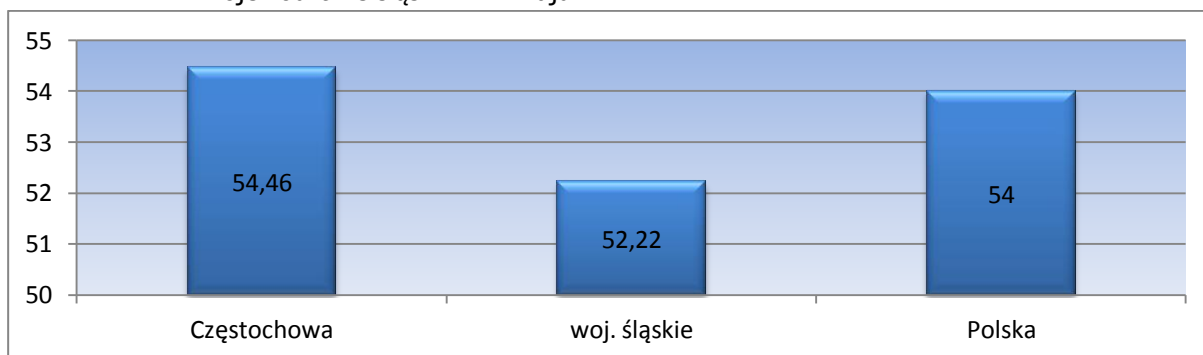
Najniższy średni wynik uczniów z języka polskiego uzyskała:

- Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego – 57,9%.

1.1.1.3 Matematyka

Średni wynik częstochowskiego ucznia z matematyki wynosił 54,46% - był wyższy niż w województwie i nieznacznie wyższy od wyniku krajowego.

Wykres 16. Średni wynik ucznia z matematyki - sprawdzian piszącego standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju

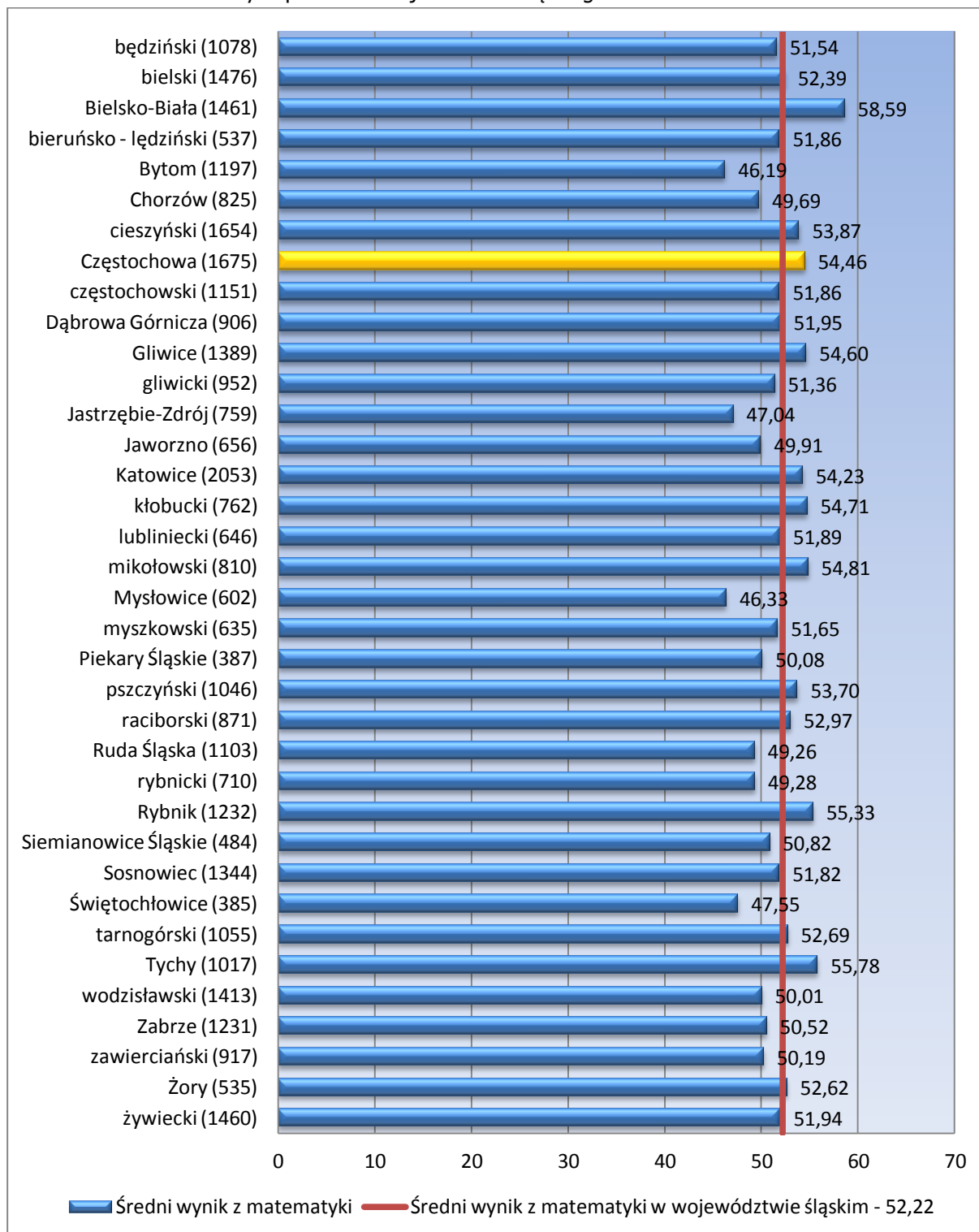
Wartość mediany – 55% oznacza, że co najmniej połowa częstochowskich uczniów uzyskała 55 i więcej % z matematyki.

Tabela 25. Wyniki uczniów z matematyki - sprawdzian piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 675	55	55	54,46
woj. śląskie	36 416	20	50	52,22

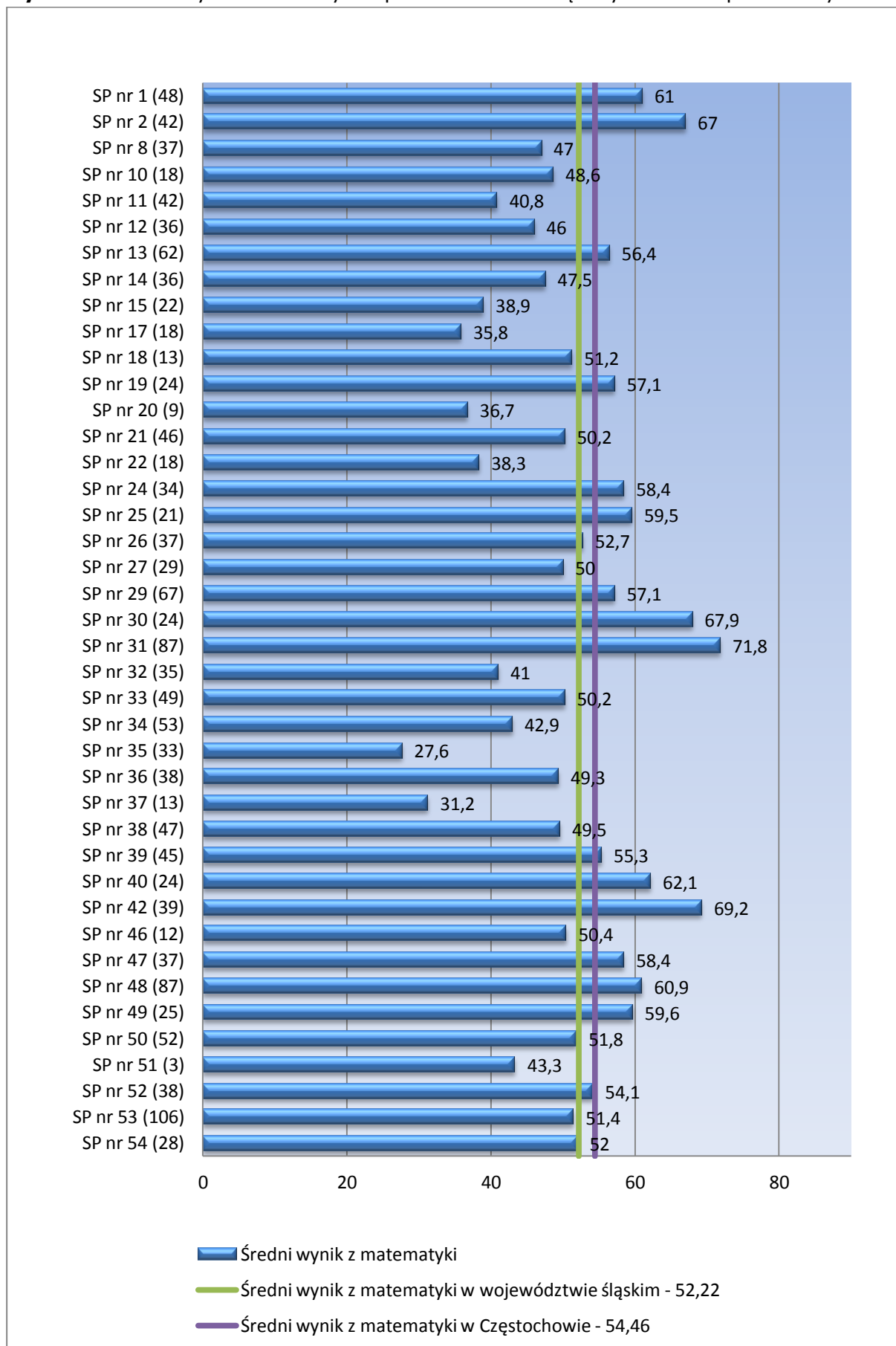
Średni wynik częstochowskiego ucznia z matematyki plasuje Miasto Częstochowę na 7 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, co obrazuje wykres nr 17.

Wykres 17. Średni wynik procentowy częstochowskich uczniów z matematyki - sprawdzian, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów piszących z matematyki arkusz standardowy, w poszczególnych szkołach podstawowych wykazują duże zróżnicowanie: od 27,6% do 71,8%. Tylko 17 szkół podstawowych na 41 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 18.

Wykres 18. Średni wynik z matematyki - sprawdzian w samorządowych szkołach podstawowych

Najwyższy średni wynik uczniów z matematyki uzyskała:

- **Szkoła Podstawowa nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi – 71,8%.**

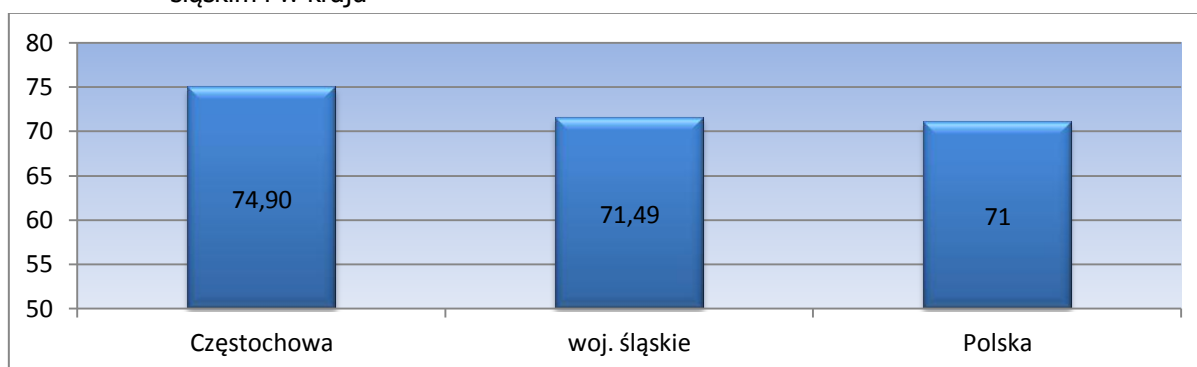
Najniższy średni wynik uczniów z matematyki uzyskały:

- **Szkoła Podstawowa nr 35 – 27,6%,**
- **Szkoła Podstawowa nr 37 im. Jana Pawła II – 31,2%.**

1.1.2 Część druga sprawdzianu - język angielski

Średni wynik częstochowskiego ucznia z języka angielskiego wynosił 74,90% i był wyższy niż w województwie oraz w kraju.

Wykres 19. Średni wynik ucznia z drugiej części sprawdzianu piszącego standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju

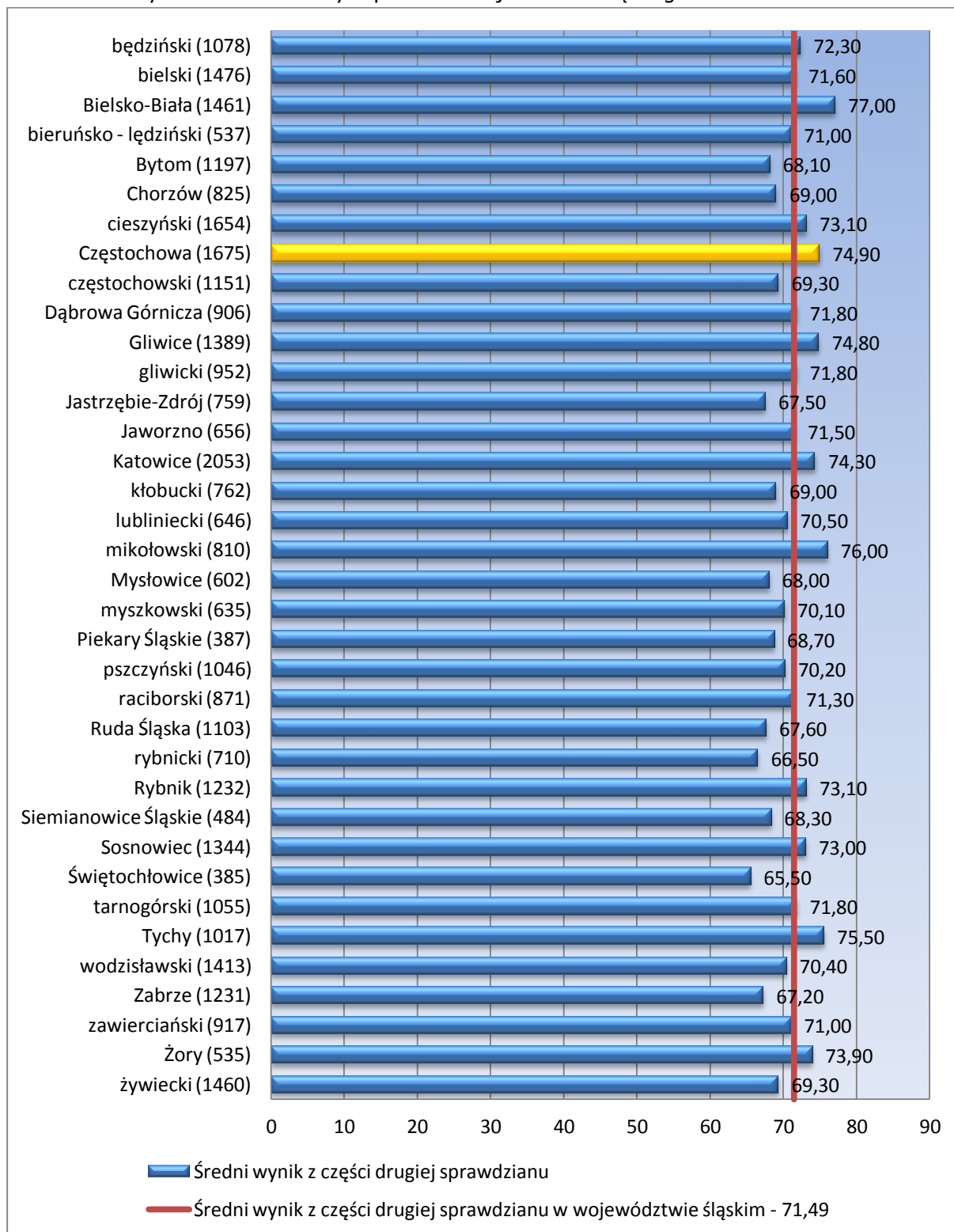
Wartość mediany – 80% oznacza, że co najmniej połowa częstochowskich uczniów uzyskała 80% i więcej%, a jej wyższa od średniej wartość wraz z wynikiem najczęstszym równym 98% świadczy o tym, że zestaw zadań egzaminacyjnych był dla uczniów naprawdę łatwy.

Tabela 26. Wyniki uczniów z drugiej części sprawdzianu piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 667	98	80	74,90
woj. śląskie	36 159	98	75	71,49

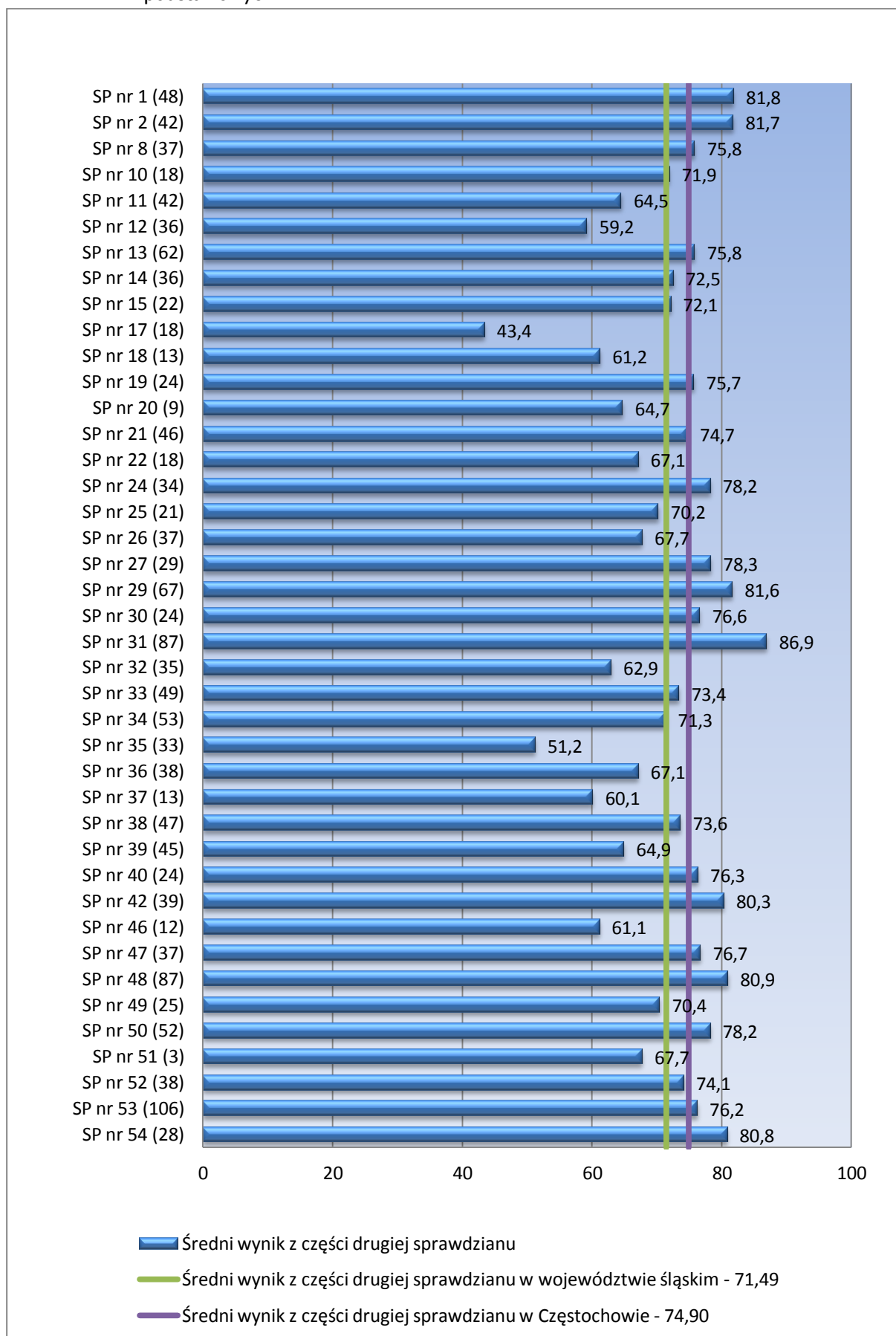
Średni wynik częstochowskiego ucznia z języka angielskiego plasuje Miasto Częstochowę na 4 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, z niewielką różnicą równą 2,1% w stosunku do najlepszego powiatu Bielsko-Biała, co obrazuje wykres nr 20.

Wykres 20. Średni wynik procentowy częstochowskich uczniów z języka angielskiego - sprawdzian, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów piszących na języku angielskim arkusz standardowy w poszczególnych szkołach podstawowych wykazują duże zróżnicowanie: od 43,4% do 86,9%. 24 szkoły podstawowe na 41, osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 21.

Wykres 21. Średni wynik z języka angielskiego - sprawdzian w samorządowych szkołach podstawowych

Najwyższy średni wynik uczniów z części drugiej sprawdzianu uzyskała:

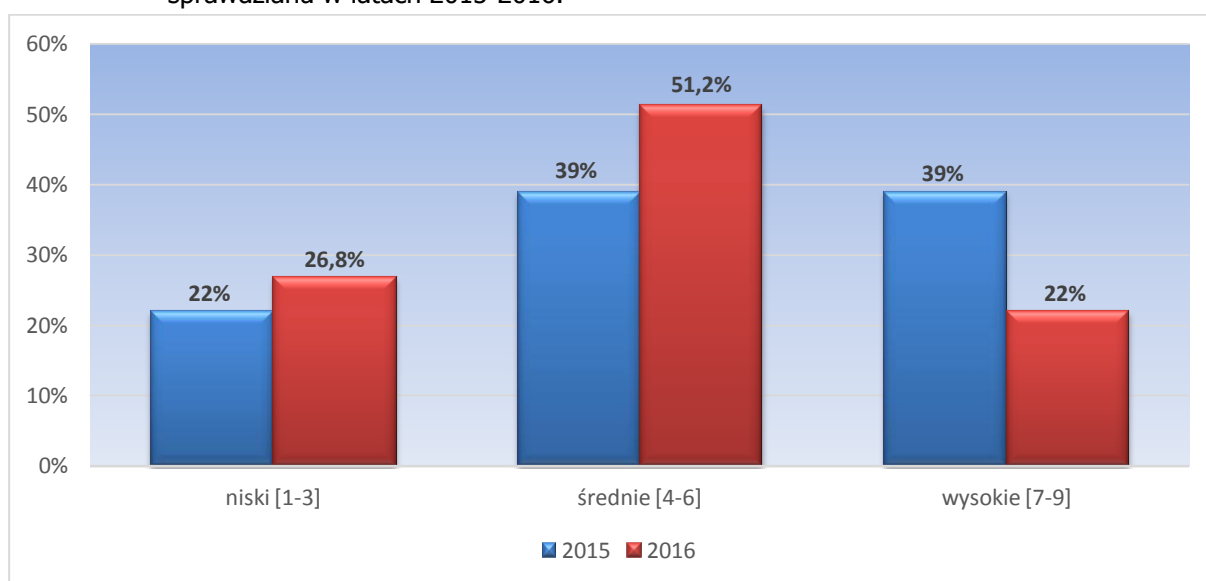
- **Szkoła Podstawowa nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi – 86,9 %.**

Najniższy średni wynik uczniów z części drugiej sprawdzianu uzyskała:

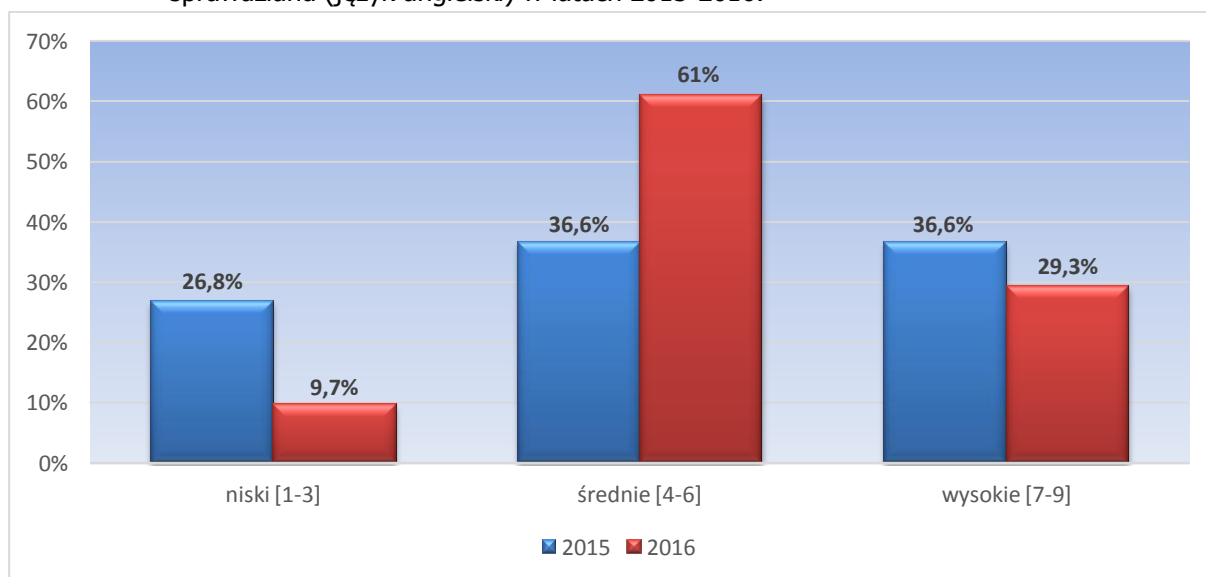
- **Szkoła Podstawowa nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi – 43,4 %.**

Analizując wyniki częstochowskich szkół podstawowych ze sprawdzianu, przy użyciu skali staninowej możemy pogrupować wyniki szkół. W roku szkolnym 2015/2016 22% szkół podstawowych osiągnęło wyniki wysokie z części 1 egzaminu i było to aż o 17% mniej niż w poprzednim roku szkolnym. W części 2 29,3% szkół podstawowych osiągnęło wyniki wysokie i był to o 7% niżej niż w poprzednim roku szkolnym. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższych wykresach.

Wykres 22. Średnie wyniki szkół samorządowych Częstochowy na skali staninowej z części pierwszej sprawdzianu w latach 2015-2016.

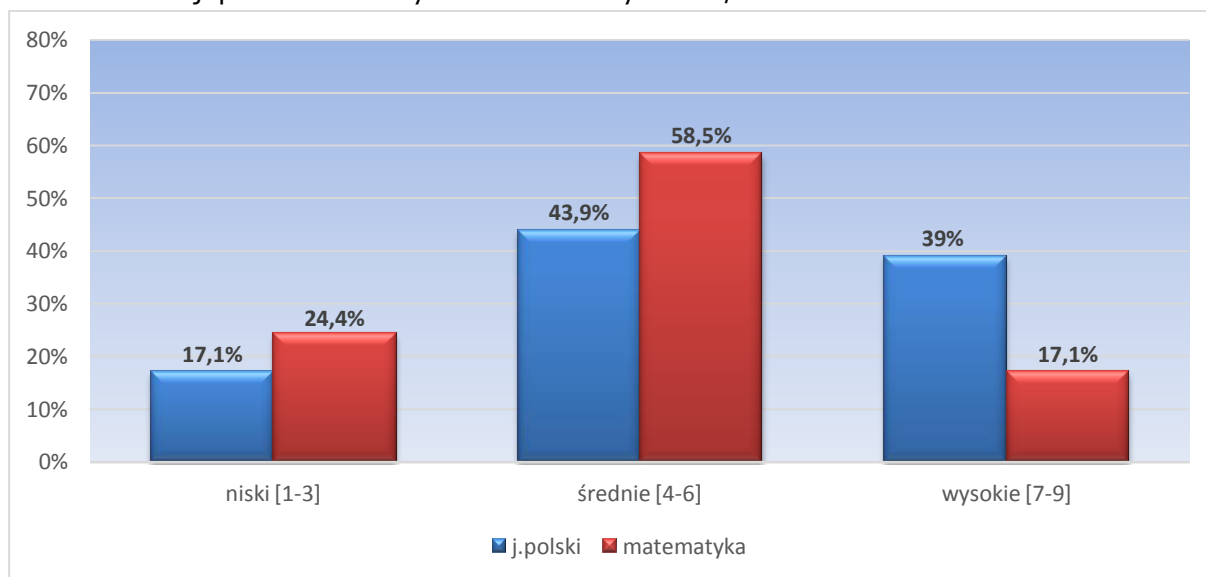

Wykres 23. Średnie wyniki szkół samorządowych Częstochowy na skali staninowej z części drugiej sprawdzianu (język angielski) w latach 2015-2016.

Na ogólny wynik z części 1 sprawdzianu w 2016 roku miał wpływ niższy wynik z matematyki w porównaniu z językiem polskim. 39% szkół miało wynik wysoki z języka polskiego przy 17% z matematyki, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 24. Średnie wyniki szkół samorządowych Częstochowy na skali staninowej ze sprawdzianu – j. polski i matematyka w roku szkolnym 2015/2016.

1.2 Egzamin dla uczniów klas trzecich gimnazjów

Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części: humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej oraz języka obcego nowożytnego, lecz każda z nich ma inną strukturę i jest przeprowadzana w dwóch etapach. W części humanistycznej wydzielono następujące przedmioty: język polski oraz historię i wiedzę o społeczeństwie. Część matematyczno-przyrodnicza obejmuje etap z zakresu matematyki oraz etap z zakresu przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii. Część z języka obcego nowożytnego jest zdawana na dwóch poziomach: podstawowym i rozszerzonym. Do egzaminu na poziomie podstawowym ma obowiązek przystąpić każdy uczeń, natomiast do egzaminu na poziomie rozszerzonym uczeń, który w gimnazjum kontynuował naukę języka obcego rozpoczętą w szkole podstawowej. Wynik z egzaminu podaje się w procentach.

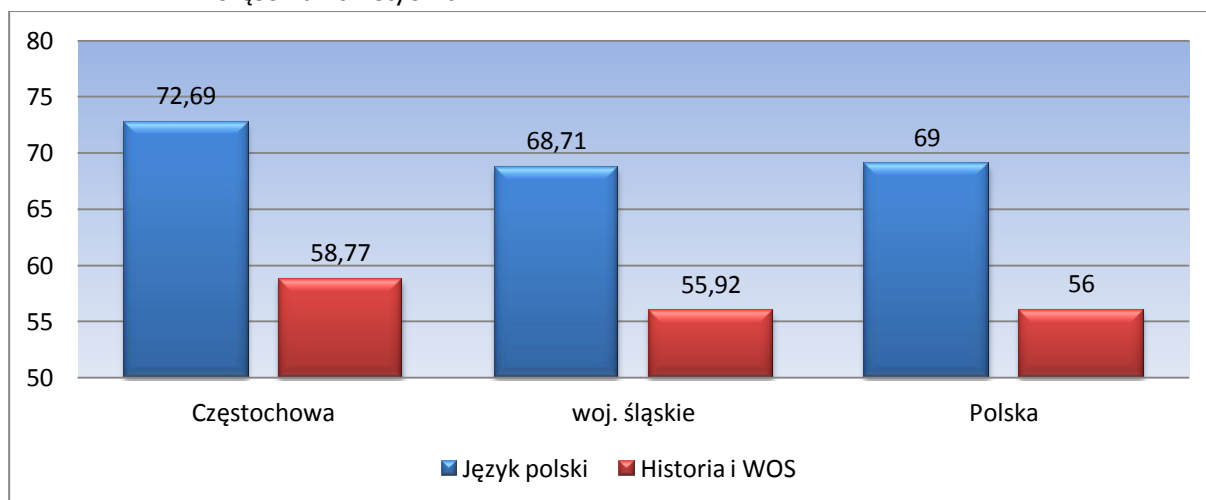
Do egzaminu gimnazjalnego (arkusz standardowy – uczniowie bez dysfunkcji) przystąpiło w Częstochowie 1 843 uczniów z: 23 gimnazjów samorządowych, 2 gimnazjów prowadzonych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 3 publicznych gimnazjów prowadzonych przez inne osoby prawne oraz 6 gimnazjów niepublicznych. W gimnazjach samorządowych na 1 603 uczniów, 1 575 rozwiązywało standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych przeznaczony dla uczniów bez dysfunkcji i dla uczniów z dysleksją, 3 zestaw dla uczniów słabowidzących, 9 zestaw dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących, 5 zestaw dla uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera oraz 18 zestaw dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim, w tym 9 uczniów z 1 gimnazjum specjalnego.

Średni wynik (średnia arytmetyczna) częstochowskiego ucznia z egzaminu gimnazjalnego to:

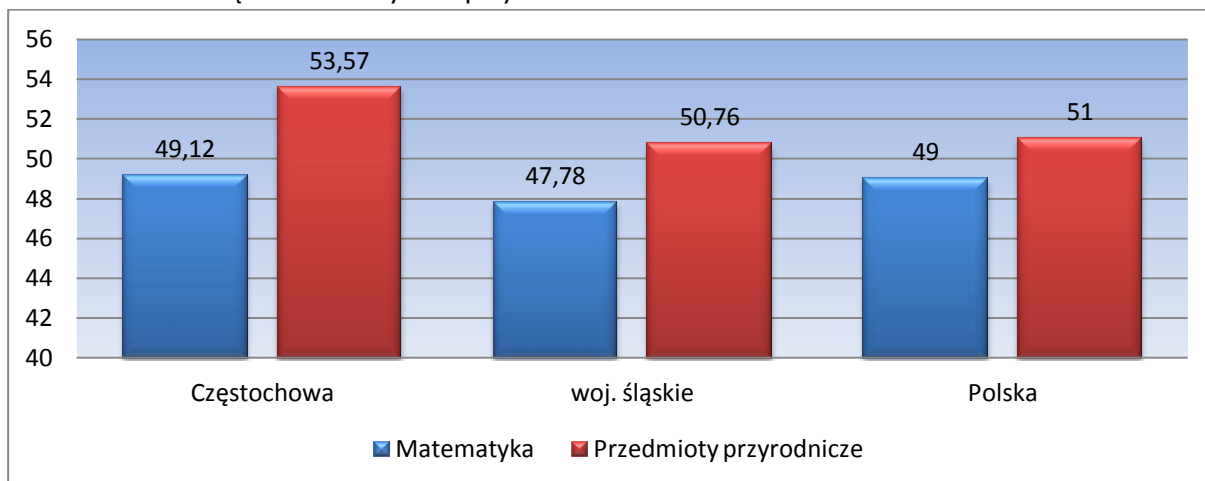
- **w części humanistycznej: język polski – 72,69%, historia i wos – 58,77%;**
- **w części matematyczno-przyrodniczej: matematyka – 49,12%, przedmioty przyrodnicze – 53,57%;**
- **w części język obcy nowożytny:**
 - **język angielski: poziom podstawowy – 69,48%, poziom rozszerzony – 48,01%,**
 - **język niemiecki: poziom podstawowy – 62,58%, poziom rozszerzony – 49,86%,**
 - **język francuski: poziom podstawowy – 63,83%,**
 - **język rosyjski: poziom podstawowy – 70,80%.**

Średni wynik częstochowskiego ucznia był w każdej części egzaminu gimnazjalnego wyższy od średniego wyniku w województwie śląskim i w kraju. Wyjątkiem jest średni wynik z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym i języka rosyjskiego na poziomie podstawowym. Szczegółowe porównanie wyników przedstawiają wykresy od nr 25 do nr 30.

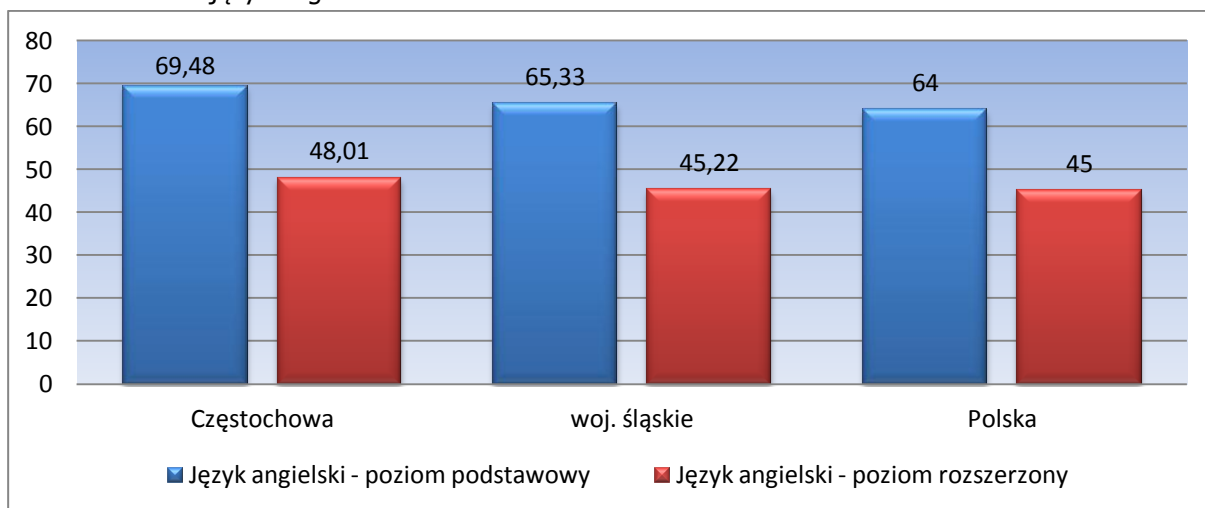
Wykres 25. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – część humanistyczna

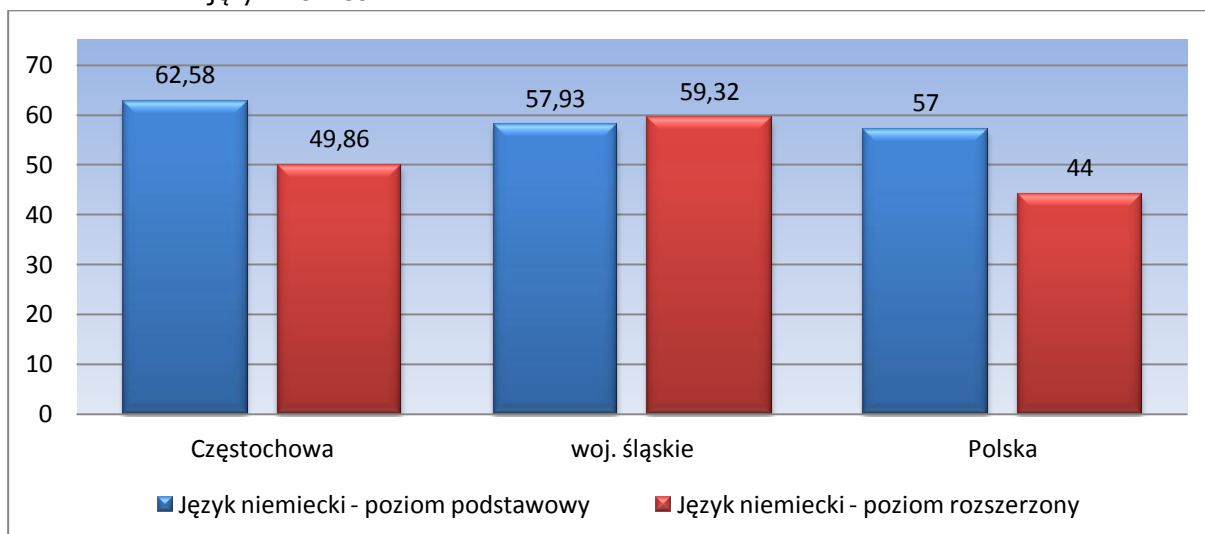
Wykres 26. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – część matematyczno-przyrodnicza

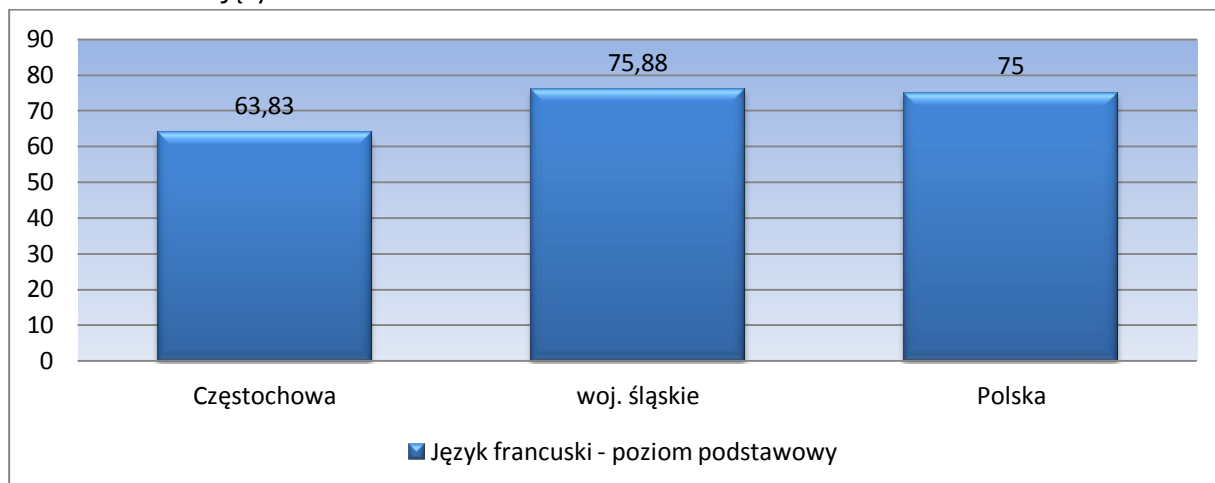
Wykres 27. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – język angielski

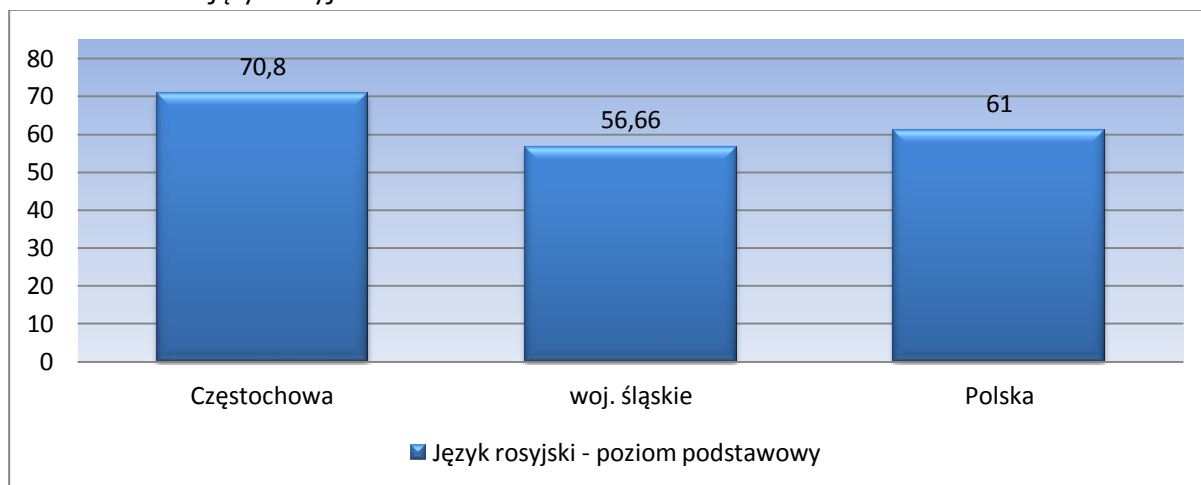
Wykres 28. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – język niemiecki

Wykres 29. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – język francuski

Wykres 30. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – język rosyjski

1.2.1 Część humanistyczna

1.2.1.1 Język polski

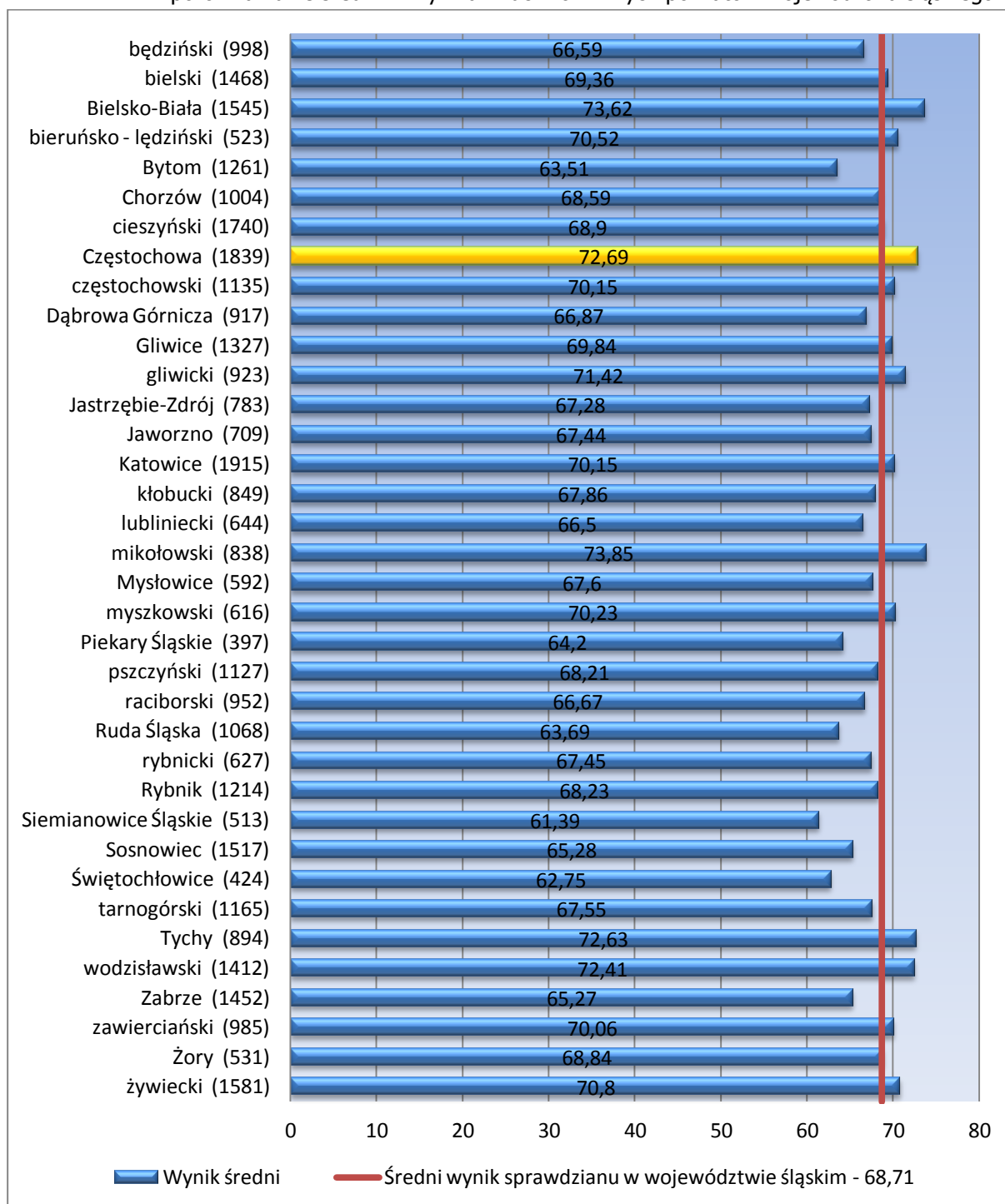
Wartość mediany równa 78% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 78 i więcej % punktów możliwych do uzyskania z egzaminu i jest o 6% wyższa niż w województwie. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły również wynosił 84%.

Tabela 27. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 839	84	78	72,69
woj. śląskie	37485	84	72	68,71

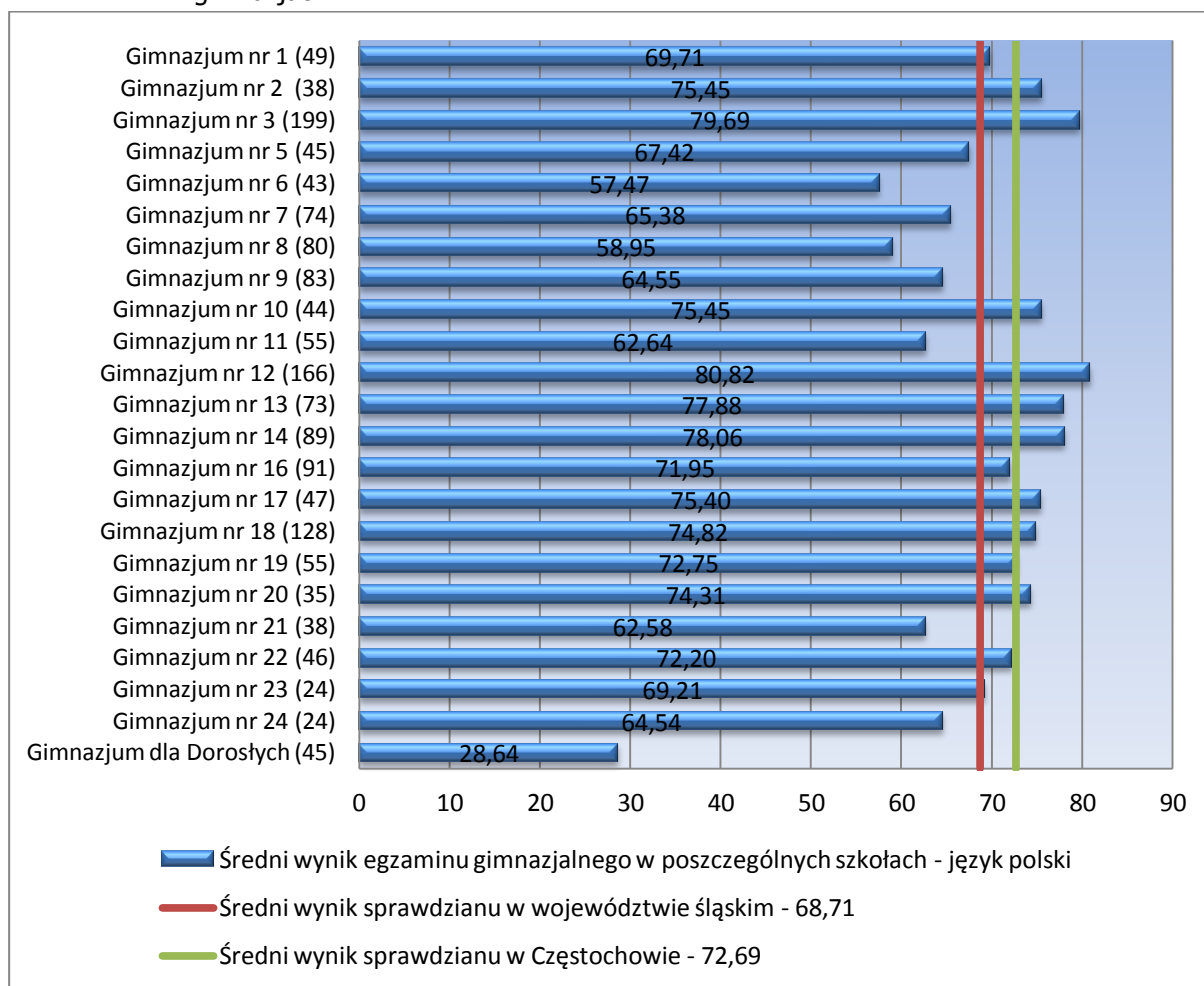
Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 3 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, co obrazuje wykres nr 31.

Wykres 31. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów z egzaminu w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują duże zróżnicowanie – od 57,47% do 80,82%, a w gimnazjum dla dorosłych 28,64%. 14 gimnazjów na 22 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 32.

Wykres 32. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego w samorządowych gimnazjach

Najwyższy średni wynik uczniów z języka polskiego uzyskało:

- **Gimnazjum nr 12 im. Jana Matejki – 80,82%.**

Najniższy średni wynik uczniów z języka polskiego uzyskało:

- **Gimnazjum nr 6 w Zespole Gimnazjów im. Marszałka J. Piłsudskiego – 57,47%.**

1.2.1.2 Historia i wiedza o społeczeństwie

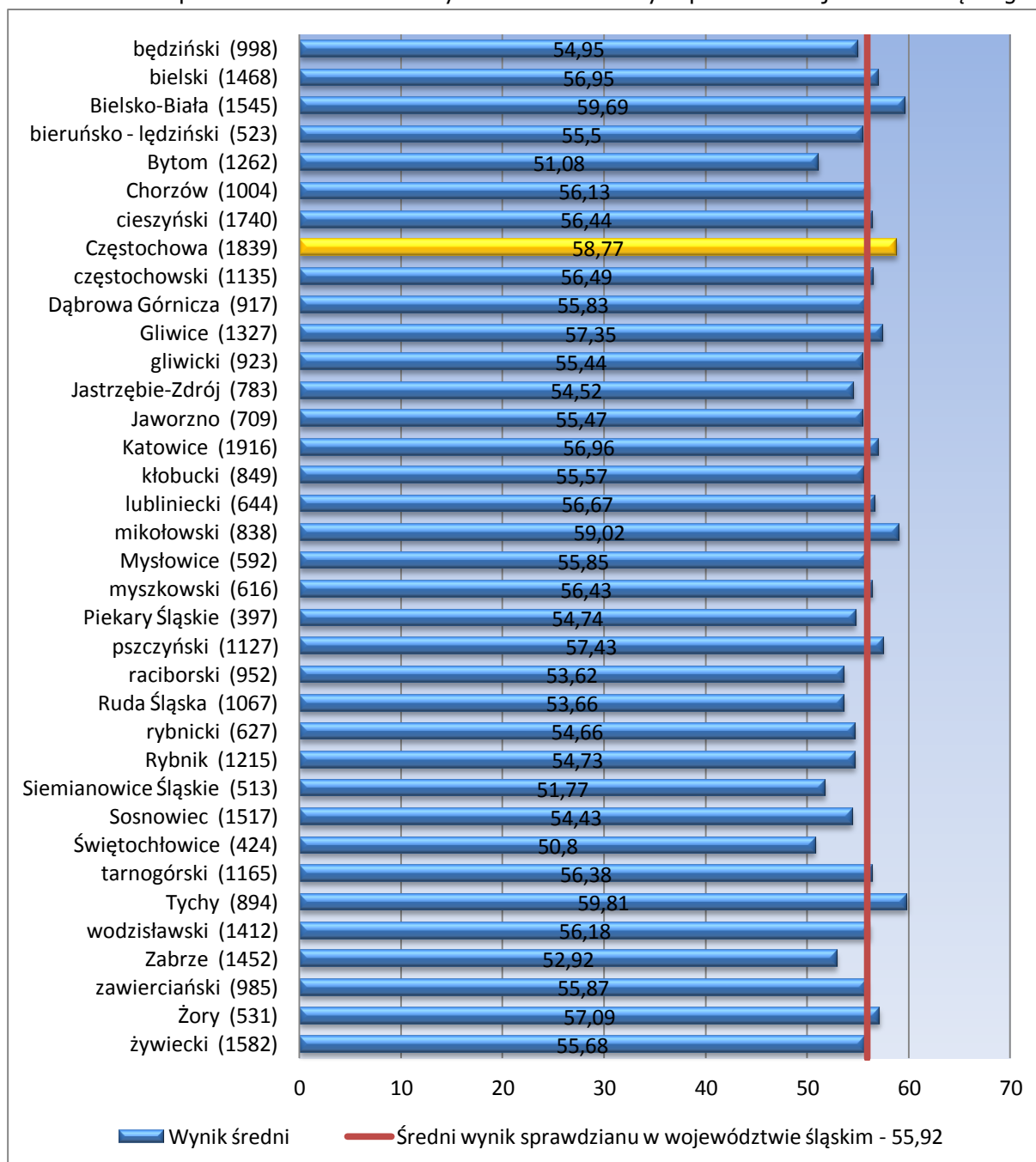
Wartość mediany równa 56% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 56 i więcej % punktów z egzaminu i jest o 3% wyższa niż w województwie.

Tabela 28. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z historii i wiedzy o społeczeństwie, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 839	56	56	58,77
woj. śląskie	37488	47	53	55,92

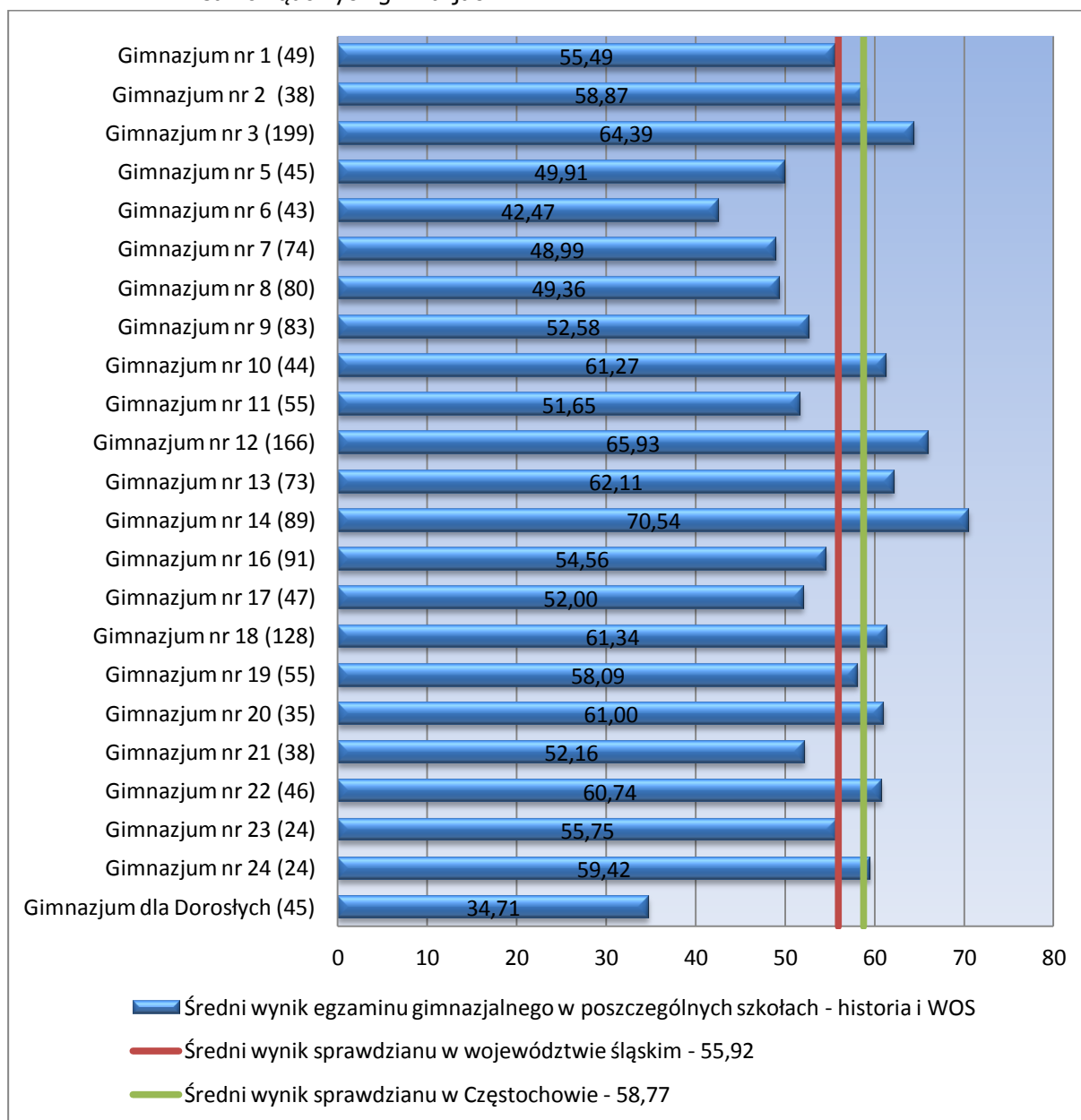
Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 4 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, z różnicą zaledwie 1,04 % do najlepszego powiatu i porównywalnie do pozostałych 3, co obrazuje wykres nr 33.

Wykres 33. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z historii i wos w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów z historii i wos-u w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują duże zróżnicowanie – od 42,47% do 70,54%, a w gimnazjum dla dorosłych 34,71%. 11 gimnazjów na 22 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 34.

Wykres 34. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z historii i wiedzy o społeczeństwie w samorządowych gimnazjach

Najwyższy średni wynik uczniów z historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskało:

- **Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi – 70,54%.**

Najniższy średni wynik uczniów z historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskało:

- **Gimnazjum nr 6 w Zespole Gimnazjów im. Marszałka J. Piłsudskiego – 42,47%.**

1.2.2 Część matematyczno-przyrodnicza

1.2.2.1 Matematyka

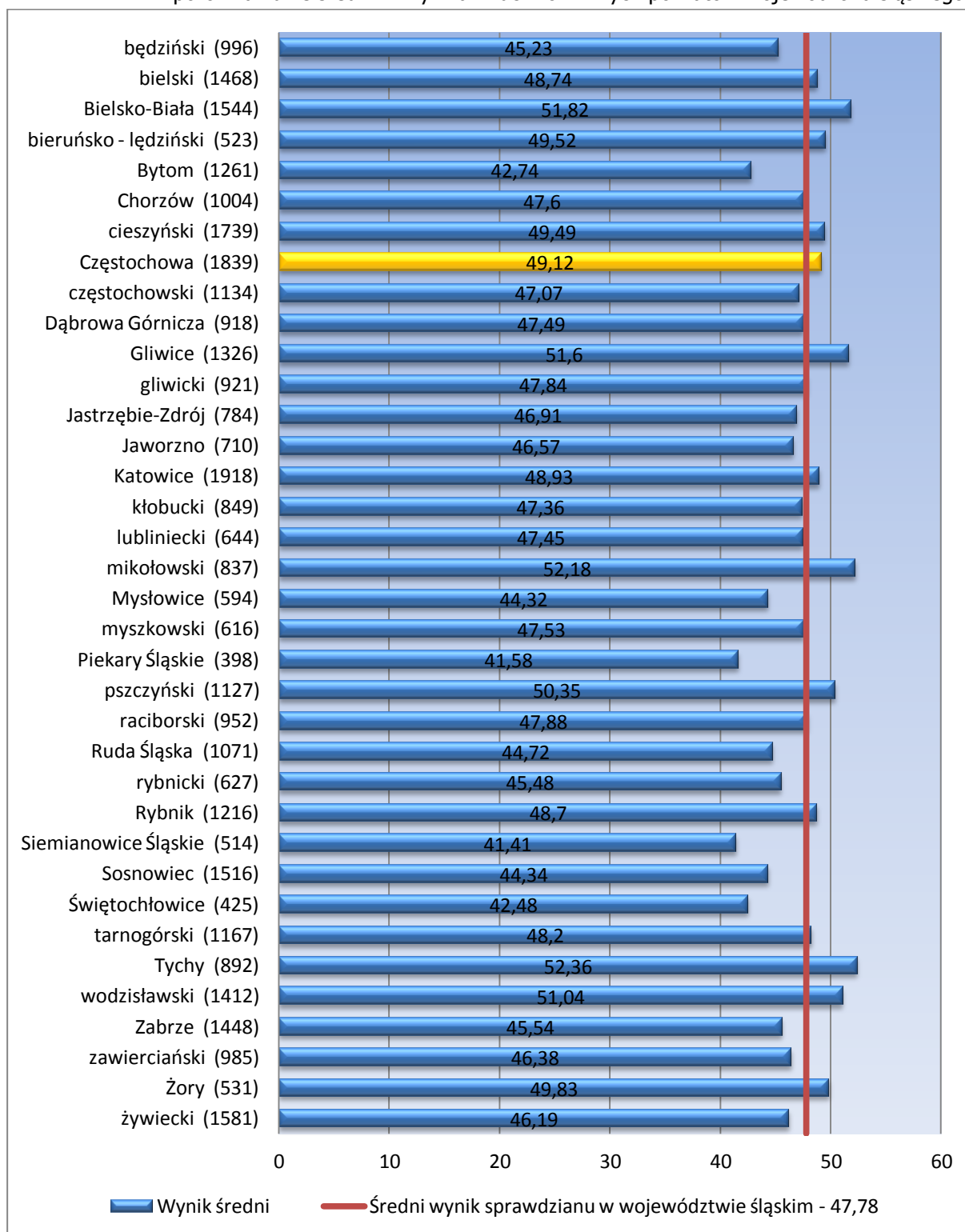
Wartość mediany równa 46% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 46 i więcej procent punktów z egzaminu. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły był niższy od mediany - wynosił 25%. Oba wyniki niższe od średniej arytmetycznej świadczą o tym, że egzamin z matematyki był dla uczniów trudny.

Tabela 29. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z matematyki piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 839	25	46	49,12
woj. śląskie	37487	25	43	47,78

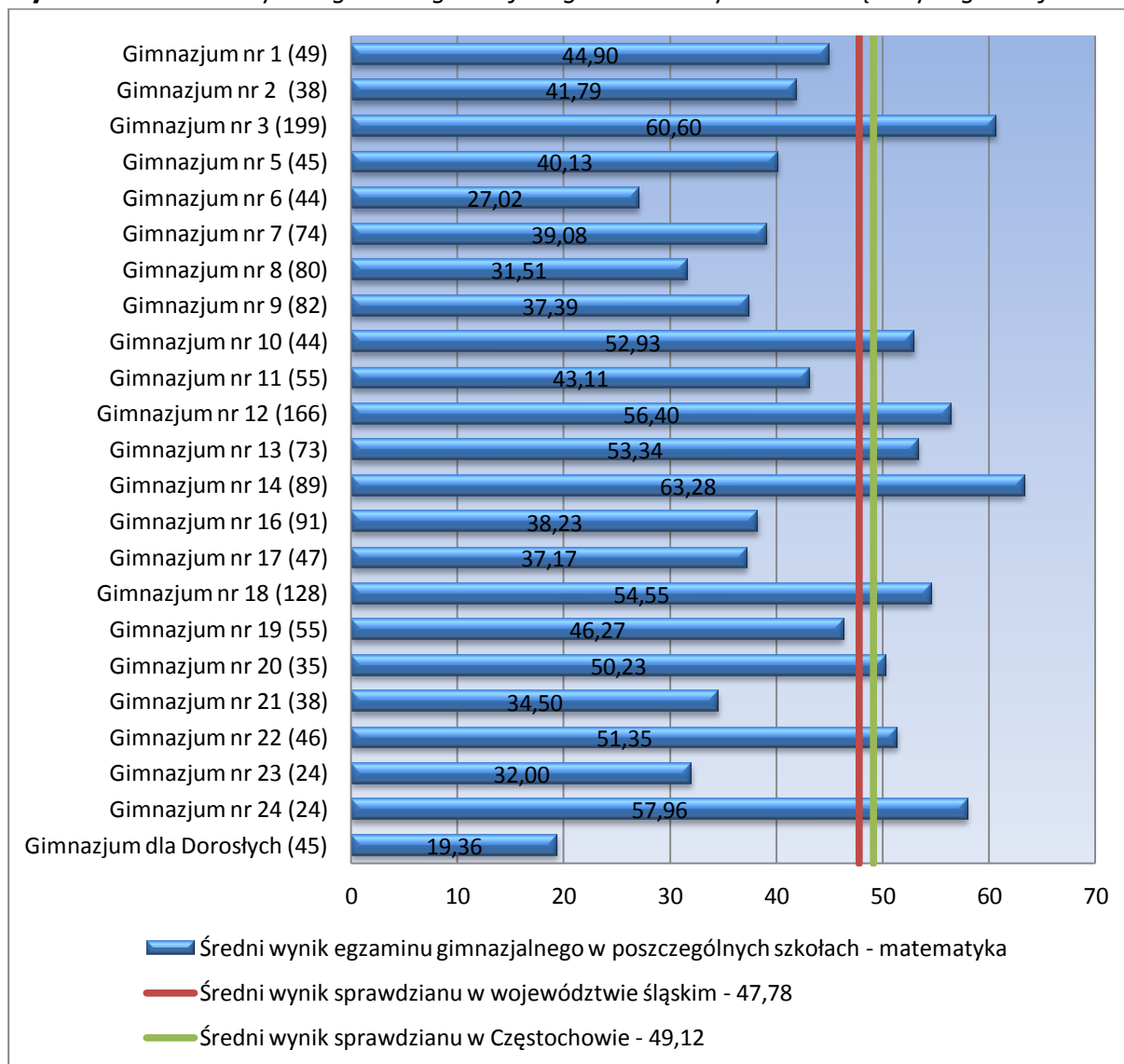
Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 10 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego z różnicą 3,24% w stosunku do najlepszego powiatu, co obrazuje wykres nr 35.

Wykres 35. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z matematyki w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów z matematyki w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują duże zróżnicowanie – od 27,02% do 63,28%, a w gimnazjum dla dorosłych 19,36%. 9 gimnazjów na 22 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 36.

Wykres 36. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z matematyki w samorządowych gimnazjach

Najwyższy średni wynik uczniów z matematyki uzyskały:

- **Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi – 63,28%.**

Najniższy średni wynik uczniów z matematyki uzyskało:

- **Gimnazjum nr 6 w Zespole Gimnazjów im. Marszałka J. Piłsudskiego – 27,02%.**

1.2.2.2 Przedmioty przyrodnicze

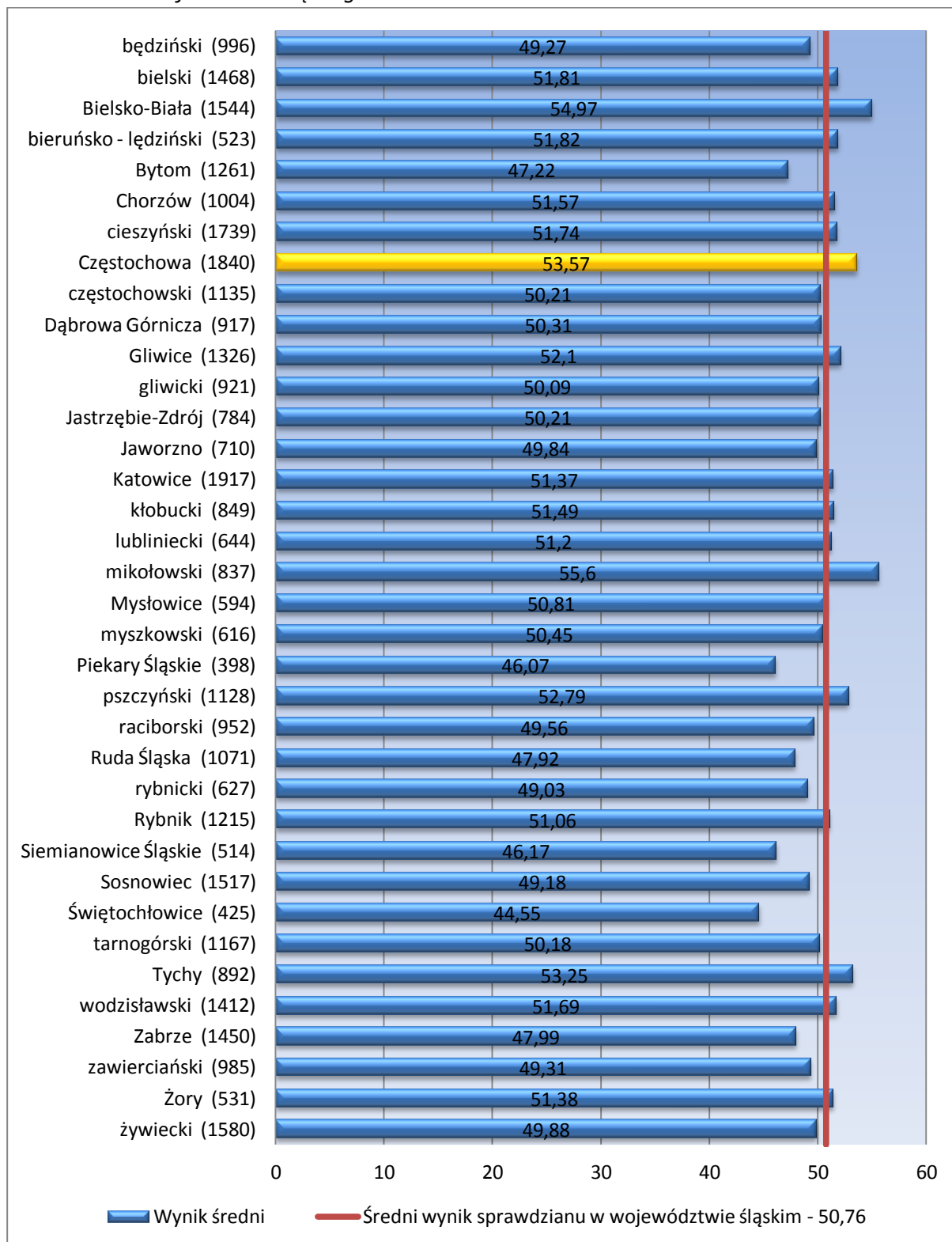
Wartość mediany równa 54% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 54 i więcej % punktów z egzaminu i jest o 4% wyższa niż w województwie. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły wynosił 43%.

Tabela 30. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 840	43	54	53,57
woj. śląskie	37489	46	50	50,76

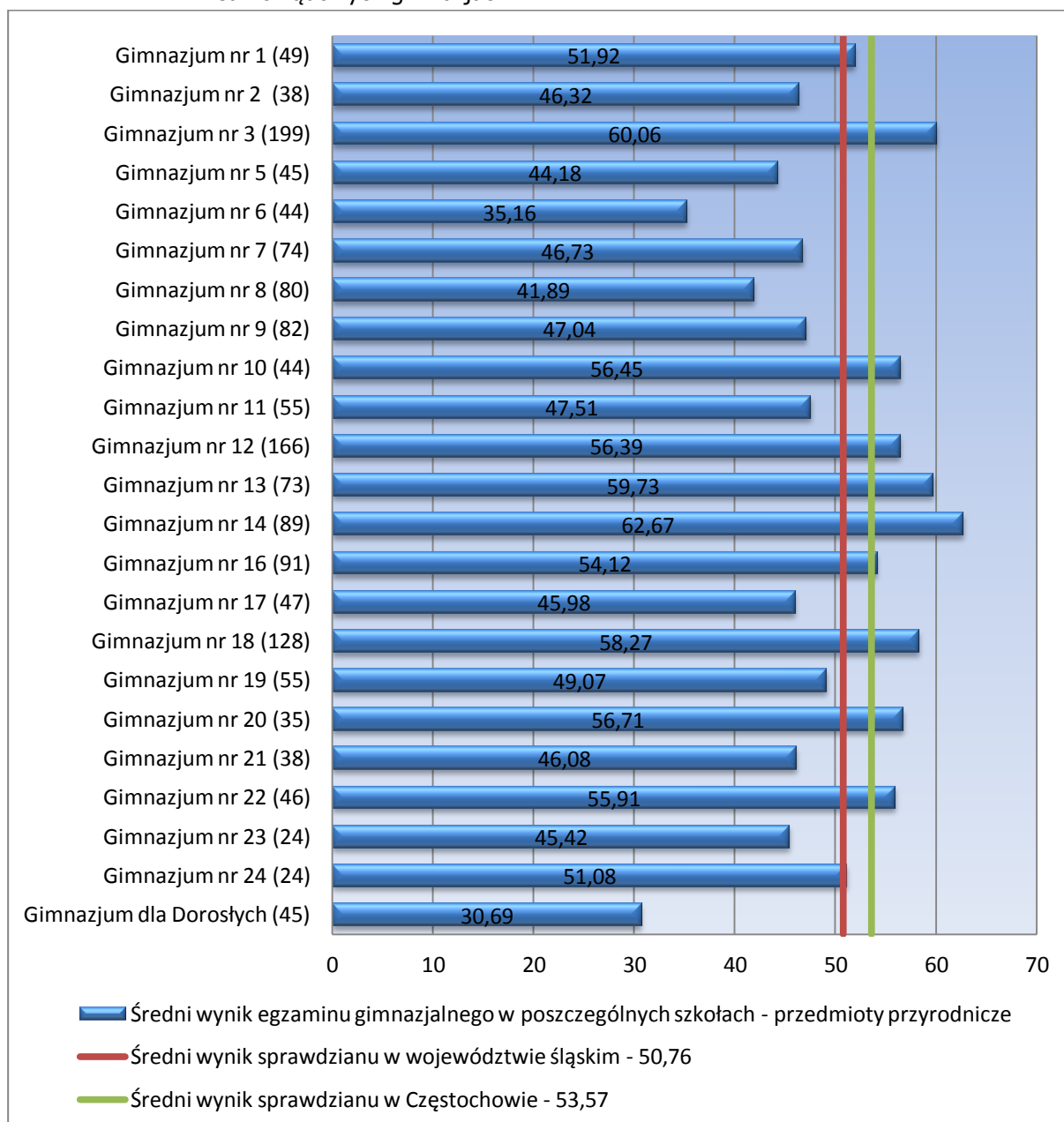
Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 3 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego z różnicą zaledwie 2,03% w stosunku do najlepszego powiatu i porównywalnie do pozostałych 2, co obrazuje wykres nr 37.

Wykres 37. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów z przedmiotów przyrodniczych w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują duże zróżnicowanie – od 35,16% do 62,67%, a w gimnazjum dla dorosłych 30,69%. 11 gimnazjów na 22 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 38.

Wykres 38. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych w samorządowych gimnazjach

Najwyższy średni wynik uczniów z przedmiotów przyrodniczych uzyskało:

- **Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi – 62,67%.**

Najniższy średni wynik uczniów z przedmiotów przyrodniczych uzyskało:

- **Gimnazjum nr 6 w Zespole Gimnazjów im. Marszałka J. Piłsudskiego – 35,16%.**

1.2.3 Część językowa

1.2.3.1 Język angielski

1.2.3.1.1 Język angielski – poziom podstawowy

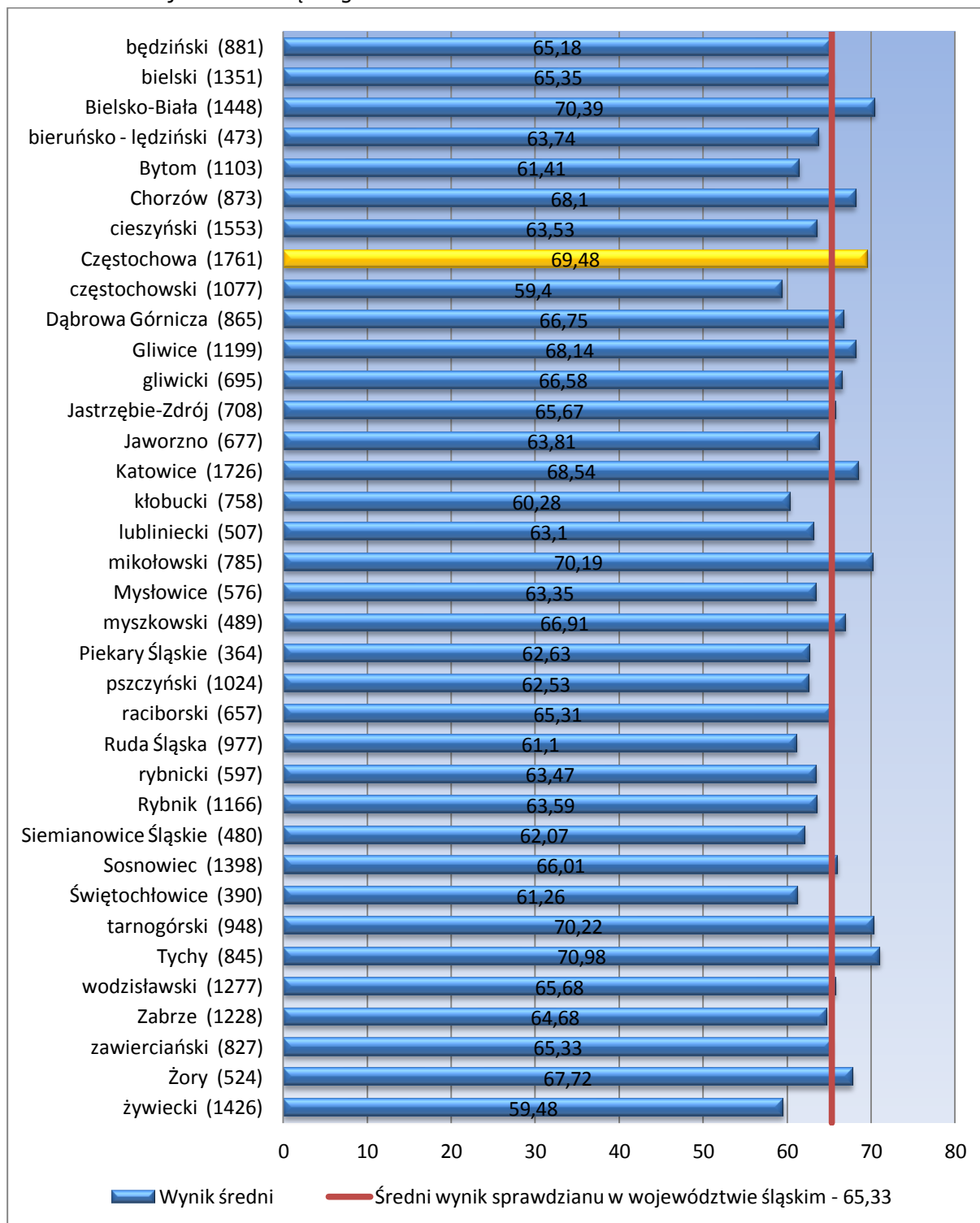
Wartość mediany równa 75% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 75 i więcej % punktów z egzaminu i jest o 7% wyższa, niż w województwie. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły wynosił 98%.

Tabela 31. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom podstawowy w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 761	98	75	69,48
woj. śląskie	33 633	95	68	65,33

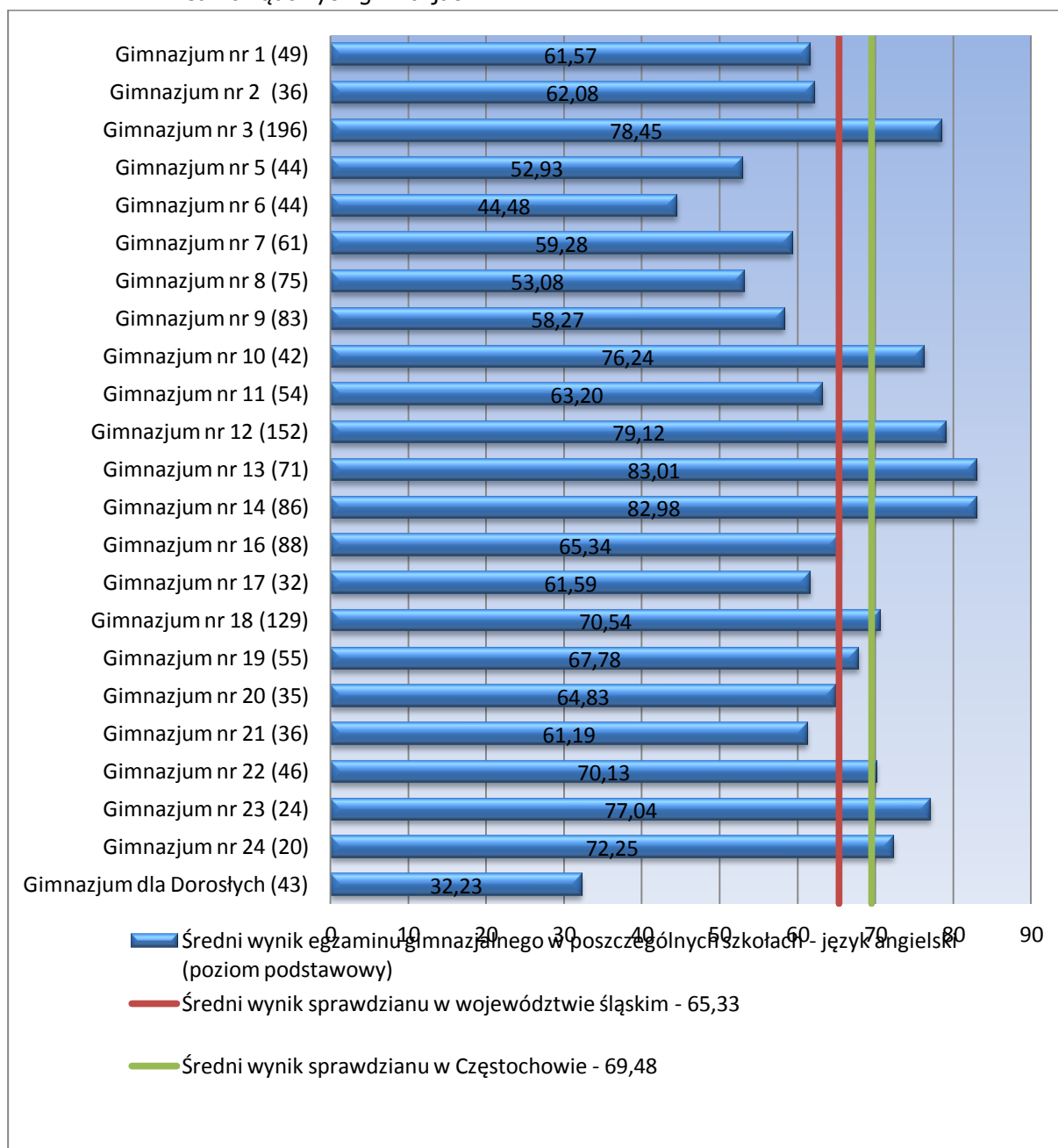
Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 5 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego z różnicą zaledwie 1,5% w stosunku do najlepszego powiatu i porównywalnie do pozostałych 4, co obrazuje wykres nr 39.

Wykres 39. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom podstawowy w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują duże zróżnicowanie – od 44,48% do 83,01%, a w gimnazjum dla dorosłych 32,23%. 11 gimnazjów na 22 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 40.

Wykres 40. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom podstawowy w samorządowych gimnazjach

Najwyższy średni wynik uczniów z języka angielskiego na poziomie podstawowym uzyskały:

- **Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. I. J. Paderewskiego – 83,01%,**
- **Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi – 82,98%.**

Najniższy średni wynik uczniów z języka angielskiego na poziomie podstawowym uzyskało:

- **Gimnazjum nr 6 w Zespole Gimnazjów im. Marszałka J. Piłsudskiego – 44,48%.**

1.2.3.1.2 Język angielski – poziom rozszerzony

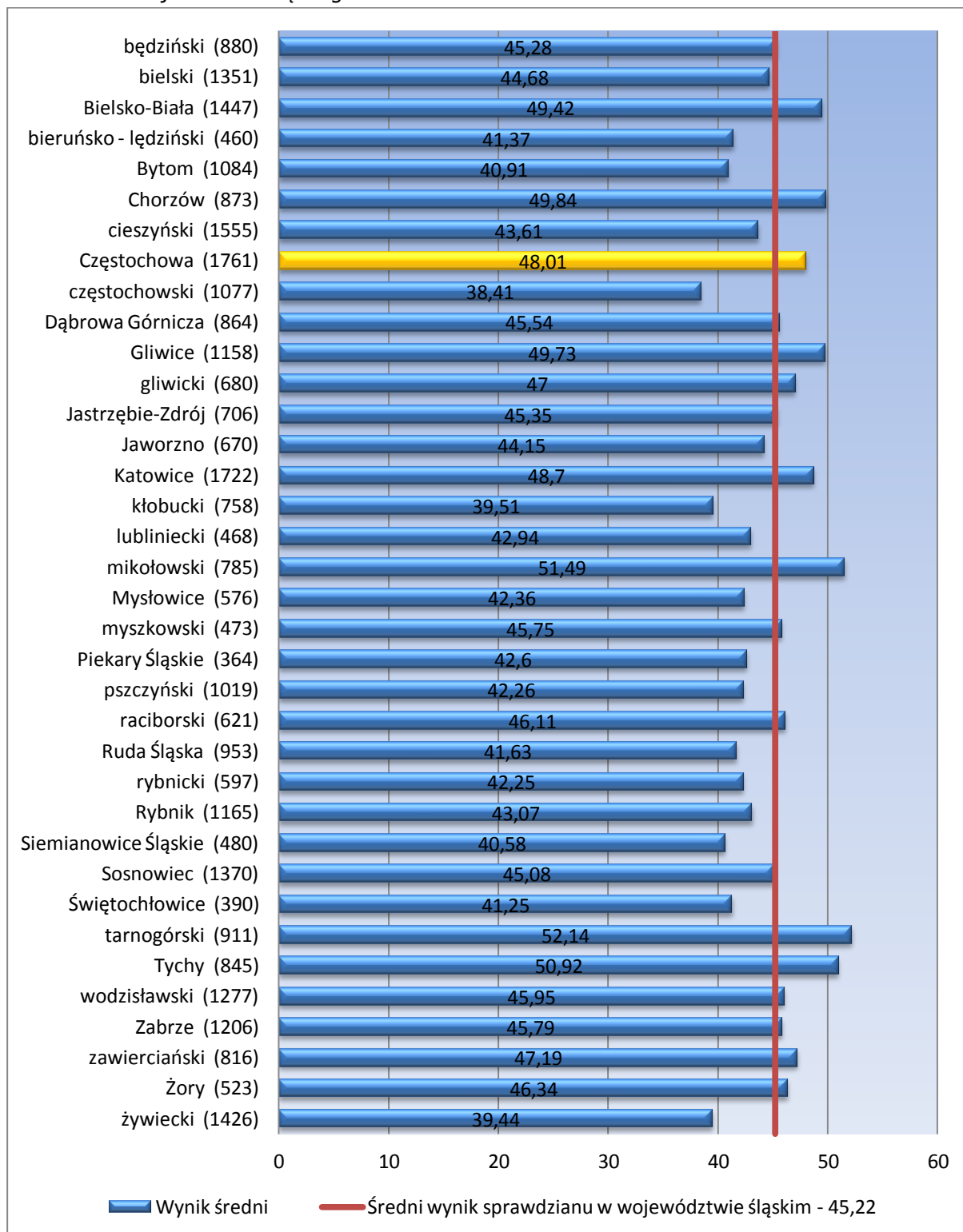
Wartość mediany równa 45% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 45 i więcej % punktów z egzaminu i jest o 7% wyższa niż w województwie. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły wynosił 13%.

Tabela 32. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom rozszerzony w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	1 761	13	45	48,01
woj. śląskie	33 311	13	38	45,22

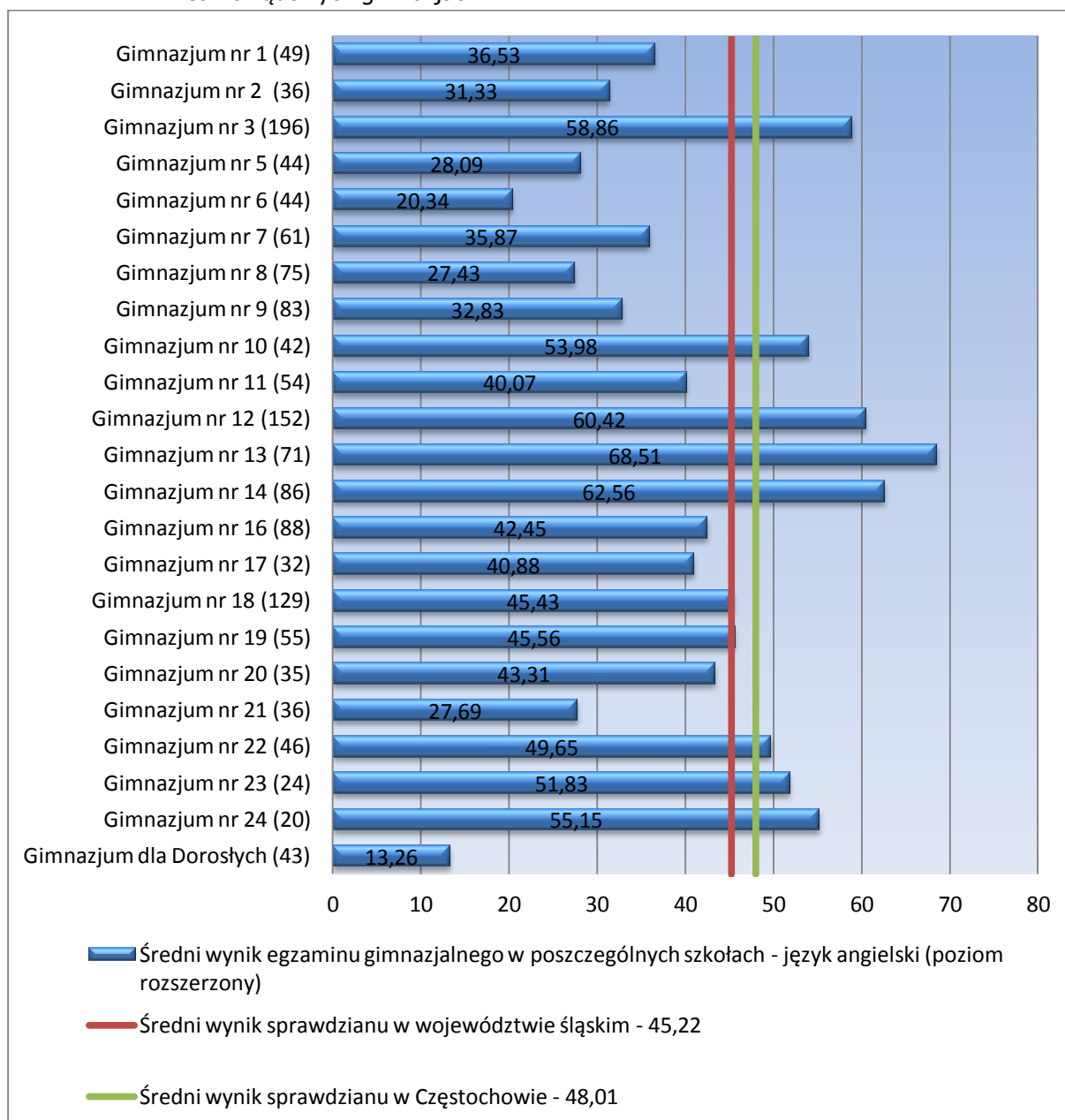
Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 8 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, co obrazuje wykres nr 41.

Wykres 41. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom rozszerzony w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują duże zróżnicowanie – od 20,34% do 68,51%, a w gimnazjum dla dorosłych 13,26%. 10 gimnazjów na 22 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 42.

Wykres 42. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom rozszerzony w samorządowych gimnazjach

Najwyższy średni wynik uczniów z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym uzyskały:

- **Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. I. J. Paderewskiego – 68,51%.**

Najniższy średni wynik uczniów z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym uzyskało:

- **Gimnazjum nr 6 w Zespole Gimnazjów im. Marszałka J. Piłsudskiego – 20,34%.**

1.2.3.2 Język niemiecki

1.2.3.2.1 Język niemiecki – poziom podstawowy

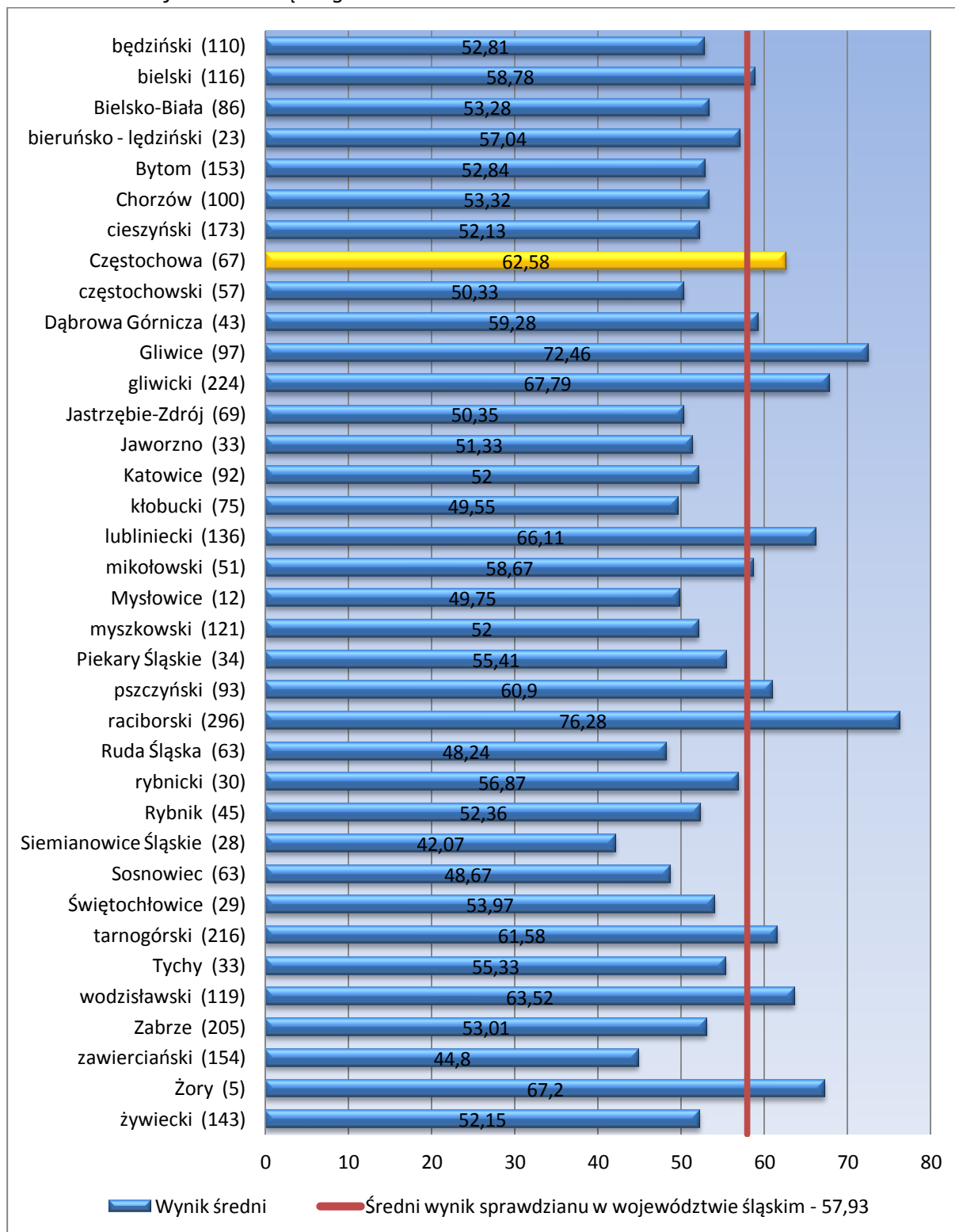
Wartość mediany równa 60% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 60 i więcej % punktów z egzaminu i jest o 7% wyższa niż w województwie. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły wynosił 100%.

Tabela 33. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom podstawowy w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	67	100	60	62,58
woj. śląskie	3 394	100	53	57,93

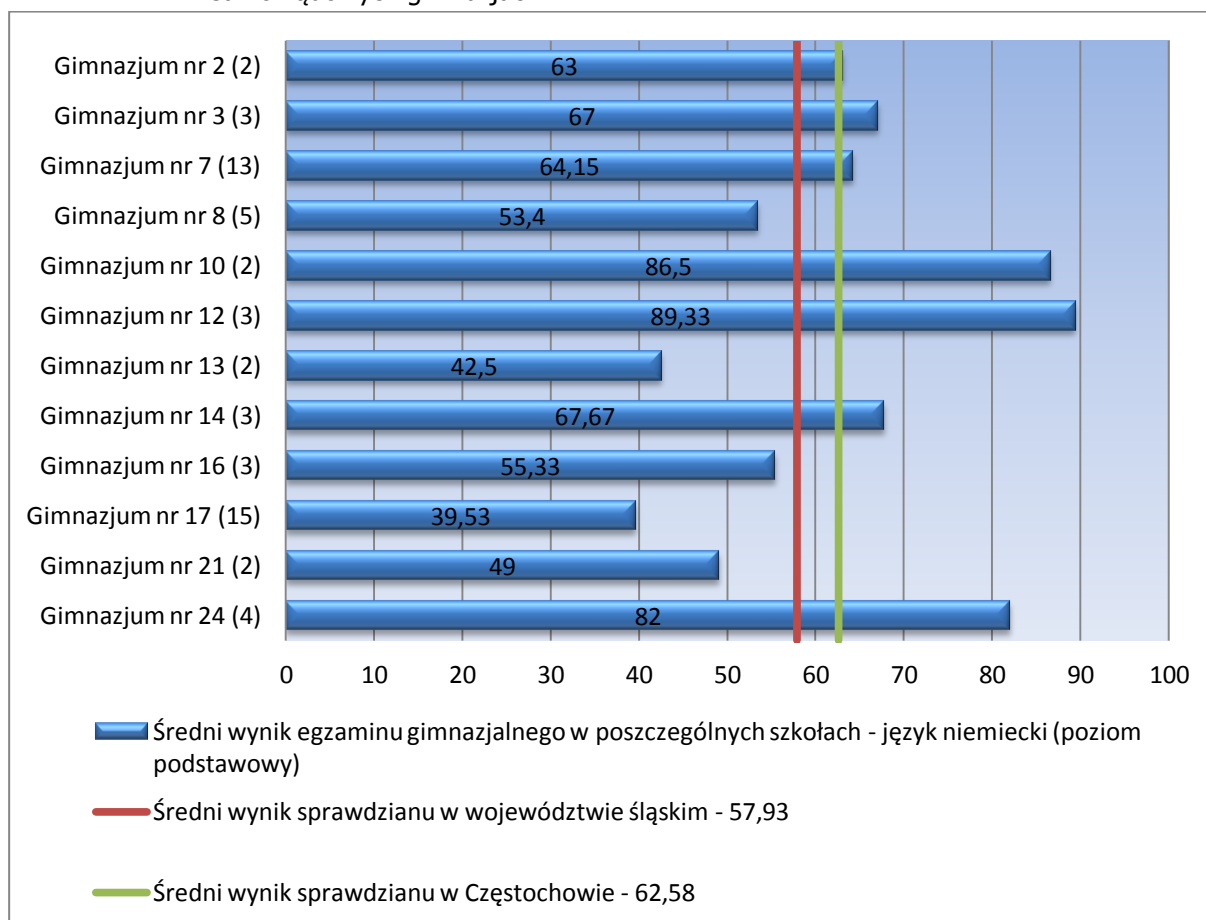
Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 7 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, co obrazuje wykres nr 43.

Wykres 43. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego języka niemieckiego poziom podstawowy w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Średnie wyniki uczniów w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują duże zróżnicowanie – od 39,53% do 89,33%. 7 gimnazjów na 12 osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 44.

Wykres 44. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom podstawowy w samorządowych gimnazjach

1.2.3.2.2 Język niemiecki – poziom rozszerzony

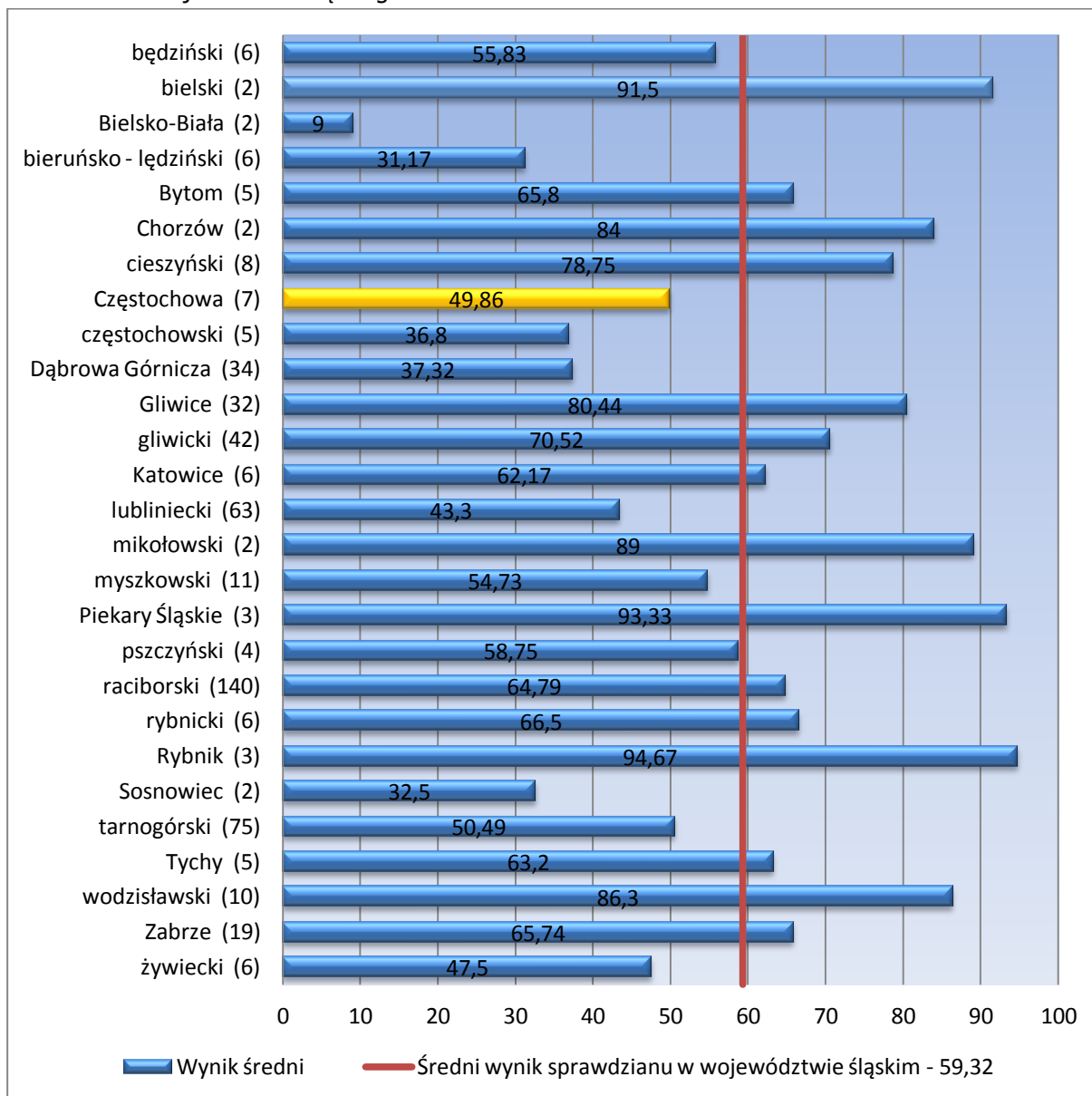
Wartość mediany równa 55% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 55 i więcej % punktów z egzaminu i jest o 9% wyższa niż w województwie. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły był niższy i wynosił 5%.

Tabela 34. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom rozszerzony w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

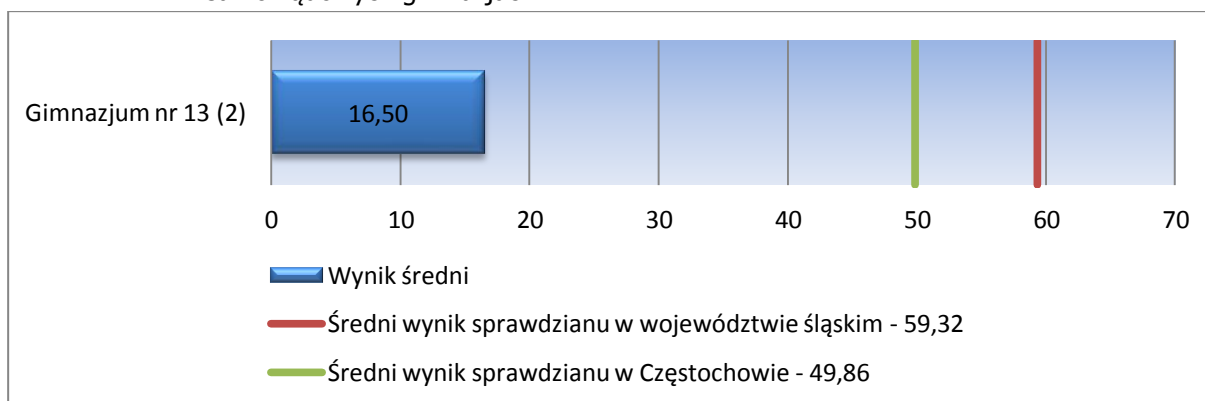
Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	7	5	55	49,86
woj. śląskie	512	100	64	59,32

Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 20 miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, co obrazuje wykres nr 45.

Wykres 45. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom rozszerzony w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Wykres 46. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom rozszerzony w samorządowych gimnazjach

1.2.3.3 Język rosyjski – poziom podstawowy

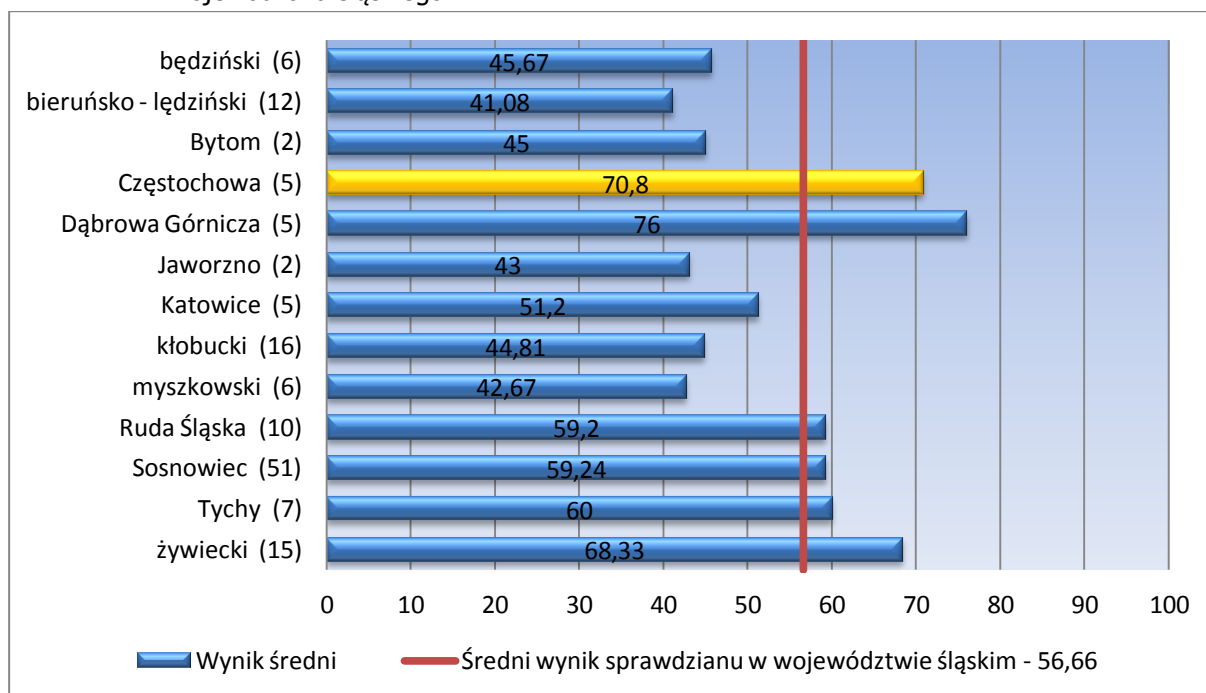
Wartość mediany równa 73% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 73 i więcej % punktów z egzaminu i jest o 20% wyższy niż w województwie. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły był niższy i wynosił 50%.

Tabela 35. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego poziom podstawowy w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

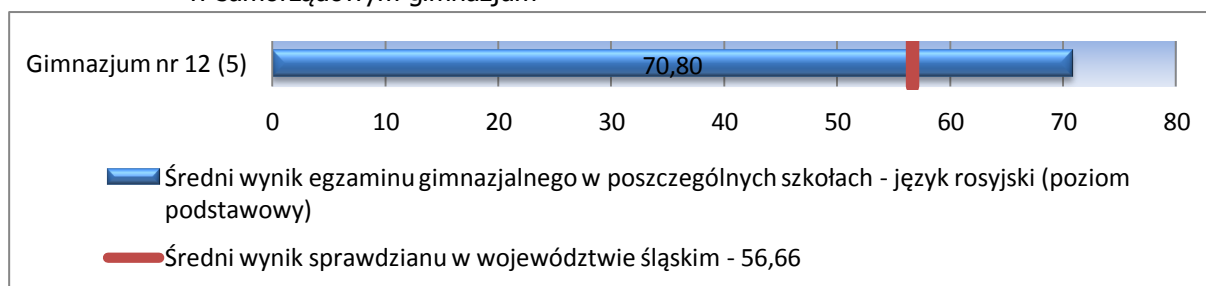
Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	5	50	73	70,8
woj. śląskie	146	100	53	56,66

Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 2 miejscu wśród 13 powiatów województwa śląskiego, w których uczniowie zdawali na egzaminie język rosyjski, co obrazuje wykres nr 47.

Wykres 47. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego poziom podstawowy w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Wykres 48. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego poziom podstawowy w samorządowym gimnazjum

1.2.3.3 Język francuski – poziom podstawowy

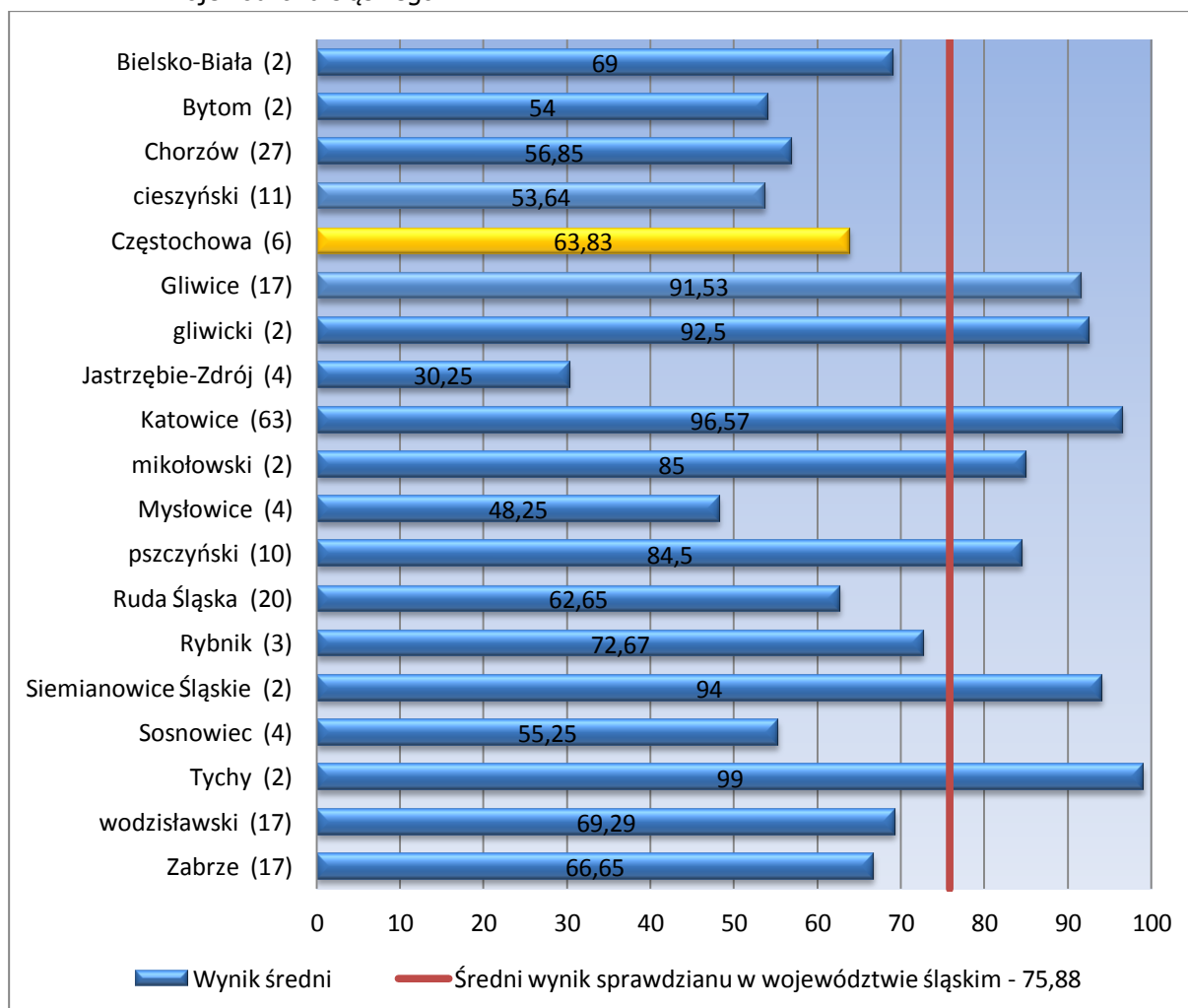
Wartość mediany równa 66,5% oznacza, że co najmniej połowa uczniów osiągnęła 66,5 i więcej % punktów z egzaminu i jest o 16,5% niższy niż w województwie. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły był niższy i wynosił 35%.

Tabela 36. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego poziom podstawowy w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

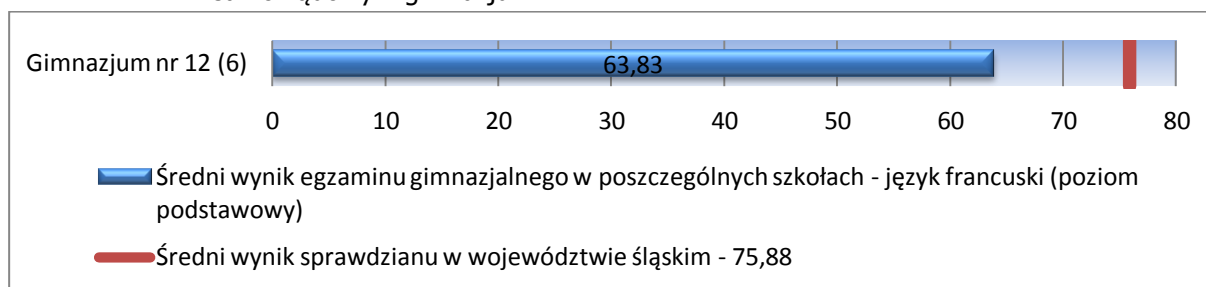
Powiat	L. uczniów	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni
Częstochowa	6	35	66,5	63,83
woj. śląskie	217	100	83	75,88

Średni wynik częstochowskiego ucznia plasuje Miasto Częstochowę na 12 miejscu wśród 19 powiatów województwa śląskiego, w których uczniowie zdawali na egzaminie język francuski, co obrazuje wykres nr 49.

Wykres 49. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego poziom podstawowy w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego

Wykres 50. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego poziom podstawowy w samorządowym gimnazjum

1.3 Egzamin maturalny

Absolwenci ubiegający się o świadectwo dojrzałości obowiązkowo zdawali egzamin z następujących przedmiotów: język polski (pisemny i ustny), matematyka (pisemny), wybrany język obcy nowożytny (ustny i pisemny) i jeden przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym (pisemny). Ponadto mogli przystąpić do egzaminu z 5 kolejnych przedmiotów dodatkowych

Do egzaminu maturalnego przystąpiło w Częstochowie 2 993 uczniów z 22 szkół publicznych prowadzonych przez Miasto Częstochowę, 3 publicznych szkół artystycznych prowadzonych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 18 szkół niepublicznych prowadzonych przez inne osoby prawne lub fizyczne.

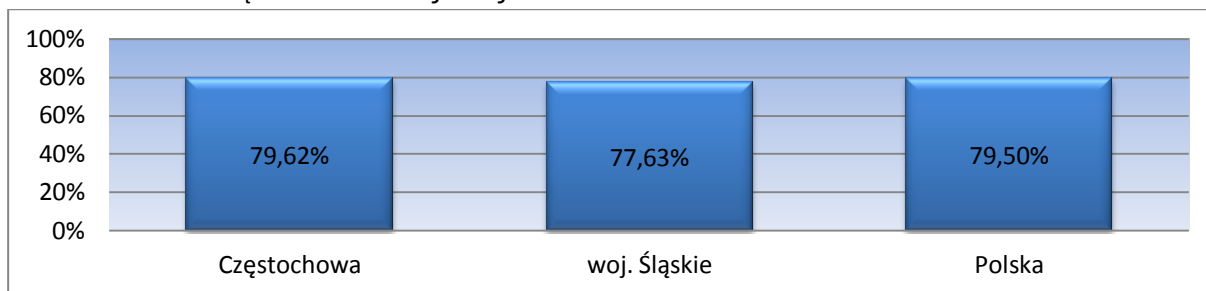
W samorządowych szkołach ponadgimnazjalnych egzamin maturalny zdawało 2 706 uczniów, z czego najwięcej w: liceach ogólnokształcących – 1 733, technikach – 849, liceum ogólnokształcącym dla dorosłych – 5.

Aby otrzymać świadectwo dojrzałości, zdający musieli uzyskać przynajmniej 30% punktów z trzech przedmiotów obowiązkowych w pięciu egzaminach na poziomie podstawowym; z dwóch ustnych: z języka polskiego i z języka obcego nowożytnego oraz z trzech egzaminów pisemnych: z języka polskiego, języka obcego nowożytnego (tego samego co w części ustnej) i z matematyki oraz przystąpić do egzaminu z przedmiotu dodatkowego.

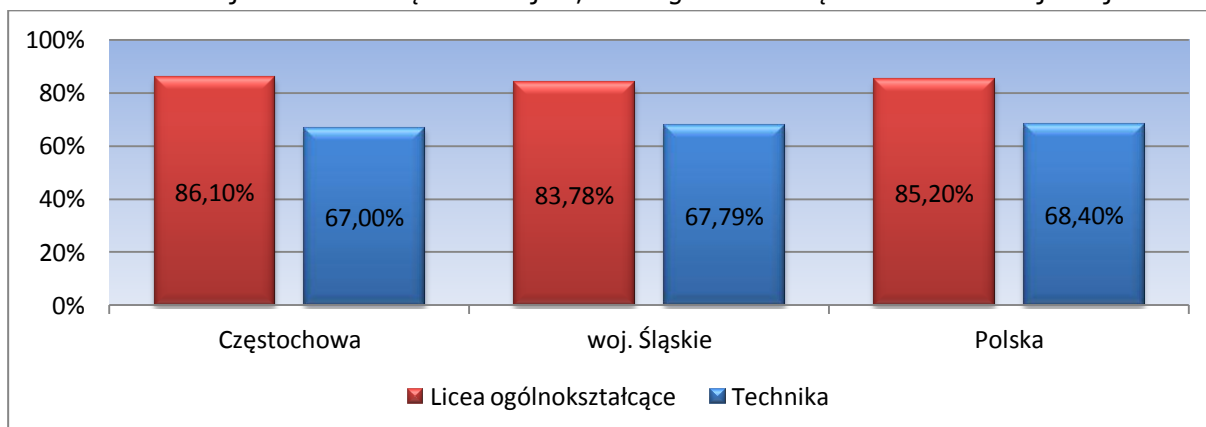
Zdawalność egzaminu maturalnego dla wszystkich tegorocznych częstochowskich maturzystów ubiegających się o świadectwo dojrzałości (szkoły publiczne i niepubliczne) w sesji majowej, wyniosła 79,62% i była na poziomie zdawalności w kraju i nieco wyższa niż w województwie śląskim. Wyższą zdawalność miały licea ogólnokształcące. Powyższe dane ilustrują wykresy nr 51 i 52.

1.3.1 Wyniki ogólne

Wykres 51. Ogólna zdawalność egzaminu maturalnego w szkołach publicznych i niepublicznych w Częstochowie - sesja maj

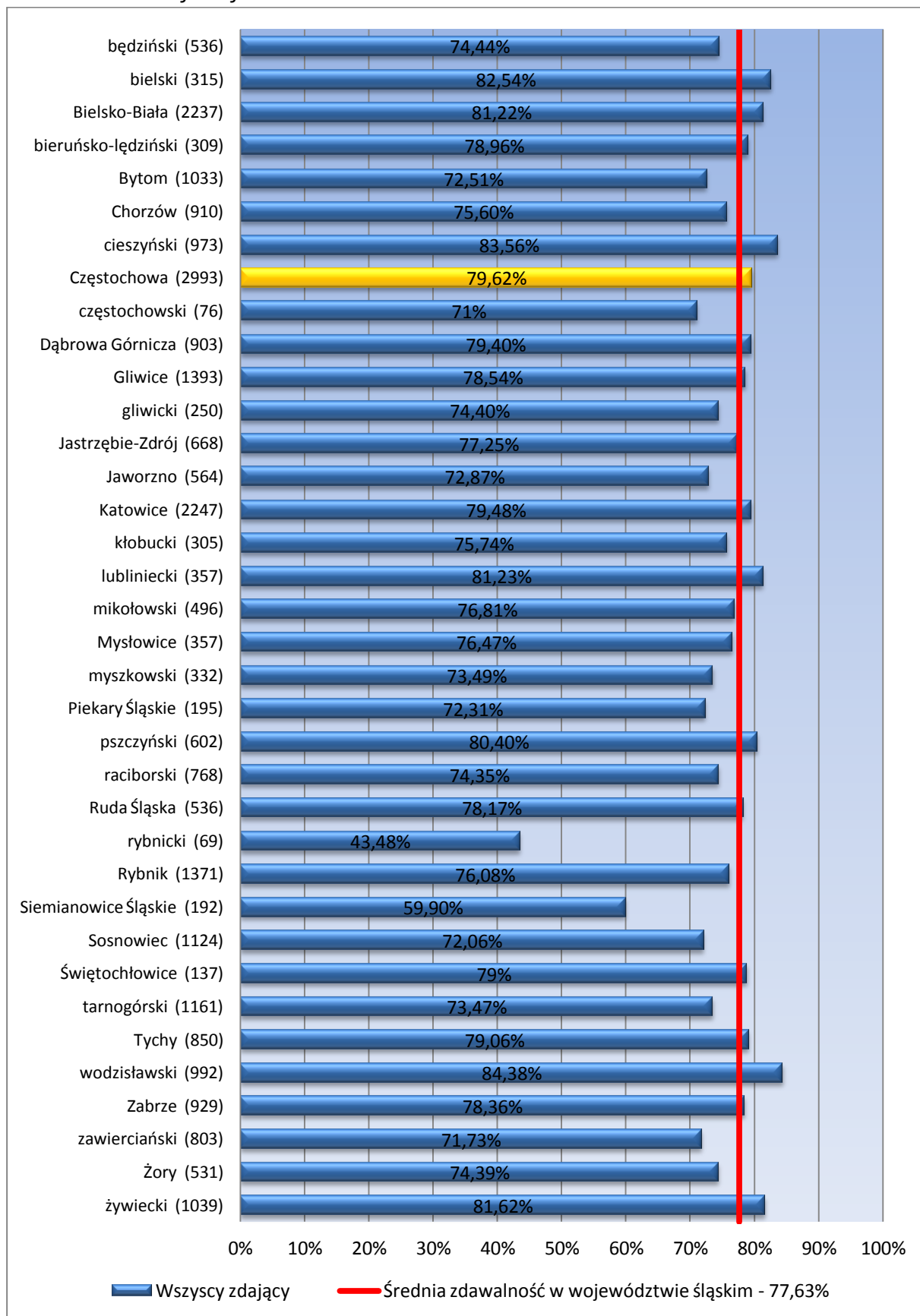

Wykres 52. Zdawalność matury w Częstochowie (szkoły publiczne i niepubliczne) w porównaniu z województwem śląskim i krajem, licea ogólnokształcące i technika - sesja maj

Wykres nr 53 obrazuje sumaryczną zdawalność matury (szkoły publiczne i niepubliczne) w Częstochowie na tle innych powiatów województwa śląskiego. Częstochowa uplasowała się na 8 miejscu, czyli zdecydowanie lepiej niż w poprzednim roku szkolnym. Różnice między powiatami, zwłaszcza w pierwszej ich połowie, są nieznaczne. Analizując wynik Częstochowy na tle innych powiatów, należy pamiętać, iż nie można porównywać ze sobą zdawalności powiatów o małej i dużej liczbie absolwentów. Miasto Częstochowa jest najliczniejszym powiatem woj. śląskiego – 2 993 absolwentów i jego wyników w żaden sposób nie można porównywać do wyników powiatu np. wodzisławskiego – 992 absolwentów czy bielskiego z 315 absolwentami, w których zdawalność była wyższa. Jeżeli porównamy się z powiatami o zbliżonej liczbie absolwentów (Bielsko-Biała, Katowice), to wyniki są zbliżone. Ponadto istotnym czynnikiem wpływającym na wskaźnik zdawalności jest struktura kształcenia ponadgimnazjalnego na terenie danego powiatu, a zwłaszcza procent uczniów w liceach ogólnokształcących, w stosunku do liczby uczniów z innych typów szkół. Niemałe znaczenie ma również liczba uczniów i słuchaczy ze szkół niepublicznych zarówno dla młodzieży, jak i dla dorosłych.

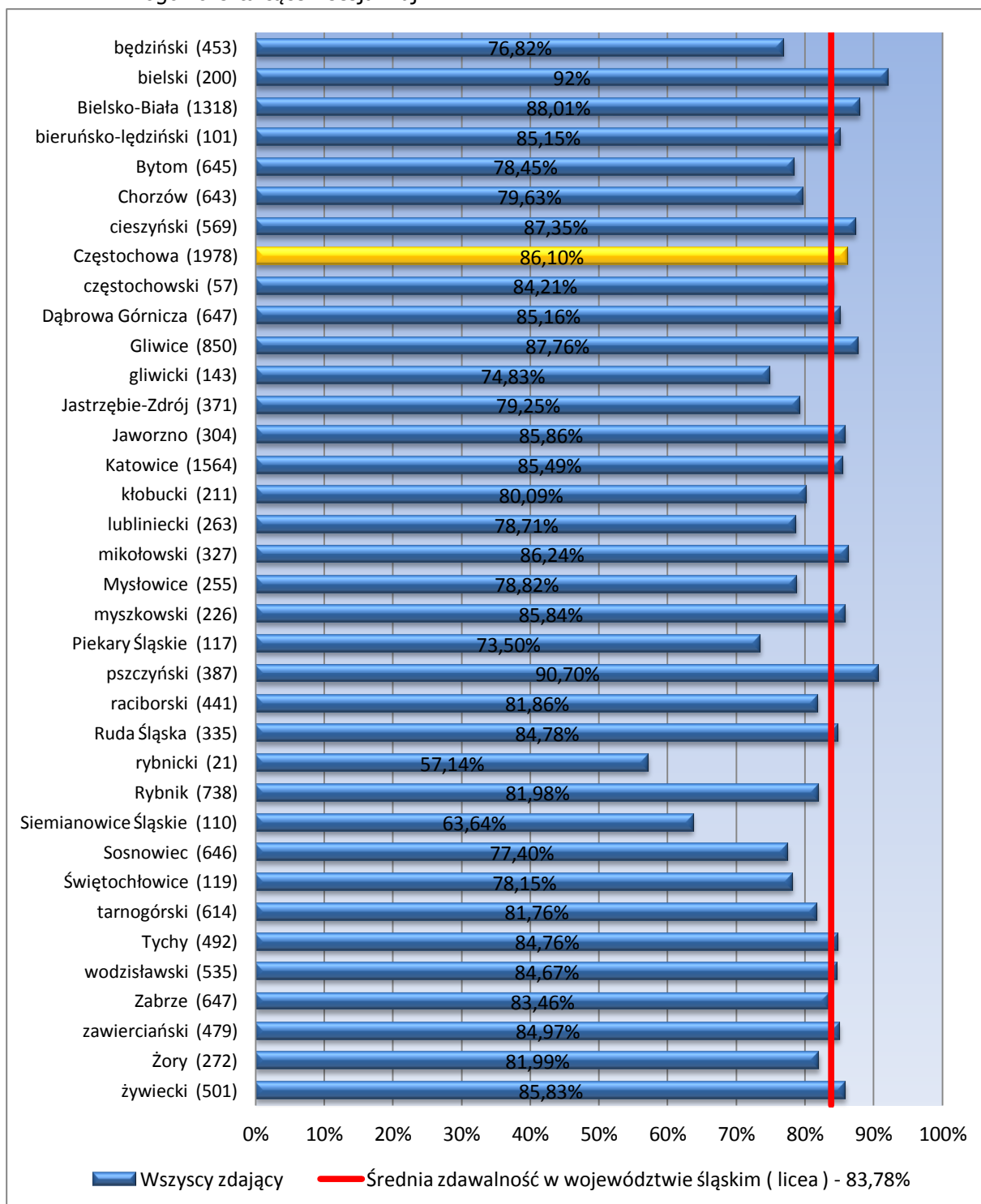
Wykres 53. Zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie w porównaniu ze zdawalnością w innych powiatach województwa śląskiego (szkoły publiczne i niepubliczne) - sesja maj

Zdawalność nowej matury w liceach ogólnokształcących plasuje Częstochowę na 7 miejscu wśród powiatów woj. śląskiego – wykres nr 54. Jeżeli porównamy się

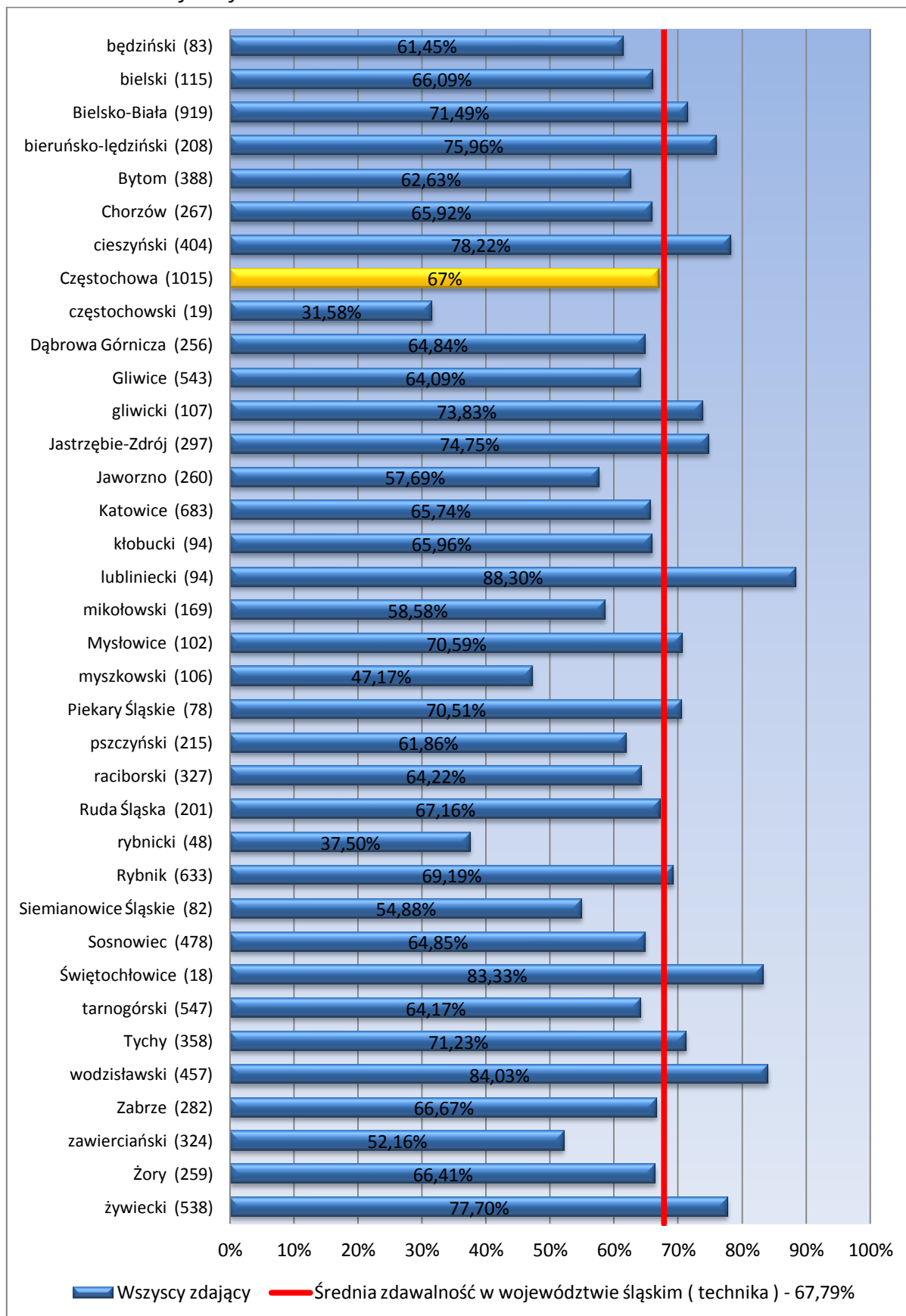
z powiatami o zbliżonej liczbie absolwentów (Bielsko-Biała, Katowice), to wyniki są zbliżone.

Wykres 54. Zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie w porównaniu ze zdawalnością w innych powiatach województwa śląskiego (szkoły publiczne i niepubliczne), licea ogólnokształcące - sesja maj

Zdawalność matury w technikum plasuje Częstochowę na 15 miejscu wśród powiatów woj. śląskiego – wykres nr 55.

Wykres 55. Zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie w porównaniu ze zdawalnością w innych powiatach województwa śląskiego (szkoły publiczne i niepubliczne), technika - sesja maj

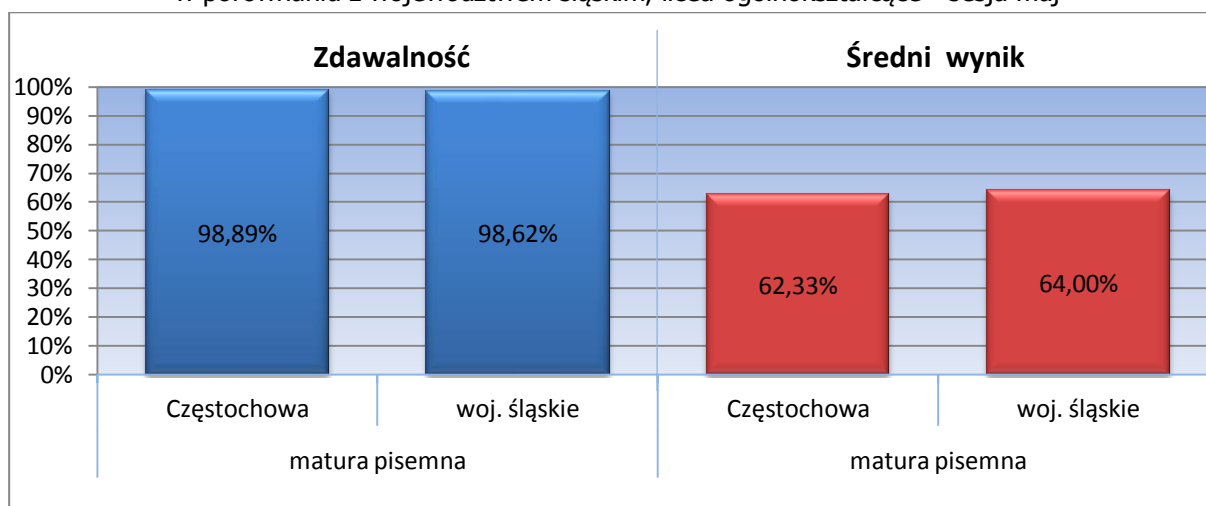

Analizując wyniki częstochowskich maturzystów z przedmiotów obowiązkowych, dostrzega się wyraźnie, iż:

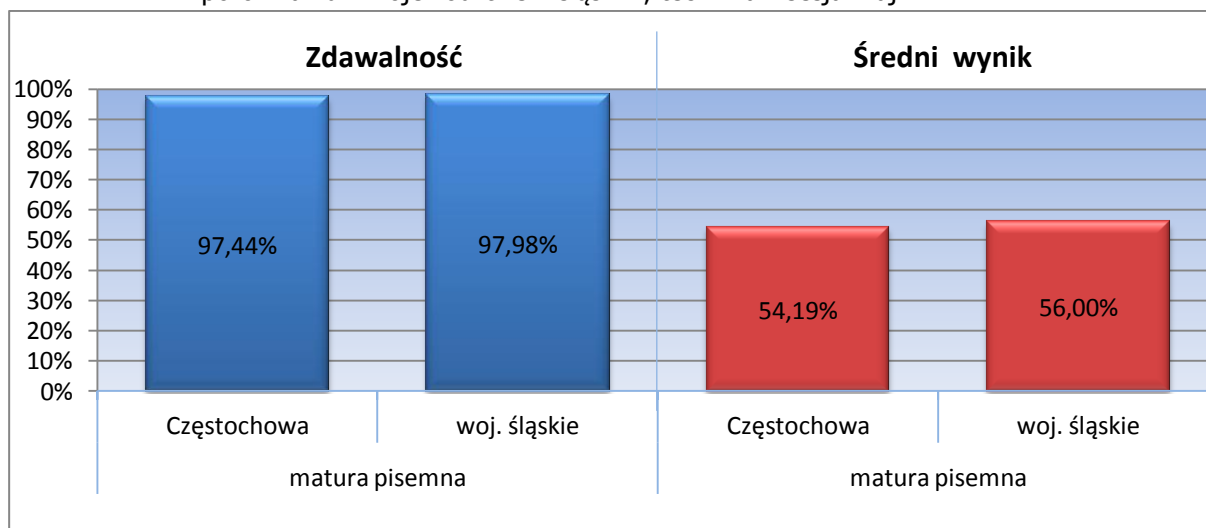
- zdawalność matury z pisemnego egzaminu z języka polskiego jest porównywalna ze zdawalnością województwa, a średni wynik matury jest niższy niż w województwie śląskim,
- zdawalność i średni wynik matury z języka angielskiego na egzaminie pisemnym są porównywalne z wynikami wojewódzkimi,
- zdawalność i średni wynik matury z języka niemieckiego w liceach ogólnokształcących jest porównywalny z wynikiem w województwie,
- zdawalność i średni wynik matury z matematyki w technikach jest zdecydowanie niższe niż w województwie, natomiast w liceach ogólnokształcących zdawalność nieco wyższa niż w województwie, a średni wynik jest porównywalny ze średnim wynikiem województwa śląskiego.

Szczegółowe dane przedstawiają wykresy od nr 56 do nr 62.

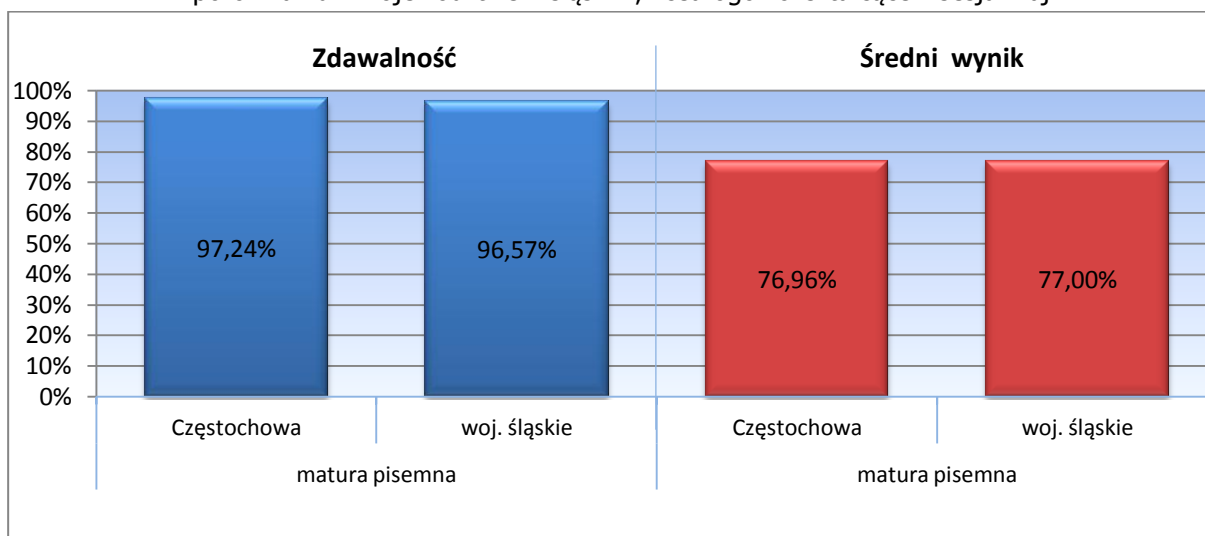
Wykres 56. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, licea ogólnokształcące - sesja maj

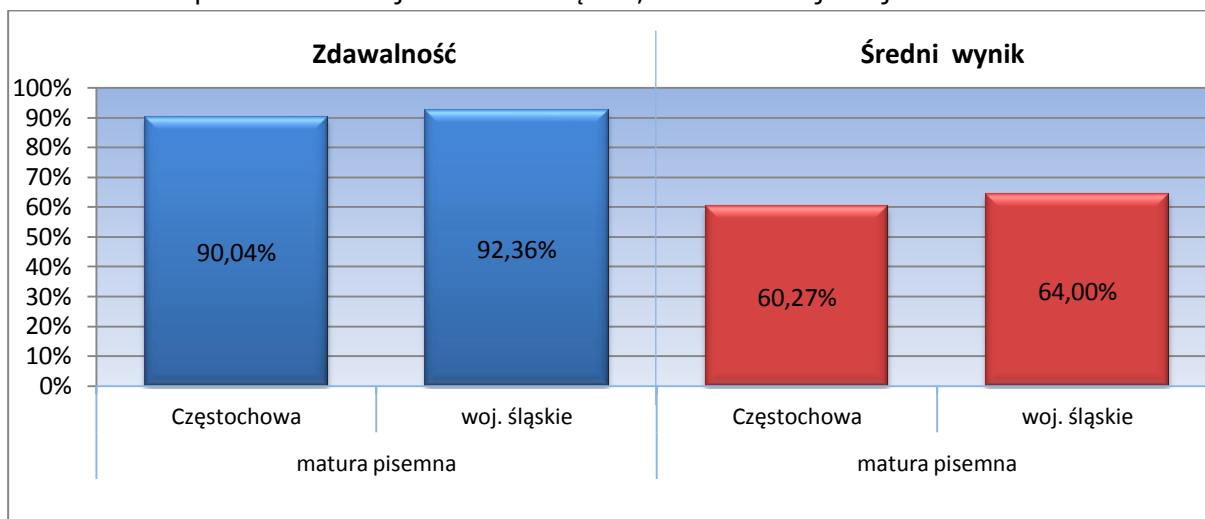
Wykres 57. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, technika - sesja maj

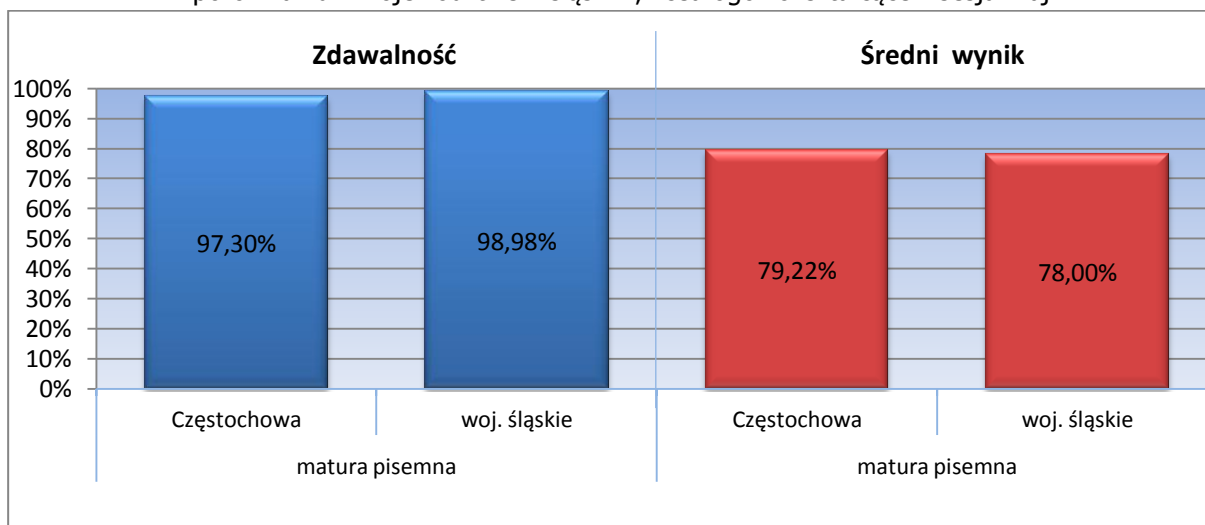
Wykres 58. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, licea ogólnokształcące - sesja maj

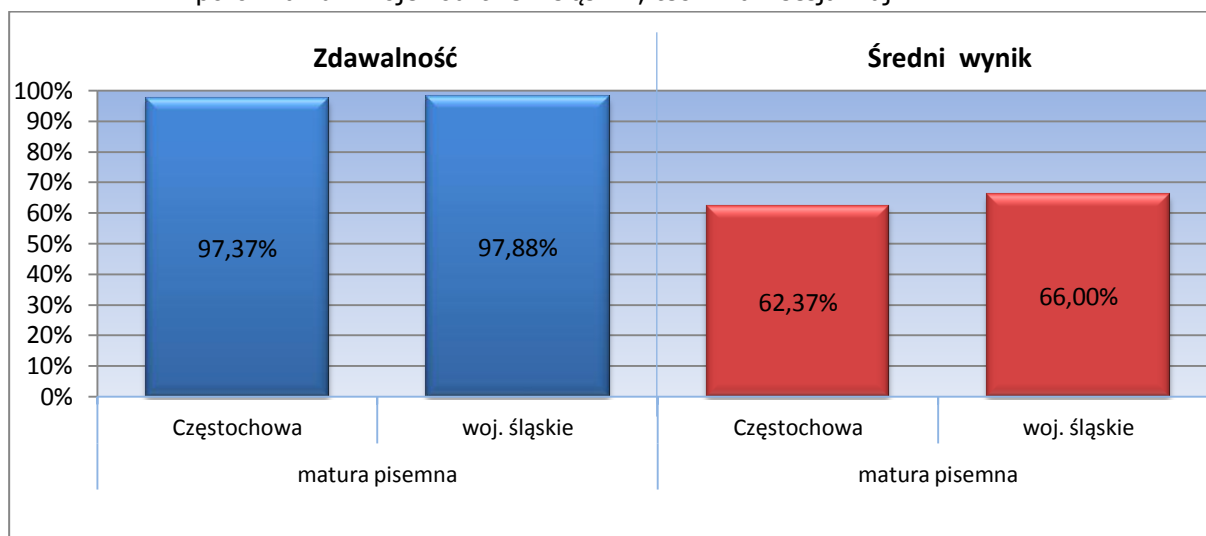
Wykres 59. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, technika - sesja maj

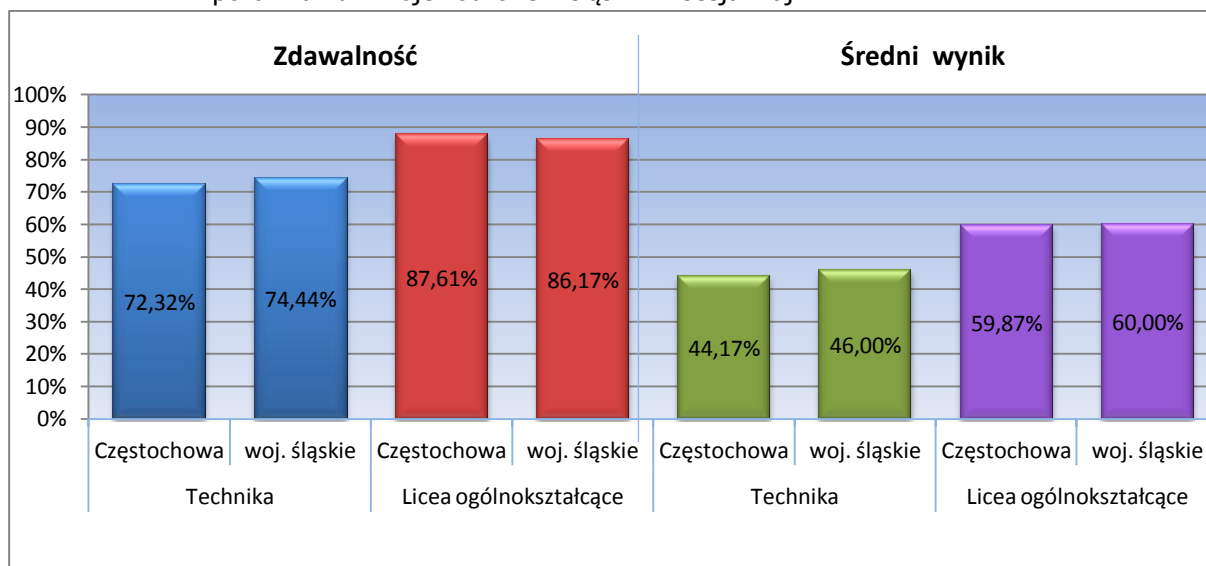
Wykres 60. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, licea ogólnokształcące - sesja maj

Wykres 61. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, technika - sesja maj

Wykres 62. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim - sesja maj

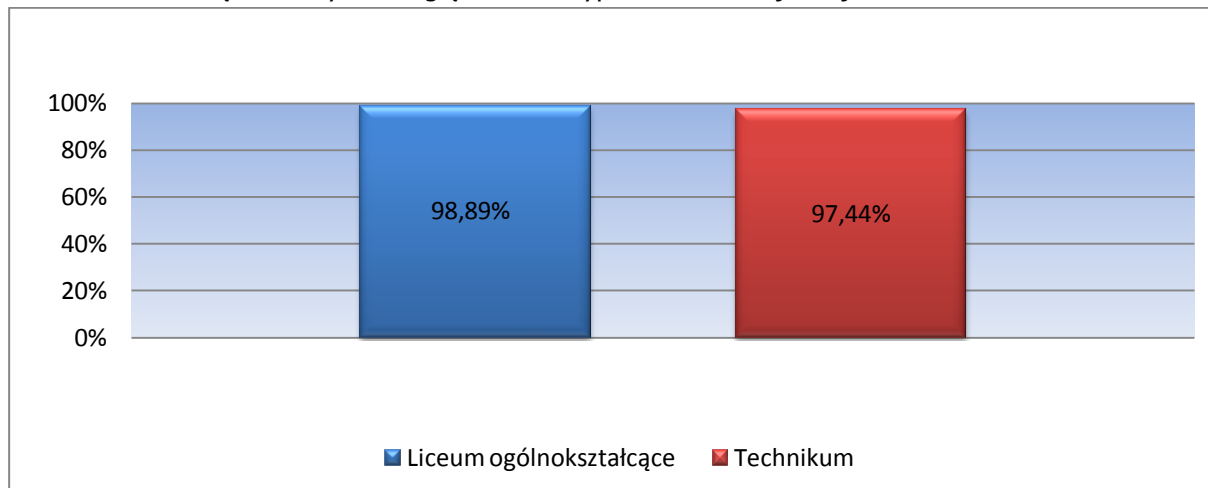
Poniżej przedstawiona została analiza wyników matury z przedmiotów obowiązkowych, z podziałem na typy szkół, w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Częstochowa.

1.3.2 Przedmioty obowiązkowe

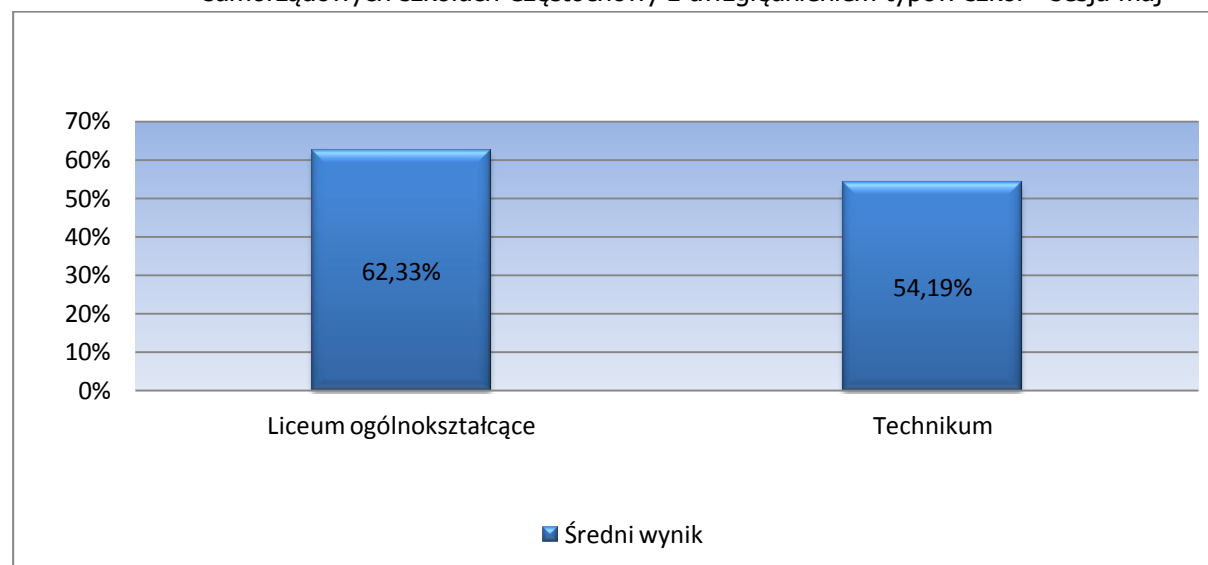
1.3.2.1 Język polski

Średni wynik z egzaminu był wyższy w liceum ogólnokształcącym i wynosił na egzaminie pisemnym 62,33%, a w technikum 54,19%. Zestawienie zdawalności i średniego wyniku prezentują wykresy nr 63 i nr 64.

Wykres 63. Zdawalność egzaminu maturalnego z języka polskiego w samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj

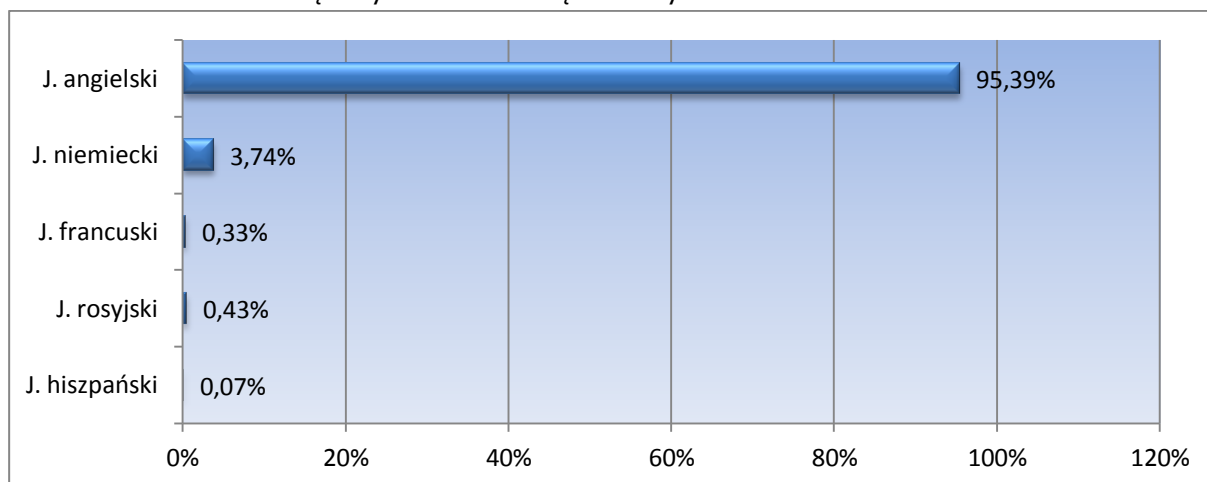
Wykres 64. Średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w części pisemnej samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj

1.3.2.2 Język obcy nowożytny

Analizując wybory tegorocznych maturzystów w zakresie języka obcego nowożytnego, należy stwierdzić, że zdecydowana większość – 95,39% – wybrała język angielski. Język niemiecki wybrało 3,74% maturzystów, język francuski – 0,33%, język rosyjski – 0,43%, język hiszpański – 0,07%. Dane obrazuje wykres nr 65.

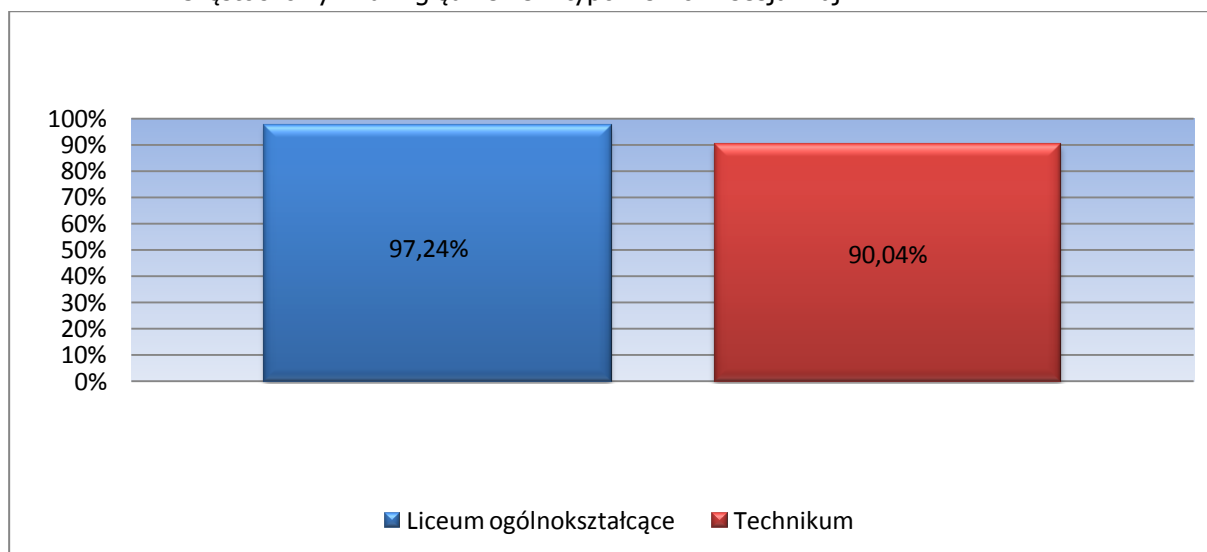
Wykres 65. Częstość wybierania poszczególnych języków obcych nowożytnych na maturze w samorządowych szkołach Częstochowy

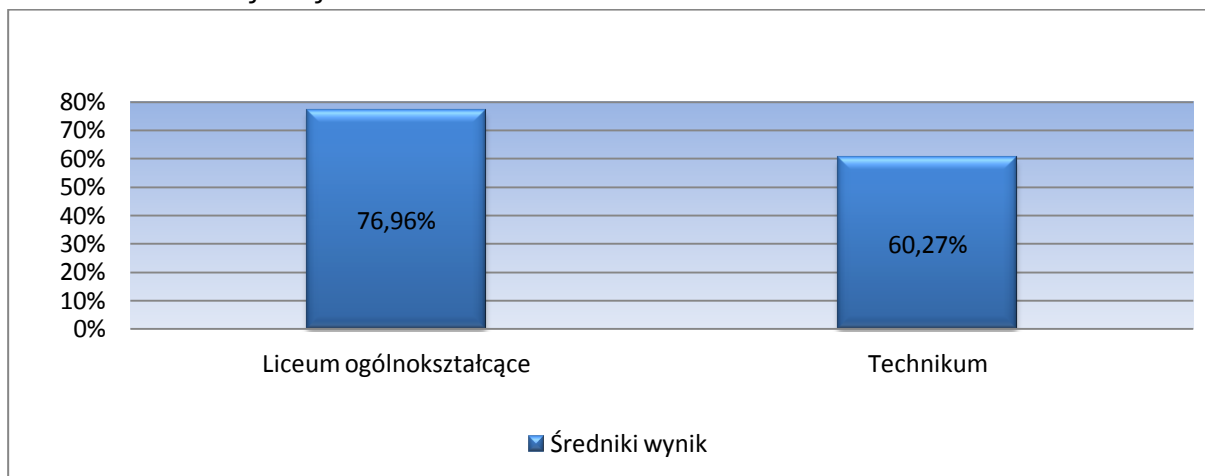
Biorąc pod uwagę licznosc zdających poszczególne języki obce nowożytny, dokonano analizy wyników egzaminu tylko z języka angielskiego i niemieckiego.

1.3.2.2.1 Język angielski

Wykres 66. Zdawalność egzaminu maturalnego z języka angielskiego w samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj

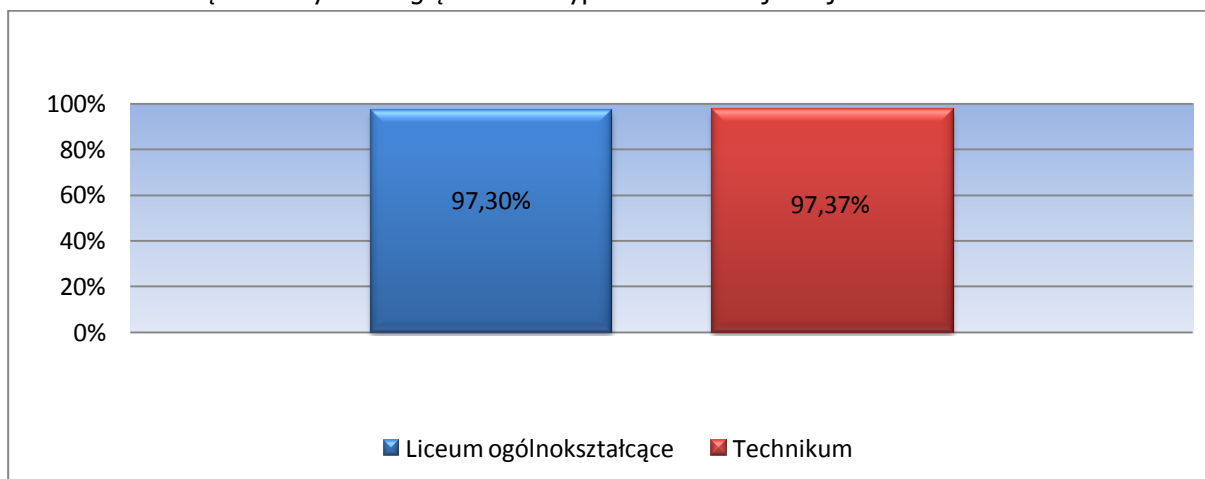

Wykres 67. Średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w części pisemnej samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj

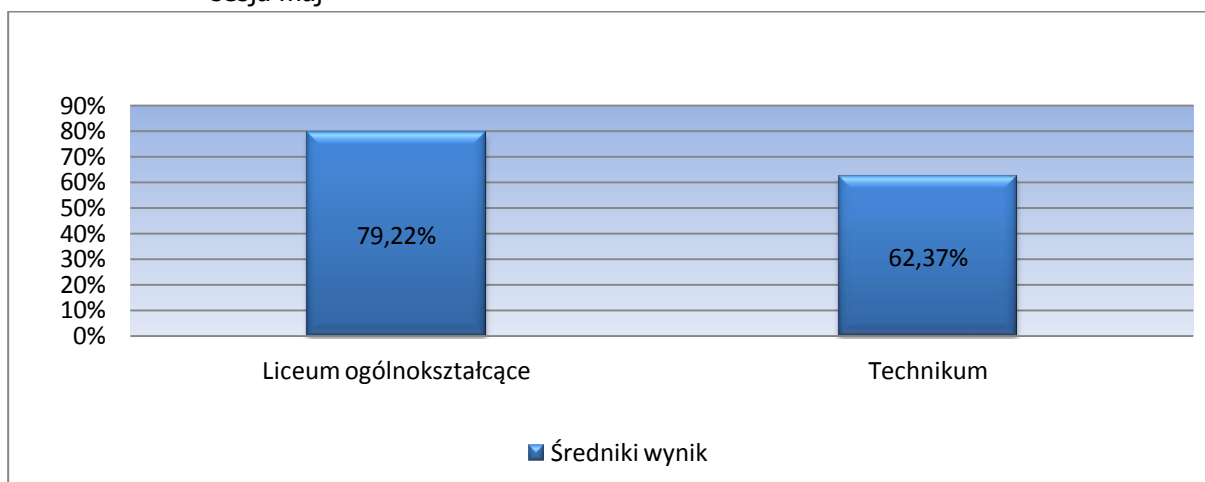

1.3.2.2.2 Język niemiecki

Wykres 68. Zdawalność egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj

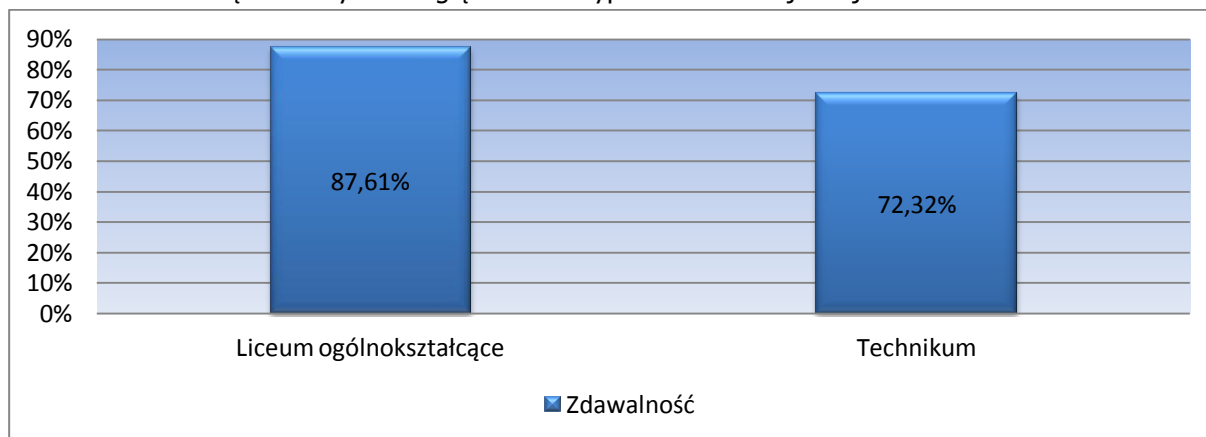
Wykres 69. Średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w części pisemnej samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj

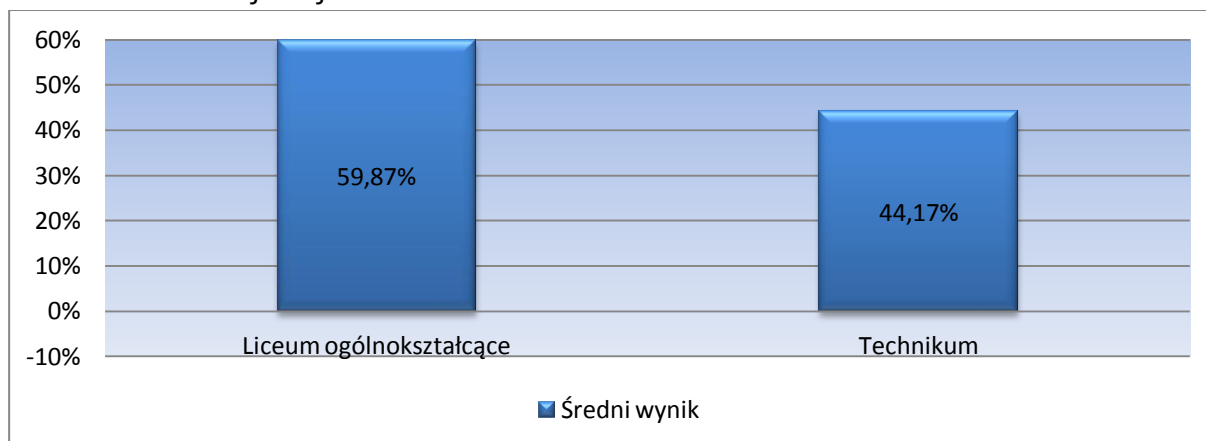
1.3.2.3 Matematyka

Zdawalność matematyki była wyższa o 15,29% w liceum ogólnokształcącym niż w technikum i wyniosła 87,61%, natomiast w technikum – 72,32%. Średni wynik dla liceum ogólnokształcącego to 59,87%, a dla technikum 44,17%. Zestawienie zdawalności i średniego wyniku prezentują wykresy nr 70 i nr 71.

Wykres 70. Zdawalność egzaminu maturalnego z matematyki w samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj

Wykres 71. Średni wynik egzaminu maturalnego z języka matematyki w części pisemnej samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj

1.3.3 Wyniki szkół

95,68% uczniów liceów ogólnokształcących kończących naukę w roku szkolnym 2015/2016 przystąpiło do egzaminu maturalnego. Najniższa liczba abiturientów przystępujących do matury była w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w Zespole Szkół im. gen. W. Andersa - 41,6% absolwentów. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37. Porównanie liczby uczniów kończących szkołę i przystępujących do egzaminu maturalnego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Liczba uczniów, którzy po raz pierwszy przystąpili do egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2015/2016
1	I LO im. Juliusza Słowackiego	181	181
2	II LO im. Romualda Traugutta	185	185
3	III LO w Zespole Szkół im. dra Władysława Biegańskiego	168	168
4	IV LO im. Henryka Sienkiewicza	233	233
5	V LO im. Adama Mickiewicza	165	166
6	VI LO im. Jarosława Dąbrowskiego	97	51
7	VII LO im. Mikołaja Kopernika	247	246
8	VIII LO Samorządowe	48	44
9	IX LO im. Cypriana Kamila Norwida	260	260
10	XII LO w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego	142	124
11	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa	12	5
Razem		1 738	1 663

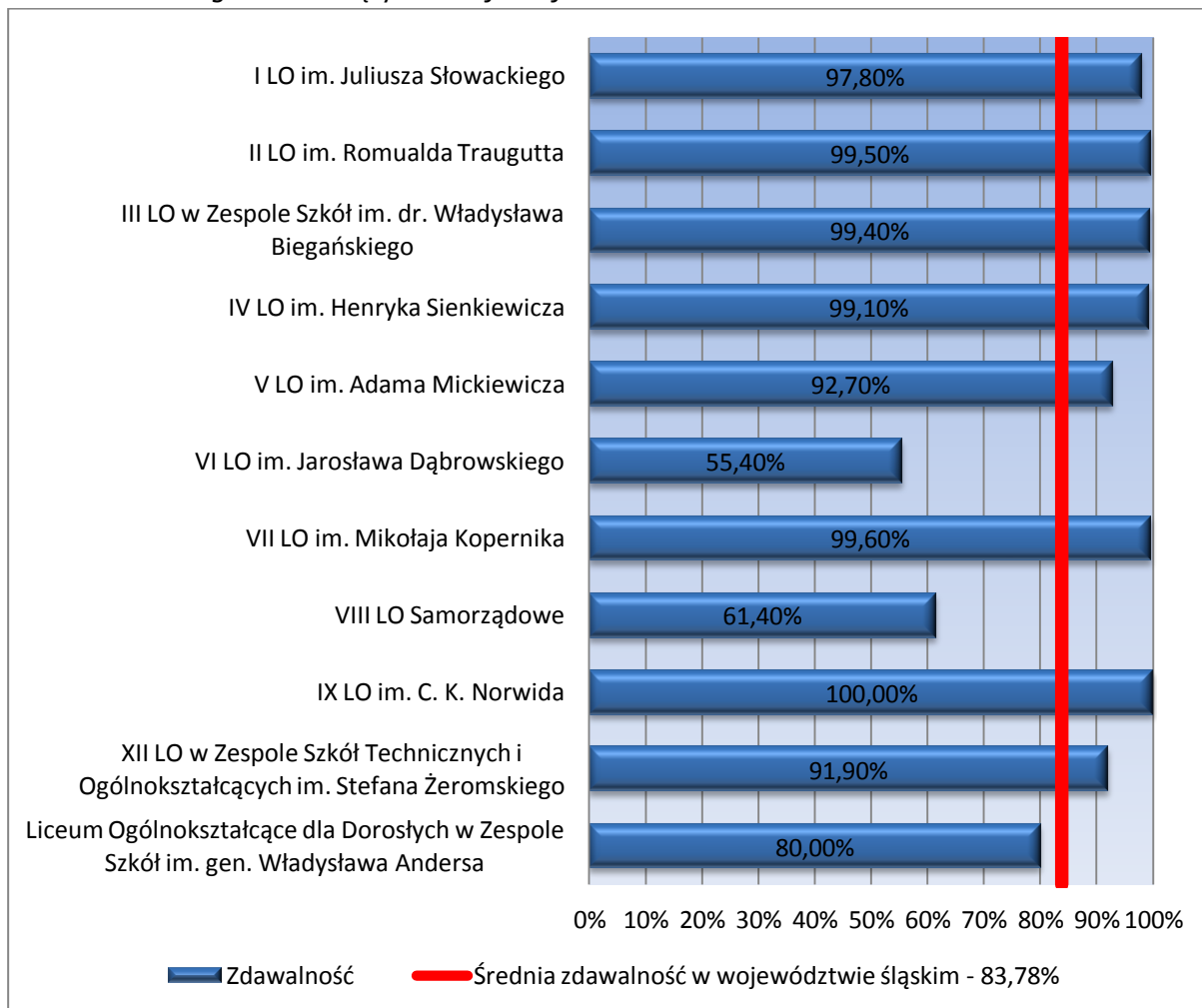
W roku szkolnym 2015/2016 - 89,27% abiturientów częstochowskich techników przystąpiło do matury. Było to o 3% mniej niż w poprzednim roku szkolnym. Procent przystępujących do matury abiturientów był zróżnicowany w poszczególnych szkołach. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38. Porównanie liczby uczniów kończących szkołę i przystępujących do egzaminu maturalnego w częstochowskich technikach

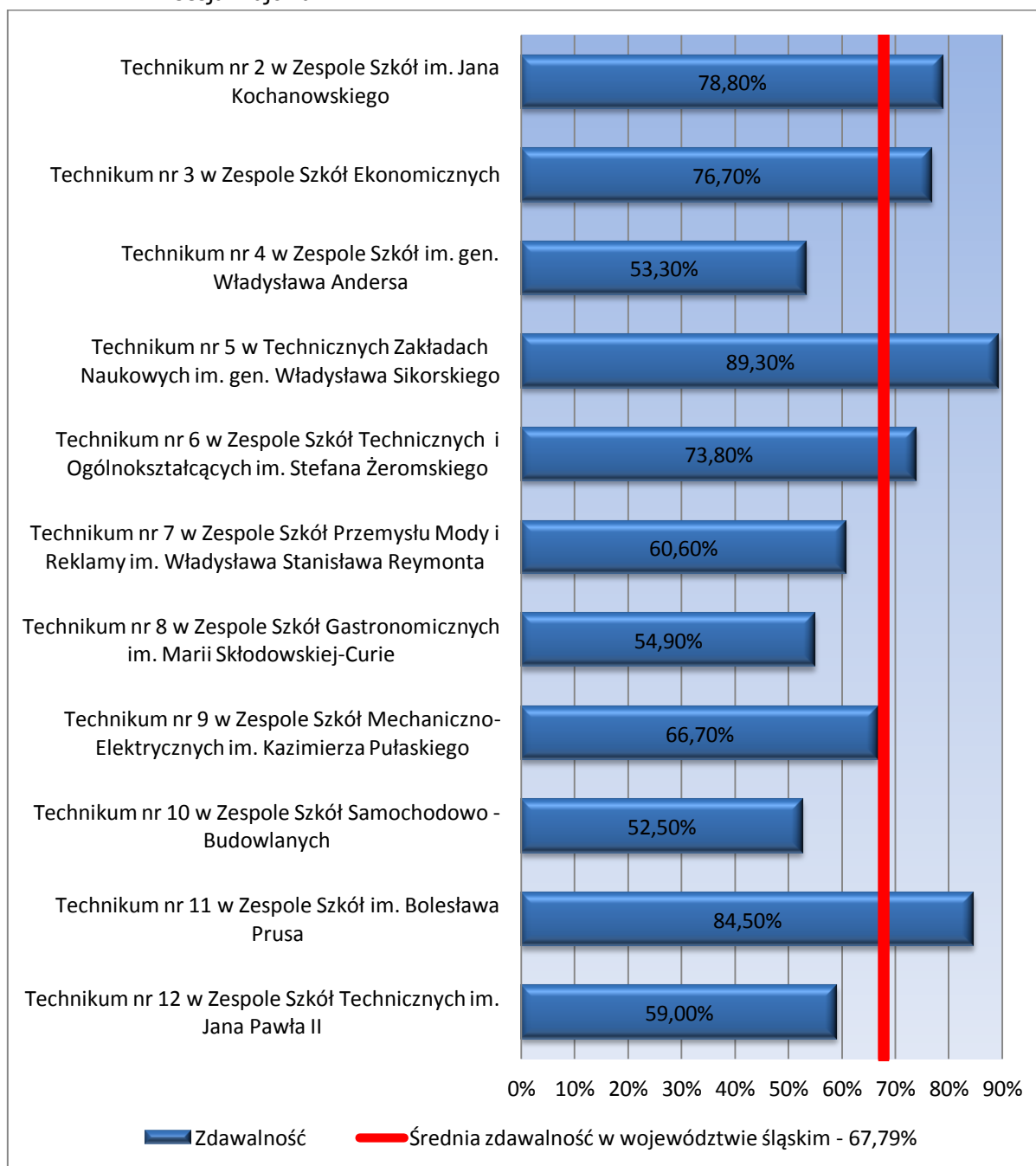
Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Liczba uczniów, którzy po raz pierwszy przystąpili do egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2015/2016
1	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. Jana Kochanowskiego	129	119
2	Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych	161	159
3	Technikum nr 4 w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa	24	18
4	Technikum nr 5 w Technicznych Zakłady Naukowych im. gen. Władysława Sikorskiego	311	310
5	Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	121	65
6	Technikum nr 7 w Zespole Szkół Przemysłu, Mody i Reklamy im. Władysława Stanisława Reymonta	48	33
7	Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. Marii Skłodowskiej-Curie	87	76
8	Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego	21	10
9	Technikum nr 10 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	96	63
10	Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. Bolesława Prusa	112	95
11	Technikum nr 12 w Zespole Szkół Technicznych	88	86
Razem		1 198	1 034

Wykresy nr 72 - 81 przedstawiają wyniki z egzaminu maturalnego samorządowych szkół Miasta Częstochowy z porównaniem w obrębie typów. Zdawalność całego egzaminu maturalnego uwzględnia sesje poprawkową, natomiast średnia zdawalność i średni wynik z przedmiotów obowiązkowych odnosi się do sesji majowej.

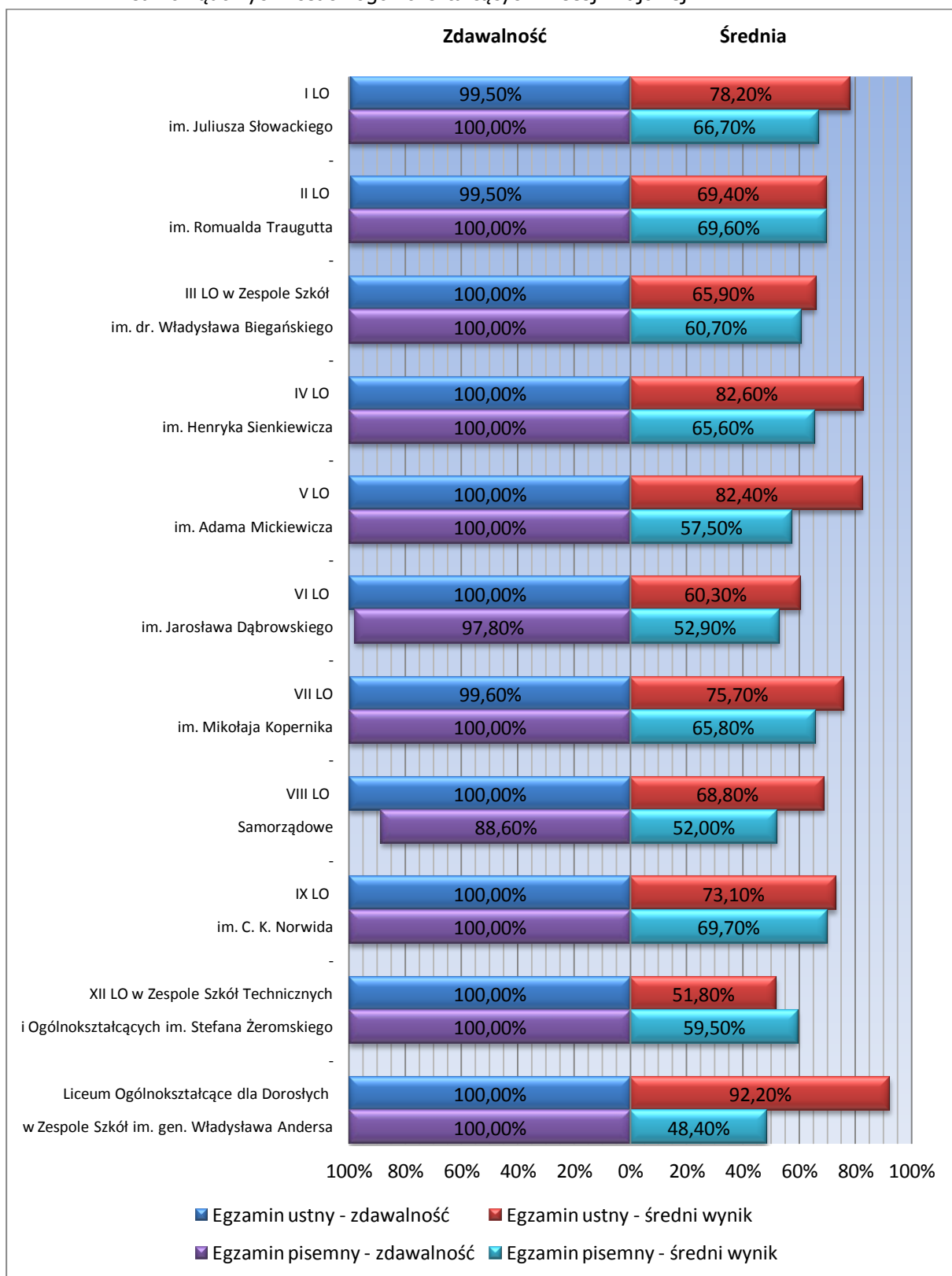
Wykres 72. Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących - sesja majowa

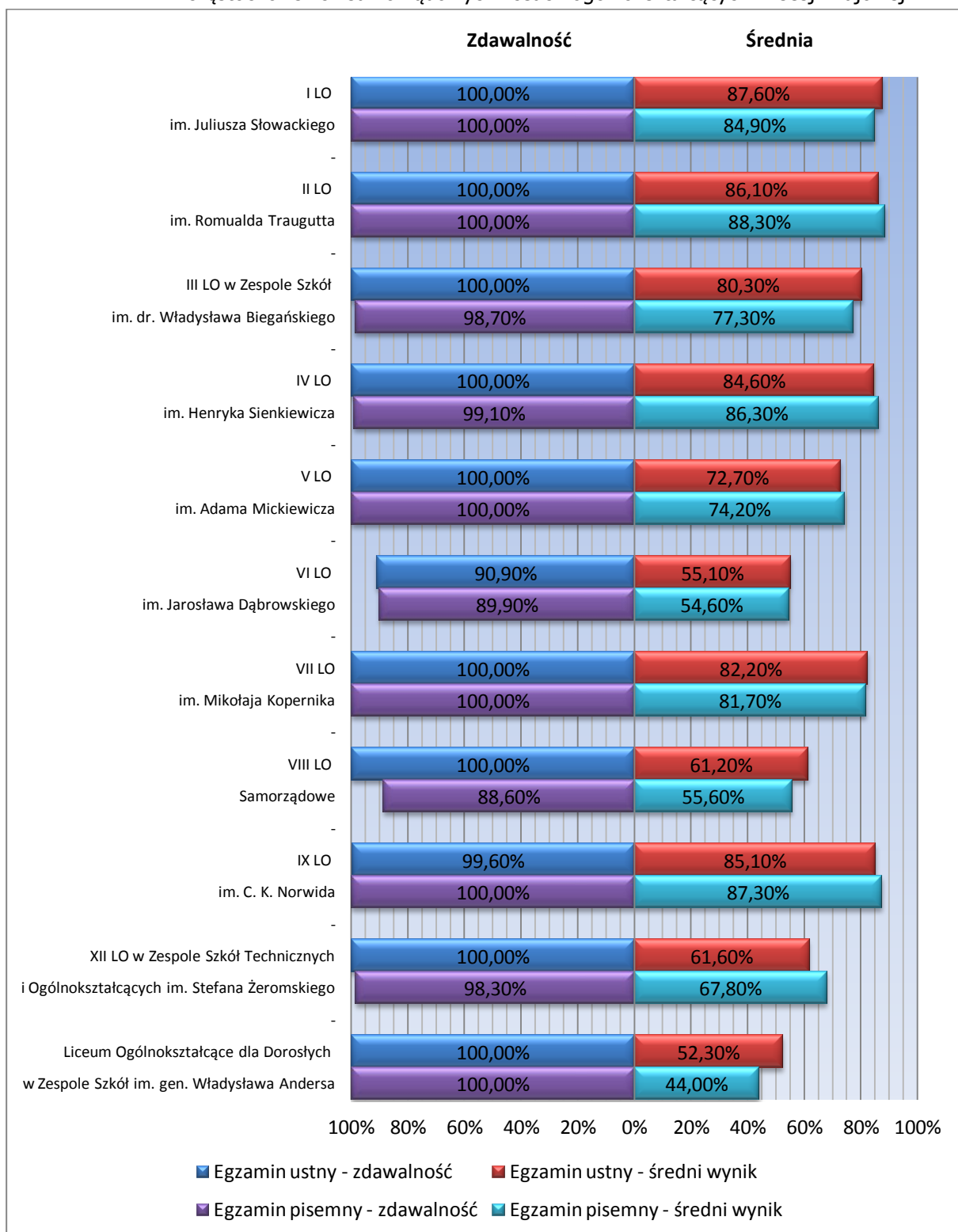
Wykres 73. Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich samorządowych technikach - sesja majowa

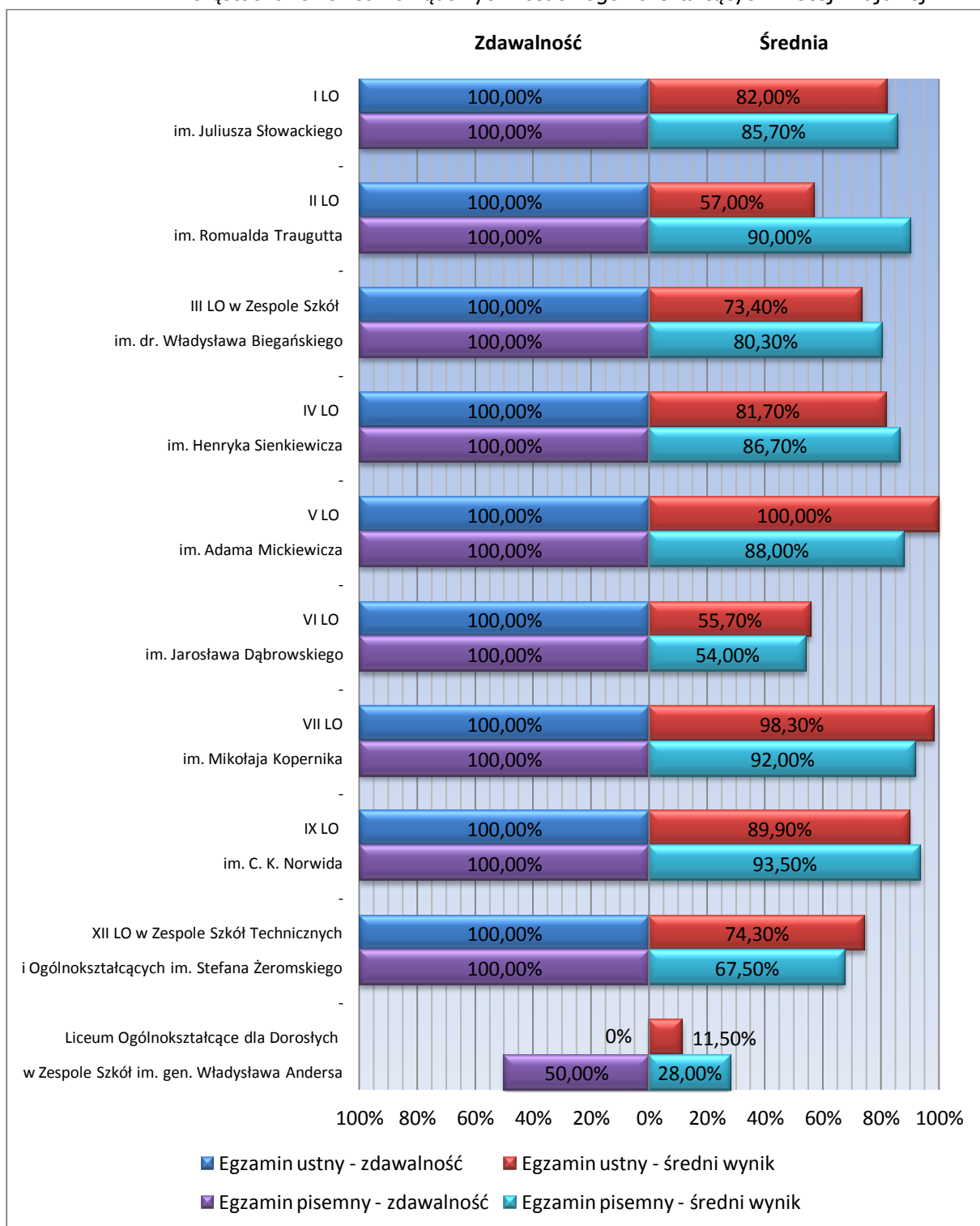
Wykres 74. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących w sesji majowej

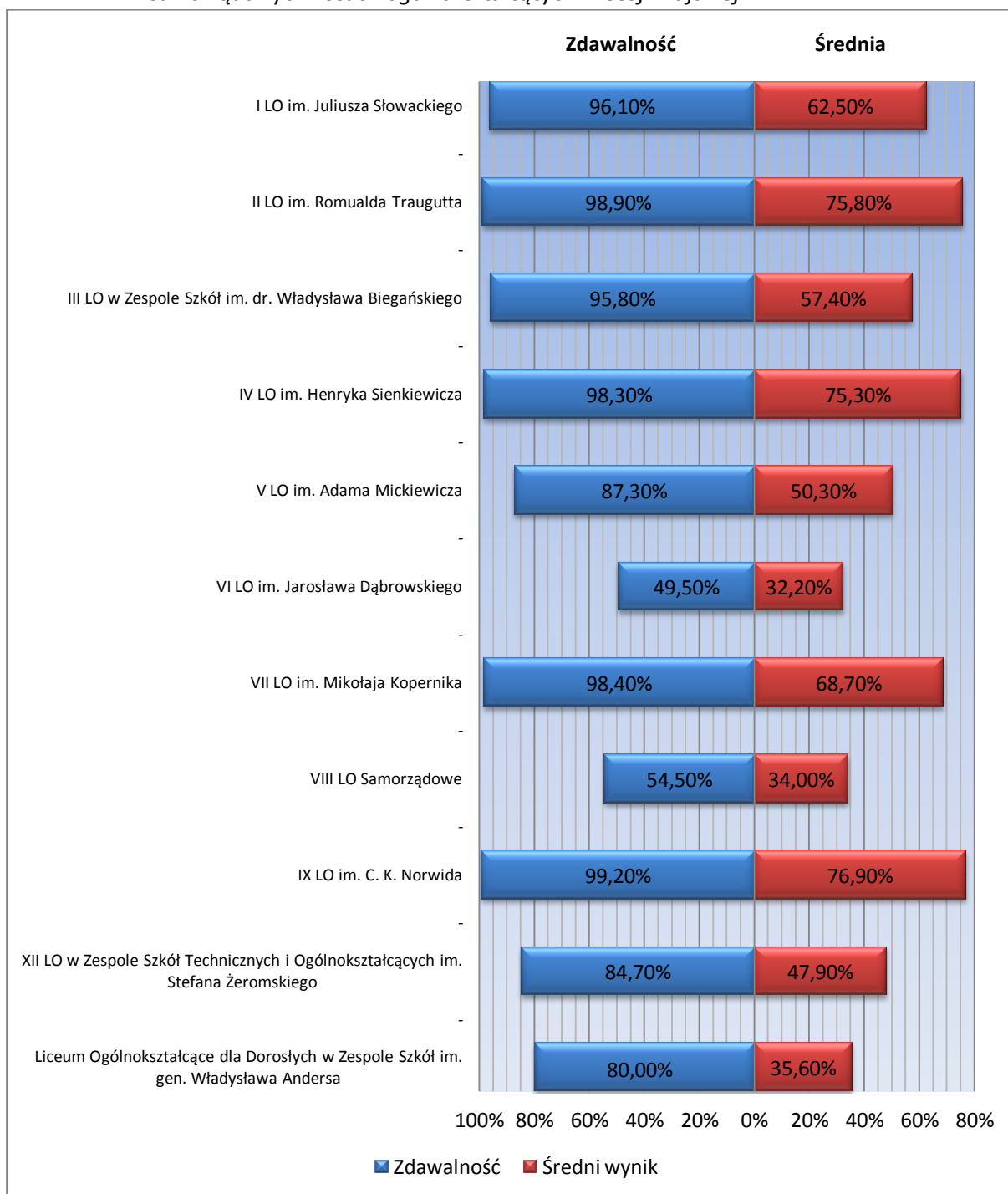
Wykres 75. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących w sesji majowej

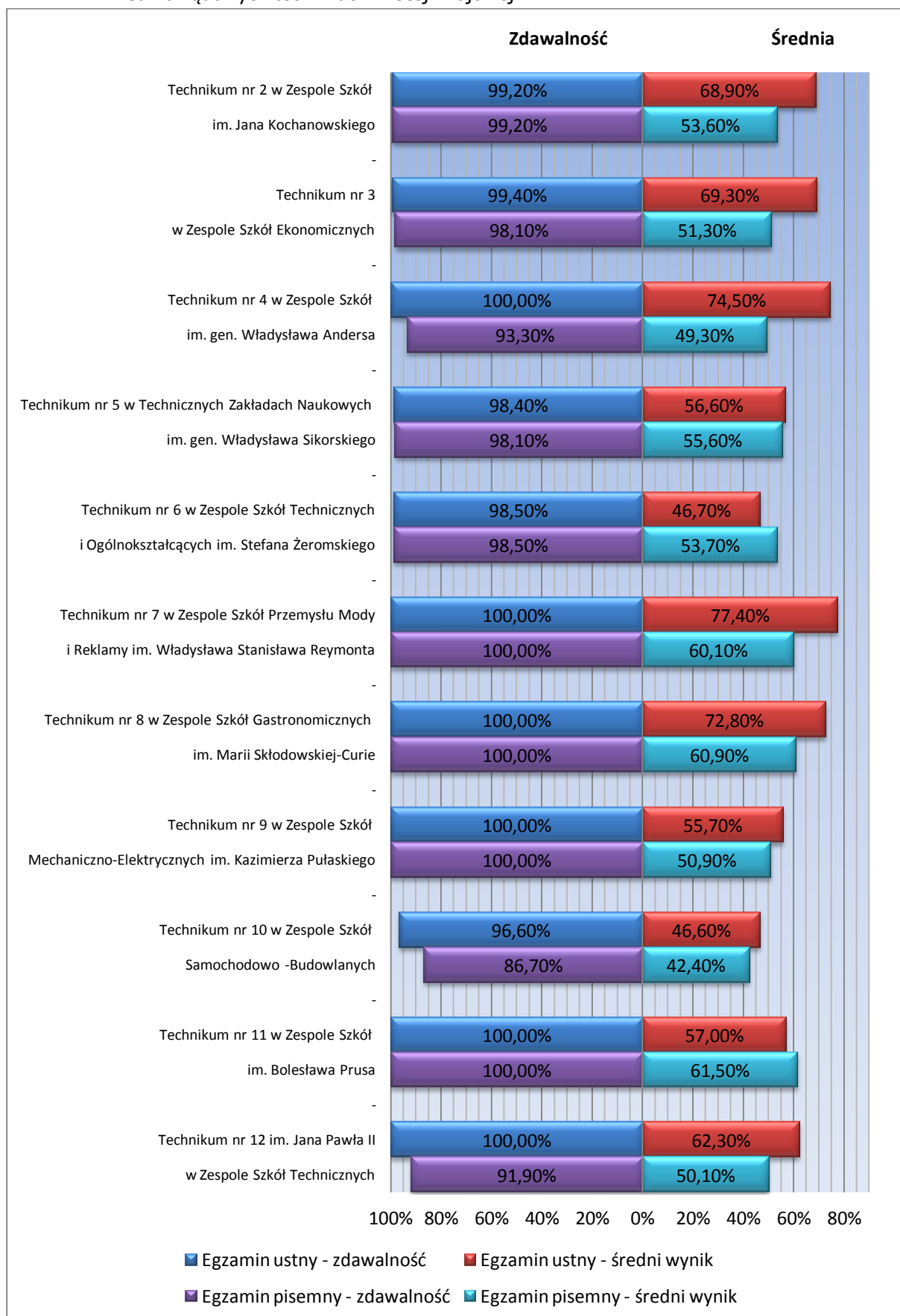
Wykres 76. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących w sesji majowej

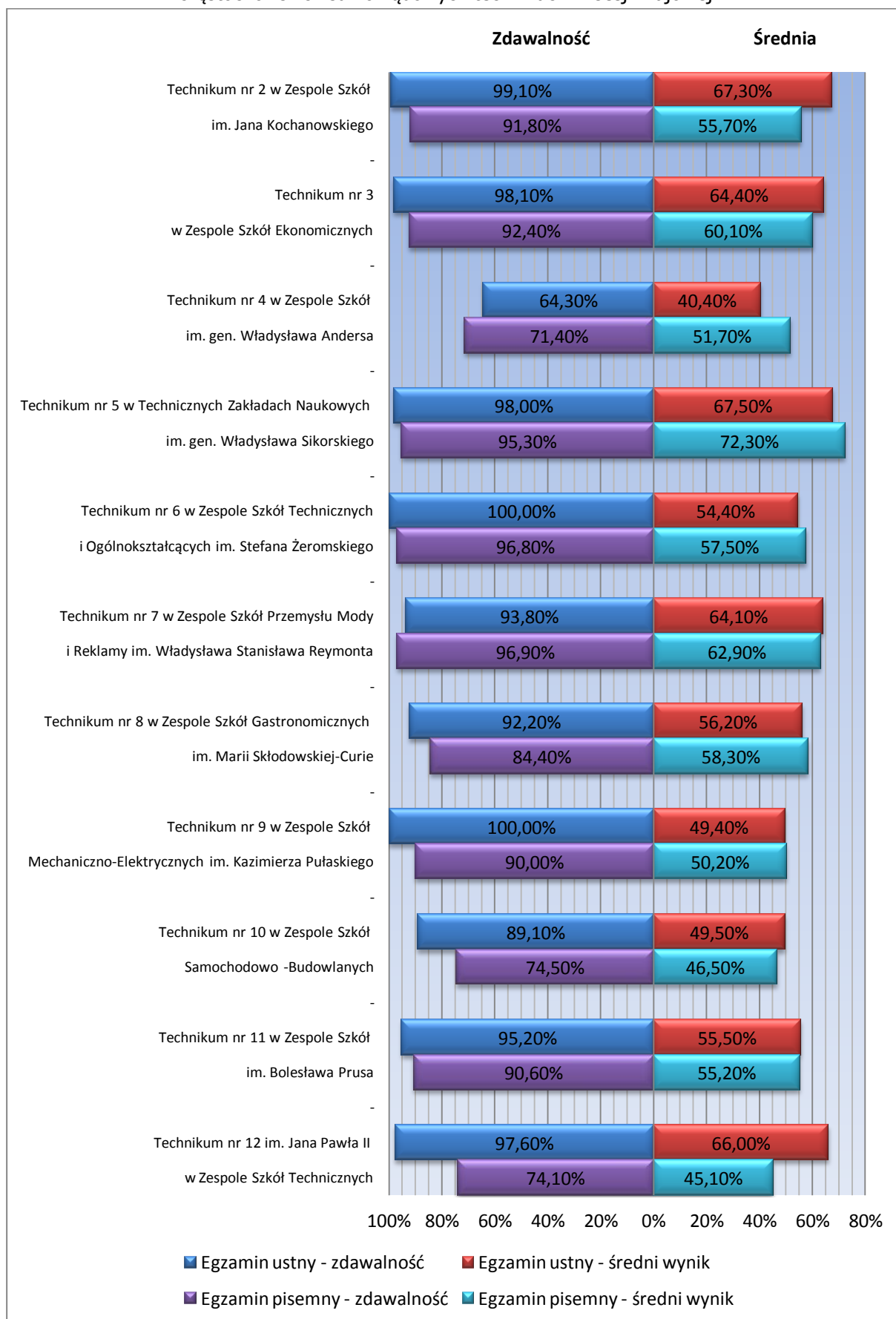
Wykres 77. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących w sesji majowej

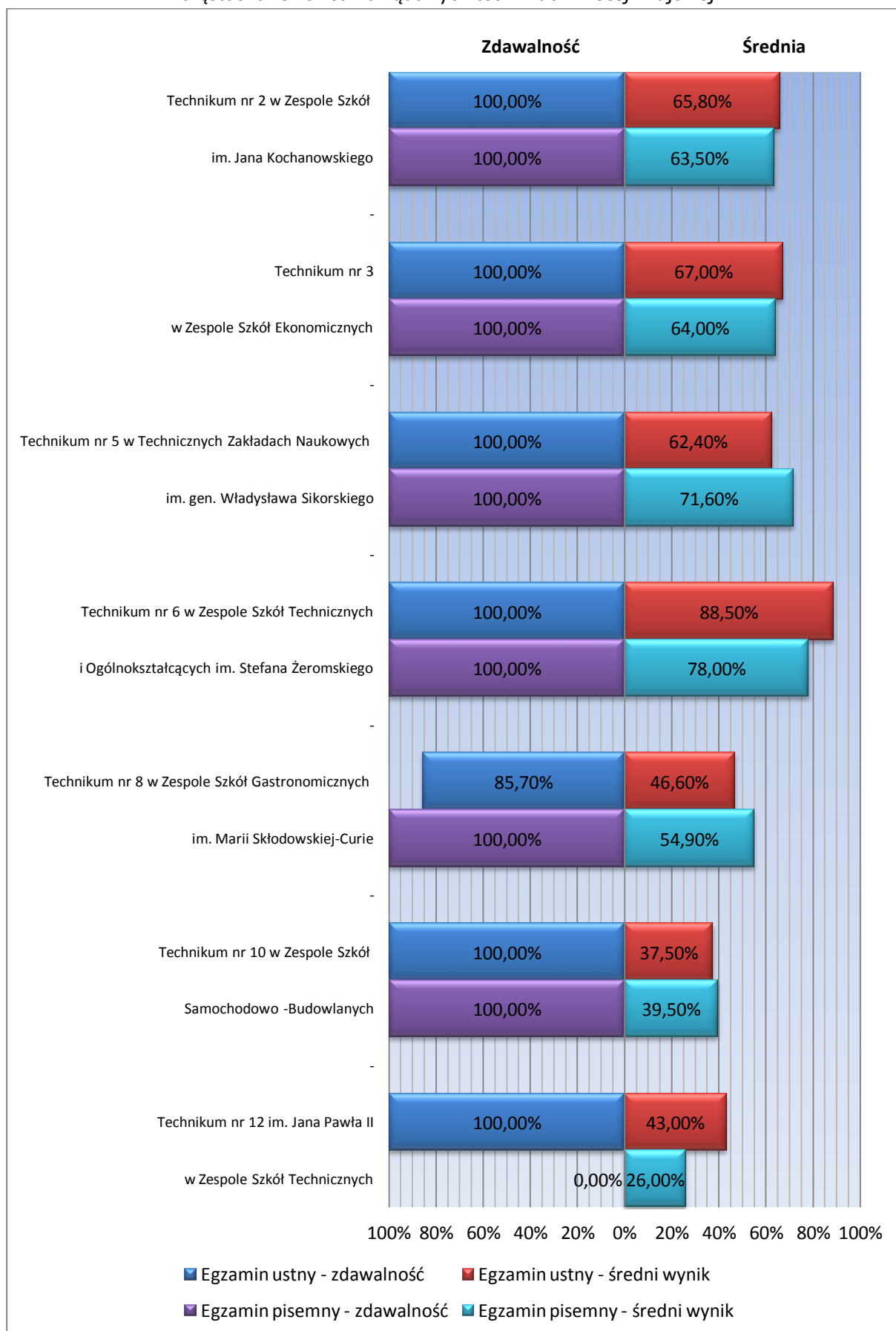
Wykres 78. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich samorządowych technikumach w sesji majowej

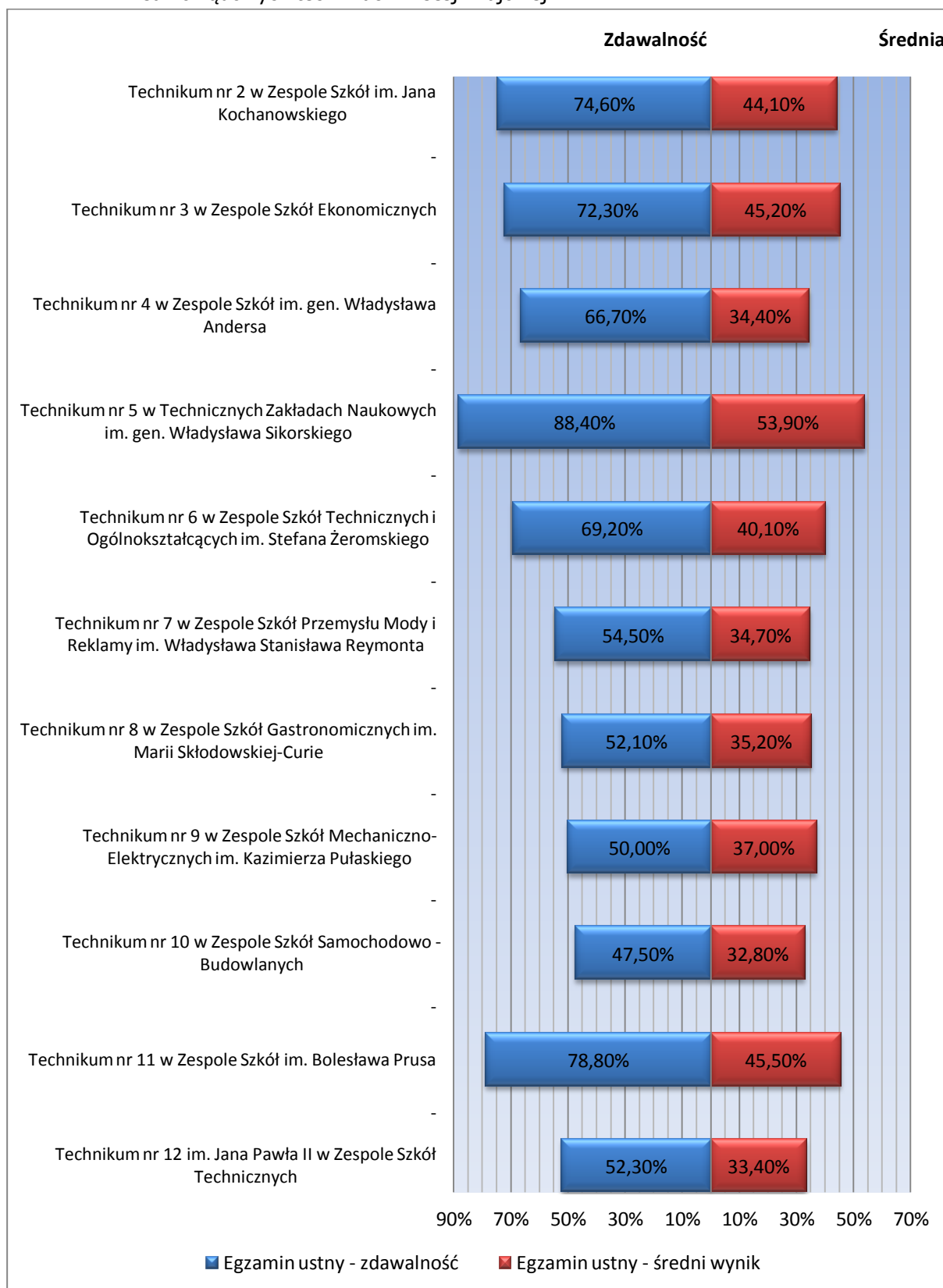
Wykres 79. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich samorządowych technikumach w sesji majowej

Wykres 80. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich samorządowych technikumach w sesji majowej

Wykres 81. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich samorządowych technikumach w sesji majowej

1.4 Egzamin zawodowy

1.4.1 Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest formą oceny poziomu opanowania przez zdającego wiedzy i umiejętności z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a ustawy o systemie oświaty. Egzamin ten zdają uczniowie w trakcie roku szkolnego, po zakończeniu modułu kształcenia dotyczącego danej kwalifikacji w zawodzie. Uczniowie uzyskują dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, jeśli w całym cyklu kształcenia zdadzą egzaminy potwierdzające wszystkie wymagane kwalifikacje w tym zawodzie.

Egzamin składa się z:

- części pisemnej, która jest przeprowadzana w formie testu pisemnego;
- części praktycznej odbywającej się w formie testu praktycznego.

Zdający zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, jeżeli uzyskał:

- z części pisemnej - co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania;
- z części praktycznej - co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

W roku szkolnym 2015/2016 dyplom potwierdzający kwalifikacje w 32 zawodach uzyskało 68,04% częstochowskich absolwentów techników. Zdający w porównywalnym stopniu poradzi sobie zarówno z pisemnymi (91,08%), jak i praktycznymi (86,89%) częściami egzaminu poszczególnych kwalifikacji. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przedstawia wykres nr 82 i tabela nr 39.

Najwyższą zdawalność egzaminu miało Technikum nr 2 kształcące w zawodach: technik logistyk, technik handlowiec i technik ekonomista – 90,69% uczniów uzyskało dyplom. Najniższą zdawalność (poniżej 50%) miały Technikum nr 11 kształcące w zawodach: technik geodeta, fototechnik, technik mechatronik, technik elektronik, technik hutnik i technik informatyk oraz Technikum nr 12 kształcące w zawodach: technik budownictwa, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik architektury krajobrazu, technik urządzeń sanitarnych i technik drogownictwa.

Wykres 82. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich samorządowych technikumach

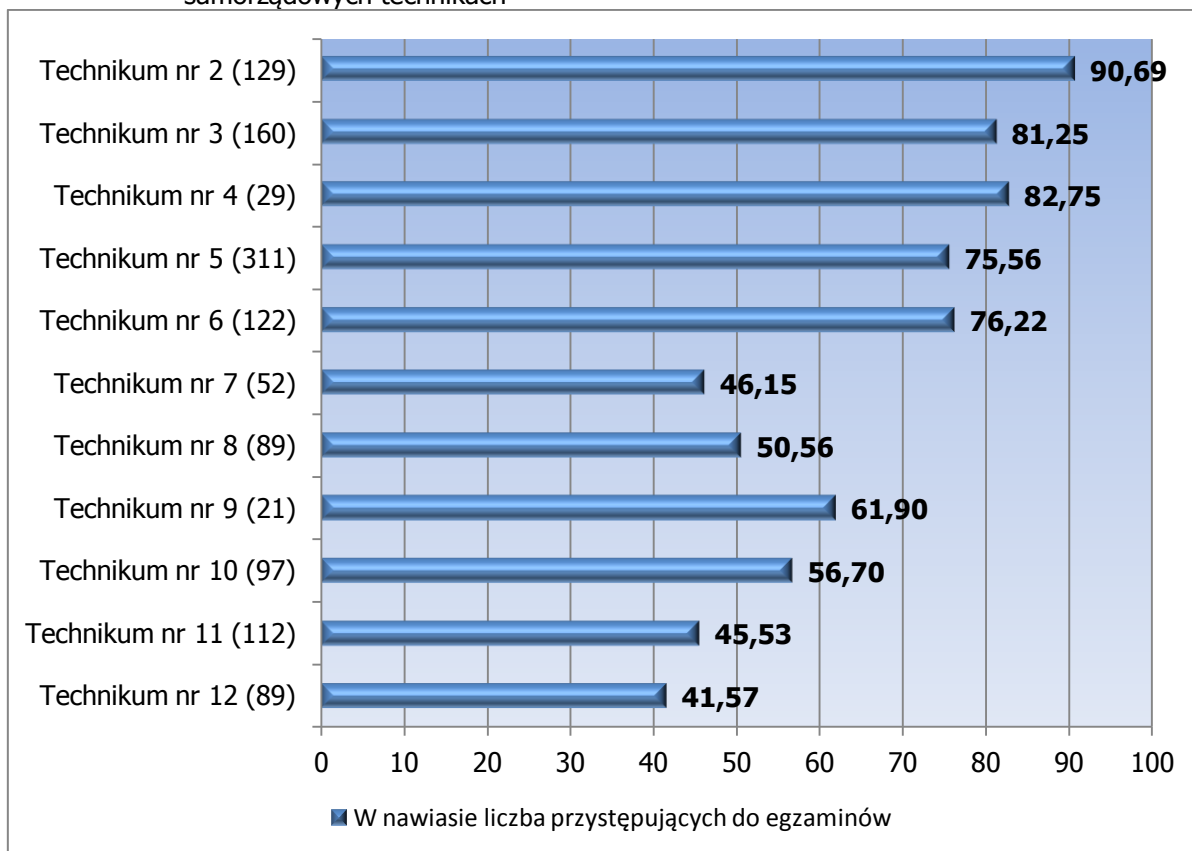

Tabela 39. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich technikach

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Nazwa kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba uczniów, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba uczniów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2015/2016
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało		
Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	technik logistik	52	Organizacja i monitorowanie przepływu zasobów i informacji w procesach produkcji, dystrybucji i magazynowania	52	52	52	52	52	50
			Zarządzanie środkami technicznymi podczas realizacji procesów transportowych	52	51	52	52	51	
			Organizacja i monitorowanie przepływu zasobów i informacji w jednostkach organizacyjnych	52	51	52	51	51	
	technik handlowiec	24	Prowadzenie sprzedaży	24	24	24	24	24	21
			Prowadzenie działalności handlowej	24	24	24	21	21	
	technik ekonomista	53	Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji	53	53	53	53	53	46
Prowadzenie rachunkowości			53	52	53	46	46		
Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych	technik ekonomista	90	Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji	90	88	90	84	82	74
			Prowadzenie rachunkowości	90	81	90	84	74	
	technik obsługi turystycznej	24	Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych	24	24	24	23	23	20
			Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych	24	24	24	19	20	
	technik handlowiec	23	Prowadzenie sprzedaży	23	23	23	23	23	23
			Organizacja i nadzorowanie transportu	23	23	23	23	23	
	technik spedytor	23	Organizacja i nadzorowanie transportu	23	23	23	13	13	13
			Obsługa klientów i kontrahentów	23	23	23	18	13	
Technikum nr 4 w Zespole Szkół im. gen. W. Andersa	technik cyfrowych procesów graficznych	29	Przygotowywanie materiałów graficznych do procesu drukowania	29	29	29	29	29	24
			Wykonywanie i realizacja projektów multimedialnych	29	27	29	29	27	
			Drukowanie cyfrowe	29	27	29	26	25	

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Nazwa kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba uczniów, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba uczniów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2015/2016
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało		
Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	technik architektury krajobrazu	30	Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu	30	29	30	30	29	24
			Organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu	30	30	30	24	24	
	technik budownictwa	47	Wykonywanie robót zbrojarskich i betoniarskich	25	20	25	25	20	40
			Montaż konstrukcji budowlanych	24	23	24	24	24	
			Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych	48	47	48	41	41	
			Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej	47	47	47	44	44	
	technik elektronik	49	Wykonywanie instalacji urządzeń elektronicznych	52	47	50	48	47	25
			Eksplatacja urządzeń elektronicznych	49	34	47	29	29	
	technik mechanik	22	Montaż i obsługa maszyn i urządzeń	24	23	24	24	23	15
			Organizacja i nadzorowanie procesów produkcji maszyn i urządzeń	22	19	22	15	15	
	technik informatyk	102	Montaż i eksploatacja komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych	102	96	102	99	96	95
			Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami	102	98	102	101	98	
			Tworzenie aplikacji internetowych i baz danych oraz administrowanie bazami	102	101	101	97	96	
	technik teleinformatyk	22	Uruchamianie oraz utrzymanie terminali i przyłączy abonenckich	24	19	24	24	20	18
Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami			25	22	25	24	21		
Montaż i eksploatacja sieci rozległych			23	22	23	22	22		
technik awionik	14	Wykonywanie obsługi liniowej statków powietrznych i obsługi hangarowej wyposażenia awionicznego	14	4	14	14	4	4	
technik mechanik lotniczy	14	Wykonywanie obsługi liniowej i hangarowej statków powietrznych	14	11	14	12	11	10	

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Nazwa kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba uczniów, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba uczniów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2015/2016
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało		
Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	technik ochrony środowiska	11	Ocena stanu środowiska	11	11	11	7	7	4
			Planowanie i realizacja zadań związanych z ochroną środowiska	11	7	11	4	4	
Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego	technik usług fryzjerskich	27	Wykonywanie zabiegów fryzjerskich	27	27	27	27	27	27
			Projektowanie fryzur	27	27	27	27	27	
	technik hotelarstwa	38	Planowanie i realizacja usług w recepcji	37	37	37	35	35	34
			Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie	38	38	38	37	37	
	technik żywienia i usług gastronomicznych	38	Sporządzanie potraw i napojów	39	39	39	39	39	26
			Organizacja żywienia i usług gastronomicznych	38	37	38	26	26	
	technik budownictwa	19	Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich	22	21	22	22	21	6
			Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej	19	19	19	14	14	
Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych			20	19	20	8	8		
Technikum nr 7 w Zespole Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. Reymonta	technikum technologii odzieży	18	Prowadzenie sprzedaży	18	14	18	16	14	2
			Projektowanie wyrobów odzieżowych	18	15	18	11	11	
			Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych	18	17	18	2	2	
	technik usług fryzjerskich	13	Wykonywanie zabiegów fryzjerskich	13	12	13	13	12	7
			Projektowanie fryzur	13	13	13	7	7	
	technik organizacji reklamy	21	Sprzedaż produktów i usług reklamowych	21	21	21	20	20	15
Organizacja i prowadzenie kampanii reklamowej			21	15	21	15	15		
Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie	technik żywienia i usług gastronomicznych	52	Obsługa maszyn i urządzeń przemysłu chemicznego	52	47	52	52	47	24
			Realizacja procesów drukowania z form drukowych	52	44	52	24	24	

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Nazwa kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba uczniów, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba uczniów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2015/2016
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało		
Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie	technik hotelarstwa	11	Wykonywanie, naprawa i renowacja wyrobów kuźnierskich	11	11	11	9	9	9
			Wykonywanie usług krawieckich	11	11	11	10	10	
	kelner	17	Wyprawianie skór	17	17	17	17	17	6
			Wykonywanie wyrobów tapicerowanych	17	16	17	6	6	
	technik technologii żywności	9	Przygotowywanie surowców i mas ceramicznych	9	8	9	8	8	6
			Wytwarzanie, konserwacja i renowacja rękoźmiennych wyrobów włókienniczych	9	6	9	6	6	
Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	technik elektryk	12	Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych	12	12	12	12	12	12
			Montaż i konserwacja instalacji elektrycznych	12	12	12	12	12	
			Eksplatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych	12	12	12	12	12	
	technik mechanik	9	Wykonywanie i naprawa elementów maszyn, urządzeń i narzędzi	9	8	9	9	8	1
			Organizacja i nadzorowanie procesów produkcji maszyn i urządzeń	9	6	4	1	1	
Technikum nr 10 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	technik pojazdów samochodowych	83	Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych	86	40	85	85	40	43
			Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych	88	68	88	88	68	
			Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych	81	81	80	45	44	
	technik mechanik	14	Użytkowanie obrabiarek skrawających	15	12	15	15	12	12
			Organizacja i nadzorowanie procesów produkcji maszyn i urządzeń	14	13	13	12	12	

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Nazwa kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba uczniów, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba uczniów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2015/2016
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało		
Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. B. Prusa	technik geodeta	27	Wykonywanie pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywanie wyników pomiarów	27	27	27	27	27	12
			Obsługa geodezyjna inwestycji budowlanych	27	23	27	25	23	
			Wykonywanie prac geodezyjnych związanych z katastrzem i gospodarką nieruchomościami	27	24	27	12	12	
	fototechnik	37	Rejestracja i obróbka obrazu	37	36	37	35	35	31
			Wykonywanie i realizacja projektów multimedialnych	37	32	37	36	32	
	technik mechatronik	11	Montaż urządzeń i systemów mechatronicznych	11	11	11	11	11	2
			Eksplatacja urządzeń i systemów mechatronicznych	11	10	11	11	10	
			Projektowanie i programowanie urządzeń i systemów mechatronicznych	11	8	11	3	2	
	technik elektronik	9	Wykonywanie instalacji urządzeń elektronicznych	9	8	9	9	8	1
			Eksplatacja urządzeń elektronicznych	9	1	9	5	1	
	technik hutnik	8	Użytkowanie maszyn i urządzeń stosowanych w procesach metalurgicznych	8	6	8	8	6	1
			Użytkowanie maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej metali	8	8	8	8	8	
			Organizacja i prowadzenie procesów metalurgicznych oraz obróbki plastycznej metali	8	8	8	1	1	
technik informatyk	20	Montaż i eksploatacja komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych	20	19	20	20	19	4	
		Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami	19	15	19	17	14		
		Tworzenie aplikacji internetowych i baz danych oraz administrowanie bazami	20	13	20	4	4		
Technikum nr 12 im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Technicznych	technik budownictwa	20	Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich	20	20	20	20	20	8
			Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych	20	19	20	9	9	
			Montaż konstrukcji budowlanych	20	19	20	14	14	

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Nazwa kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba uczniów, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba uczniów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2015/2016	
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało			
Technikum nr 12 im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Technicznych	technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	26	Montaż urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	26	24	26	24	24	15	
			Eksplatacja urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	26	17	26	23	16		
	technik architektury krajobrazu	26	Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu	25	25	26	26	25	8	
			Organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu	26	25	26	8	8		
	technik urządzeń sanitarnych	10	Wykonywanie robót związanych z budową i remontem sieci komunalnych	10	9	10	10	9	4	
			Wykonywanie robót związanych z montażem i remontem instalacji sanitarnych	10	9	10	10	9		
			Organizacja robót związanych z budową i eksploatacją sieci komunalnych oraz instalacji sanitarnych	10	6	10	4	4		
	technik drogownictwa	7	Wykonywanie robót drogowych	7	6	7	7	6	2	
			Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg i obiektów mostowych	7	7	7	3	3		
			Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej	7	6	7	3	3		
	Razem		1211		2904	2645	2892	2513	2351	824

Dyplom potwierdzający kwalifikacje w 7 zawodach uzyskało 45,32% częstochowskich absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. Zdający w znacznie lepiej poradzi z praktycznymi (68,05%), niż z pisemnymi (48,27%) częściami egzaminu poszczególnych kwalifikacji. Najwyższą zdawalność egzaminu miała Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 – ogółem 87,5% uczniów uzyskało dyplom w zawodzie sprzedawca i Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 – 59,18% absolwentów w zawodach: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych. W pozostałych szkołach obserwować można zdawalność poniżej 50%. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 83 i tabela nr 40.

Wykres 83. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w częstochowskich samorządowych zasadniczych szkołach zawodowych

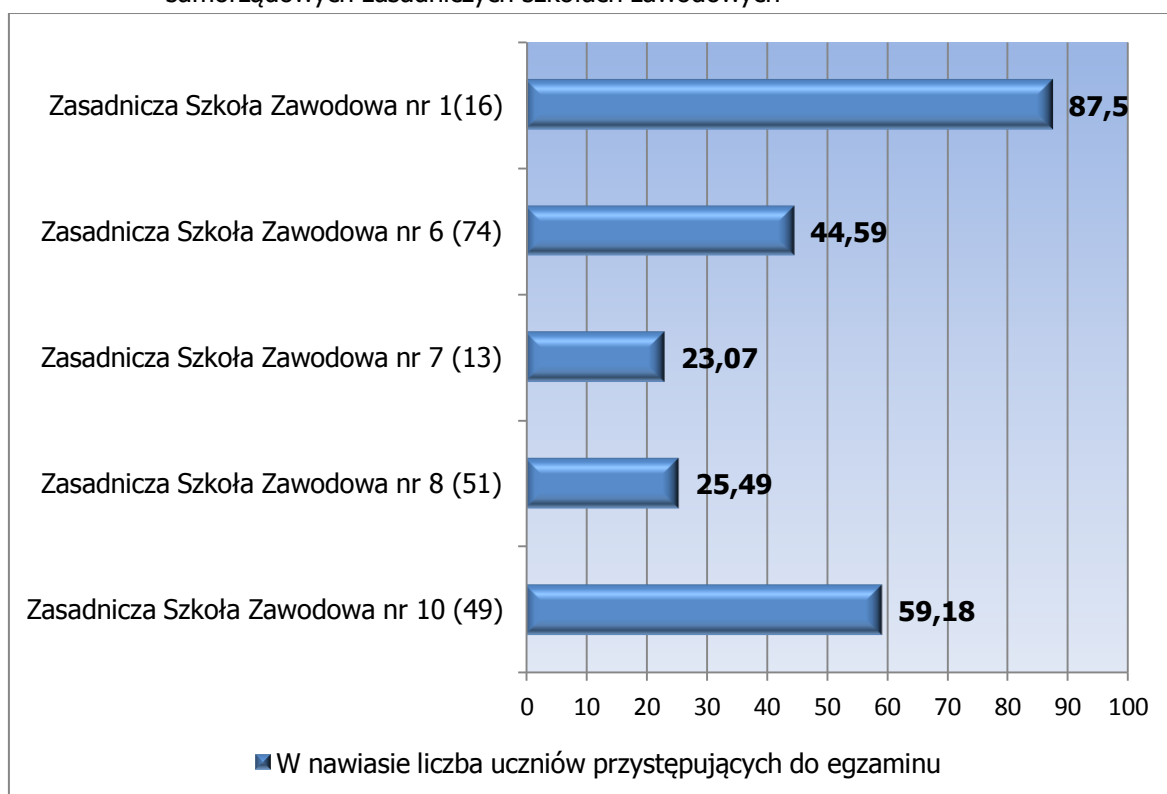

Tabela 40. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w częstochowskich samorządowych zasadniczych szkołach zawodowych

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Nazwa kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba uczniów, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba uczniów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2015/2016
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało		
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	sprzedawca	16	Prowadzenie sprzedaży	16	14	16	16	14	14
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 w Zespole Szkół Gastronomicznych	kucharz	74	Sporządzanie potraw i napojów	74	brak danych	74	brak danych	33	33
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	elektryk	7	Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych	7	2	7	7	2	0
			Montaż i konserwacja instalacji elektrycznych	6	2	4	4	2	
	mechanik pojazdów samochodowych	2	Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych	2	1	2	2	1	1
	elektromechanik pojazdów samochodowych	4	Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych	4	2	4	4	2	2
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 8 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	mechanik pojazdów samochodowych	28	Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych	28	11	25	20	9	9
	elektromechanik pojazdów samochodowych	23	Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych	23	6	26	26	4	4

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2015/2016	Nazwa kwalifikacji	Etap pisemny egzaminu		Etap praktyczny egzaminu		Liczba uczniów, którzy uzyskali świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	Liczba uczniów, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w roku szkolnym 2015/2016
				Przystąpiło	Zdało	Przystąpiło	Zdało		
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Technicznych	monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	35	Montaż systemów suchej zabudowy	34	30	34	34	20	20
			Wykonywanie robót malarsko-tapeciarskich	34	26	34	33		
			Wykonywanie robót posadzkarsko - okładzinowych	34	26	34	24		
	monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych	14	Wykonywanie robót związanych z budową i remontem sieci komunalnych	14	10	14	14	9	9
			Wykonywanie robót związanych z montażem i remontem instalacji sanitarnych	14	10	14	12		
Razem		250		290	140	288	196	96	92

1.4.2 Egzamin czeladniczy

Część absolwentów zasadniczych szkół zawodowych przystępuje do egzaminu czeladniczego zamiast egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. W roku szkolnym 2015/2016 egzamin ten zdało 89,02% uczniów (będących młodocianymi pracownikami) w 11 zawodach. Zdawalność w poszczególnych szkołach jest bardzo wysoka - od 87,5% do 100%, z wyjątkiem Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 4, gdzie wynosi 47,62%, kształcącej w zawodzie fryzjer. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 84 i tabela nr 41.

Wykres 84. Zdawalność egzaminu czeladniczego w częstochowskich samorządowych zasadniczych szkołach zawodowych

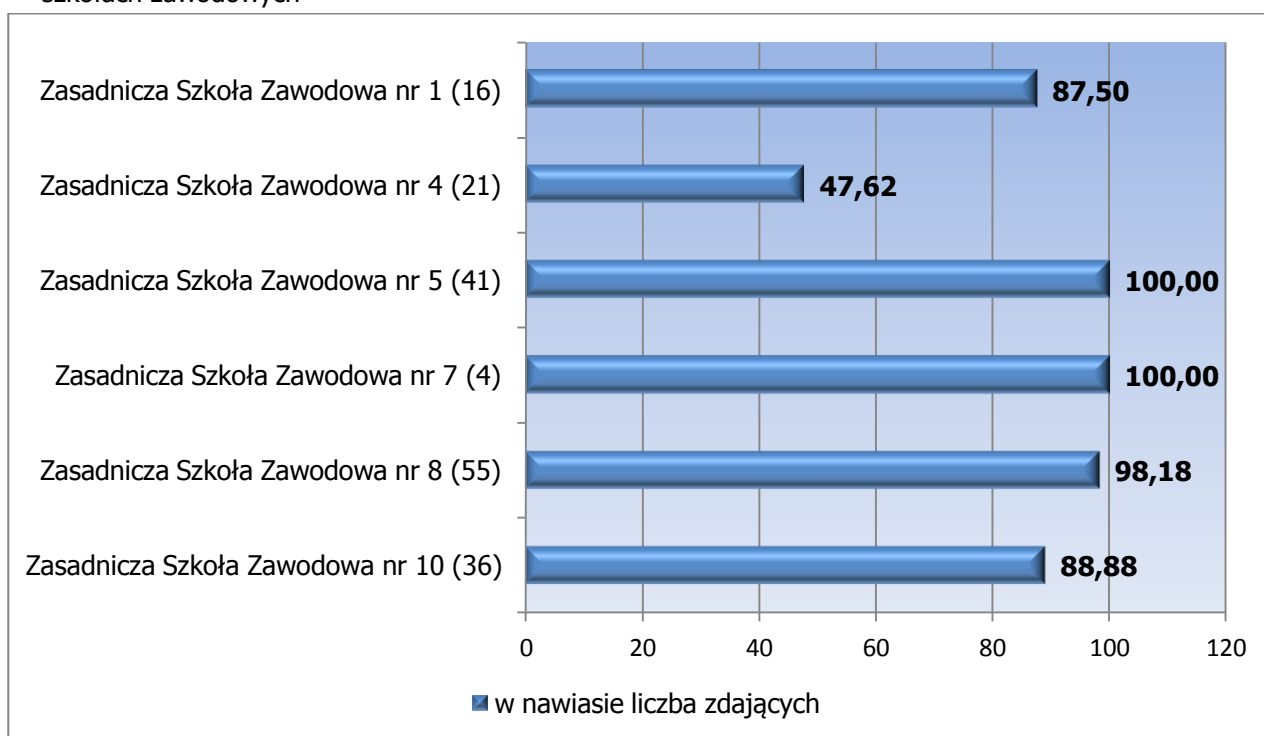

Tabela 41. Zdawalność egzaminu czeladniczego w częstochowskich samorządowych zasadniczych szkołach zawodowych

Nazwa szkoły	Zawód	Liczba uczniów - młodocianych pracowników w ostatnim roku nauki, którzy mieli prawo do przystąpienia do egzaminu w roku 2016	Liczba uczniów - młodocianych pracowników, którzy zdali egzamin czeladniczy w roku 2016	%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	sprzedawca	16	14	87,50
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego	fryzjer	21	10	47,62
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 w Zespole Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. Reymonta	fryzjer	30	30	100,00
	stolarz	11	11	100,00
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	mechanik pojazdów samochodowych	2	2	100,00
	elektromechanik pojazdów samochodowych	1	1	100,00
	elektryk	1	0	0,00
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 8 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	blacharz	6	6	100,00
	lakiernik	6	6	100,00
	mechanik pojazdów samochodowych	24	24	100,00
	elektromechanik pojazdów samochodowych	19	18	94,74
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Technicznych	monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	18	17	94,44
	monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych	9	7	77,78
	dekarz	9	8	88,89
Razem		173	154	89,02

2. Zajęcia pozalekcyjne

W roku szkolnym 2015/2016 we wszystkich typach częstochowskich szkół prowadzone były różnego rodzaju zajęcia pozalekcyjne, rozwijające uzdolnienia i zainteresowania uczniów, a także sprzyjające realizacji celów ujętych w szkolnych programach wychowawczych. Uczestniczyło w nich ogółem 1 365 dzieci i młodzieży. W tabeli poniżej przedstawione zostały informacje na temat liczby uczniów biorących udział w poszczególnych zajęciach pozalekcyjnych.

Tabela 42. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych z uwzględnieniem typów szkół

Typ szkoły	Razem						
	Naukowe	Zajęcia artystyczne	Sportowe	Doradztwo zawodowe	Nauka jazdy	Inne	
Szkoła podstawowa	-	24	-	-	-	14	38
Gimnazjum	21	-	19	956	-	-	996
Liceum ogólnokształcące na podbudowie gimnazjum	30	-	-	-	-	-	30
Technikum	-	-	122	-	82	-	204
Zasadnicza szkoła zawodowa	-	-	-	-	97	-	97
Razem	51	24	141	956	179	14	1365

III. Innowacje pedagogiczne

Innowacją pedagogiczną (w szkołach publicznych i placówkach oświatowych) są nowatorskie rozwiązania programowe, organizacyjne lub metodyczne mające poprawić jakość pracy szkoły. Warunki prowadzenia działalności innowacyjnej określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. nr 56, poz. 506, z późn. zm.). Innowacja może obejmować wszystkie lub wybrane zajęcia edukacyjne, całą szkołę lub grupę. Wymienione w tabeli poniżej placówki oświatowe, stawiając na poprawę jakości kształcenia, w roku szkolnym 2015/2016 prowadziły 28 innowacji pedagogicznych.

Tabela 43. Innowacje pedagogiczne w częstochowskich placówkach oświatowych

Lp.	Szkoła	Tytuł	Rodzaj	Czas trwania
1	Miejskie Przedszkole nr 12	Zabawy sylabami według metody symultaniczno-sekwencyjnej prof. J. Cieszyńskiej	metodyczna	1.09.2014r. - 30.06.2017r.
2	Miejskie Przedszkole nr 15 im. Jana Pawła II	Scena w przedszkolu	programowo – organizacyjno - metodyczna	01.10.2014r. - 30.05.2016r.
3	Miejskie Przedszkole nr 35 im. Małego Księcia	Zabawy badawcze w przedszkolu	metodyczna	01.09.2015r. - 30.08.2016r.
4	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	Eko - artysta	organizacyjno - metodyczna	01.09.2015r. - 30.06.2017r.
5	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica	Gry i zabawy trochę zapomniane	programowo- metodyczna	01.09.2015r. - 30.06.2016r.
6	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica	Nie taki język straszny	programowa	01.09.2015r. - 30.06.2016r.
7	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica	Magiczny świat ruchu	programowa	01.09.2015r. - 30.06.2016r.
8	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica	Ciekawi świata – matematyka w otoczeniu piątklasisty	programowa	01.09.2015r. - 30.06.2016r.
9	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	A czas płynie...	organizacyjno- metodyczna	01.09.2015r. - 30.06.2017r.
10	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	Doświadczalnie poznajemy świat	organizacyjno- metodyczna	01.09.2015r. - 30.06.2017r.
11	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	Język angielski nie jest nam obcy	organizacyjno- metodyczna	01.09.2015r. - 30.06.2018r.
12	Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków	Teatr jako sposób na rozwijanie przedsiębiorczości uczniów	programowo -organizacyjna	1.09.2014r. - 30.06.2017r.
13	Gimnazjum nr 19 im. gen. L. Okulickiego w Zespole Szkół Nr 15	Klasa sportowo-obronna "Orlęta"	programowo- metodyczno- organizacyjna	1.09.2014r. - 30.08.2017r.
14	Gimnazjum nr 21 im. Orłąt Lwowskich	Piłka nożna to moja pasja	programowo - organizacyjna	01.09.2015r. - 30.06.2016r.
15	Gimnazjum nr 22 im. Marii Skłodowskiej-Curie	Z matematyką i fizyką w przyszłość	programowo – organizacyjna - metodyczna	01.09.2015r. - 31.08.2018r.
16	Gimnazjum nr 23 w Zespole Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	Mądrzy – Silni – Zdrowi	programowo – organizacyjna - metodyczna	01.09.2015r. - 29.06.2018r.
17	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	Rozwijanie umiejętności przydatnych w Ochotniczej Straży Pożarnej	programowo -organizacyjna	1.09.2015r. - 30.06.2019r.
18	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	Elementy edukacji policyjno - prawnej	programowo -organizacyjna	1.09.2015r. - 30.06.2019r.
19	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	Działania logistyczne w Policji	programowo -organizacyjna	1.09.2014r. - 30.06.2018r.
20	Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych	Animacja czasu wolnego	programowa	1.09.2015r. - 30.06.2018r.
21	Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych	Obsługa celna przedsiębiorstw	programowo -organizacyjna	1.09.2015r. - 30.06.2018r.
22	Technikum nr 4 w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa	Kształcenie umiejętności przydatnych w służbach bezpieczeństwa publicznego	programowo - organizacyjna	01.09.2015r. - 31.08.2019r.
23	Technikum nr 10 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	Bezpieczeństwo ruchu drogowego w cywilizacji mobilnej	programowo -organizacyjna	1.09.2014r. - 30.04.2018r.
24	Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych	Bezpieczeństwo ruchu drogowego w cywilizacji mobilnej	programowo- organizacyjna	01.09.2015r. - 30.04.2019r.
25	Zespół Szkół Technicznych	Elementy architektury wnętrz	programowa	1.09.2014r. - 30.06.2017r.
26	Zespół Szkół Technicznych	Elementy alpinistyki przemysłowej	programowa	1.09.2014r. - 24.08.2016r.
27	Zespół Szkół im. Bolesława Prusa	Fotografia reklamowa podstawą współczesnego świata	programowo- organizacyjna	01.09.2015r. - 30.06.2019r.
28	Zespół Szkół im. Bolesława Prusa	Edukacja dziennikarsko-filmowa	programowo- organizacyjna	01.09.2015r. - 30.06.2019r.

V. Wychowanie i opieka oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Istotnym elementem pracy szkół i placówek oświatowych jest działalność wychowawcza i profilaktyczna służąca nie tylko kształceniu właściwych postaw społecznych, obywatelskich, prozdrowotnych i proekologicznych, motywowaniu do uczestnictwa w kulturze, przeciwdziałaniu patologiom i szkodliwym nawykom, ale i łącząca działania wszystkich podmiotów wychowawczych – w tym rodziców i środowiska lokalnego. W celu zapewnienia optymalnej opieki oraz stworzenia właściwych warunków dla realizacji celów dydaktyczno-wychowawczych we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych są zatrudniani wysoko wykwalifikowani nauczyciele wyspecjalizowani w udzielaniu wsparcia uczniom o szczególnych potrzebach edukacyjnych. Rodzaj wsparcia jest zróżnicowany, a liczba tzw. etatów wsparcia wzrosła o 50,37 etatu w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym i wynosiła 510,97 etatu. Zwiększyła się i to znacznie liczba etatów: nauczycieli prowadzących rewalidację, wspierających oraz prowadzących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. Stan zatrudnienia na tzw. etatach wsparcia w roku szkolnym 2015/2016 ilustruje poniższa tabela.

Tabela 44. Etaty wsparcia typami placówek i rodzajem wsparcia

Rodzaj wsparcia	Przedszkole	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Zasadnicza szkoła zawodowa	Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	Poradnia	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Bursa miejska	Razem
Doradca zawodowy	-	-	0,10	-	1,00	-	-	7,00	1,00	-	9,10
Gimnastyka korekcyjna	0,49	0,83	0,33	-	-	-	0,22	-	-	-	1,88
Logopeda	9,30	19,66	0,32	-	-	-	0,20	6,00	-	-	35,48
Nauczyciel wspomagający	15,00	43,97	15,33	-	-	-	-	-	-	-	74,31
Pedagog	-	32,27	22,78	10,43	9,75	1,75	-	31,09	-	1,00	109,08
Psycholog	2,50	1,52	1,00	-	-	-	-	36,04	-	-	41,06
Rehabilitant	1,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,50
Rewalidacja	8,84	44,10	21,41	1,28	1,09	4,37	6,22	-	-	-	87,31
Rewalidacja głęboko upośledzonych	-	14,22	-	-	-	-	-	-	-	-	14,22
Świetlica	-	98,39	26,06	-	-	1,00	1,58	-	-	-	127,03
Wspomaganie rozwoju	4,23	1,16	-	-	-	-	-	-	-	-	5,39
Zajęcia terapeutyczne	0,75	3,31	0,33	-	-	-	0,22	-	-	-	4,61
Razem	42,61	259,42	87,67	11,71	11,84	7,12	8,45	80,13	1,00	1,00	510,97

Wsparciem dla procesu dydaktyczno-wychowawczego jest Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych zlokalizowany w 3 budynkach w różnych punktach Częstochowy. Do zadań wszystkich poradni należy:

- diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży, w tym: predyspozycji i uzdolnień, przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, specyficznych trudności w uczeniu się;
- wspomaganie dzieci i młodzieży odpowiednio do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, w tym zwłaszcza dzieci i młodzieży: szczególnie uzdolnionych, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zaburzeniami komunikacji językowej, z chorobami przewlekłymi;
- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży, w zależności od rozpoznanych potrzeb, w tym dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, z zachowaniami dysfunkcyjnymi, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz ich rodzin;
- pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku kształcenia oraz w planowaniu kariery zawodowej; wspieranie nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- wspomaganie dzieci i młodzieży z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym z wcześniejszym kształceniem za granicą;
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji oraz uzdolnień dzieci i młodzieży;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grupy ryzyka, a także ich rodzicom;
- współpraca ze szkołami i placówkami w rozpoznawaniu u uczniów specyficznych trudności w uczeniu się, w tym ryzyka występowania specyficznych trudności w uczeniu się u uczniów klas I-III szkoły podstawowej;
- współpraca z przedszkolami, szkołami i placówkami przy opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz planów działań wspierających ;
- współpraca w udzielaniu i organizowaniu przez przedszkola, szkoły i placówki pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny;
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji przedszkola, szkoły lub placówki, w tym udzielanie nauczycielom pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych;
- prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli;

- udzielanie, we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli, wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom udzielającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Poradnie realizują zadania poprzez: diagnozowanie, opiniowanie, działalność terapeutyczną - indywidualną, grupową i rodzinną, prowadzenie mediacji, prowadzenie grup wsparcia, interwencję kryzysową, działalność profilaktyczną, poradnictwo, konsultacje, doradztwo, działalność informacyjno-szkoleniową.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne nr 1, 2, 3 wykonują podobnie zadania. Specjaliści w nich zrzeszeni działają w trzech zespołach: Zespół ds. dziecka, Zespół ds. młodzieży, Zespół ds. rodziny. Wykonują oni badania diagnostyczne, wydają odpowiednie do stwierdzonych dysfunkcji opinie lub orzeczenia. Wspierają również nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych poprzez szkolenia rad pedagogicznych, warsztaty oraz coaching indywidualny lub grupowy. Poszczególne zespoły specjalizują się w zakresie działań terapeutycznych adresowanych do różnych grup odbiorców (terapia indywidualna, grupowa, rodzinna). Centrum Informacji Zawodowej - Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna specjalizuje się w organizacji i prowadzeniu orientacji szkolnej i zawodowej, poradnictwie szkolnym i zawodowym oraz pomocy w planowaniu kariery zawodowej uczniom szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i policealnych.

W roku szkolnym 2015/2016 Zespół Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych przyjął 32 967 dzieci i młodzieży. Było to o 3 828 dzieci mniej w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Różnego rodzaju działalnością diagnostyczną objęto 7 098 dzieci. Na skutek działalności diagnostycznej wydano łącznie 642 orzeczenia oraz 1 036 opinii. Wydane opinie dotyczyły w szczególności: objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce (364), o specyficznych trudnościach w uczeniu się (229) oraz dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia (146). Działalność Zespołu Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych w tym zakresie obrazuje poniższa tabela.

Tabela 45. Działalność diagnostyczna Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych – liczba dzieci i młodzieży

Rodzaje diagnoz	Liczba dzieci/młodzieży						Razem
	do trzeciego roku życia	w wieku przedszkolnym	szkoły podstawowe	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalnej	nie uczącej się i nie pracującej	
Psychologiczna	40	402	1 627	459	366	5	2 899
Pedagogiczna	30	321	1 649	572	382	9	2 963
Logopedyczna	19	270	167	22	21	0	499
Lekarska	16	70	238	142	150	4	620
Związana z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej	0	0	0	68	48	1	117
Razem	105	1 063	3 681	1 263	967	19	7 098

Różnymi formami bezpośredniej pomocy indywidualnej bądź grupowej Zespół Poradni objął 32 503 dzieci i młodzieży. 1 276 osób stanowili uczestnicy form trwających ponad trzy miesiące, najczęściej takich jak: zajęcia o charakterze terapeutycznym (281), terapia logopedyczna (242), inne formy pomocy grupowej (507).

Z pomocy poradni korzystali również pedagodzy i psycholodzy szkolni, nauczyciele i wychowawcy placówek oraz rodzice, którzy stanowili największą grupę. Na szczególną uwagę zasługuje prowadzona przez poradnie terapia rodzin, która objęła 81 rodzin i jest procesem długotrwałym.

Tabela 46. Liczba osób dorosłych korzystających z pomocy Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Forma pomocy	Liczba osób dorosłych/liczba spotkań					Razem
	Pedagodzy i psycholodzy szkolni	Nauczyciele	Wychowawcy placówek	Rodzice	Inni	
Trening	-	63	-	-	-	63
Warsztaty	-	942	4	586	24	1 556
Terapia rodzin (liczba rodzin)	-	-	-	81	2	83
Udział w radach pedagogicznych (liczba spotkań)	-	134	2	-	-	136
Prelekcje, wykłady (liczba spotkań)	5	157	89	318	2	571
Inne	984	962	98	1 363	518	3 925
Razem	989	2 258	193	2 348	546	6 334

VI. Informacja o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez organ nadzoru pedagogicznego przez organ nadzoru pedagogicznego

Nowelizacja artykułu 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) nakłada na organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uwzględnienia wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty w informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny.

Organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad siecią placówek oświatowych Częstochowy jest Kurator Oświaty w Katowicach. Na terenie Częstochowy działa Delegatura Kuratorium Oświaty w Katowicach. Czynności wykonywane przez wizytatorów w danym roku szkolnym wynikają z planu nadzoru pedagogicznego Kuratora Oświaty i z bieżących potrzeb. W ramach nadzoru pedagogicznego w placówkach oświatowych prowadzone są: kontrole planowe i doraźne oraz ewaluacje zewnętrzne całościowe i problemowe. Wyniki kontroli oraz ewaluacji są ważną informacją zarówno dla placówek, jak i dla organu prowadzącego.

W roku szkolnym 2015/2016 odbyły się 58 kontrole doraźne. Szczegółowe informacje przedstawia poniższa tabela.

Tabela 47. Wykaz kontroli doraźnych przeprowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego

Lp.	Tematyka kontroli	Liczba kontroli	Liczba placówek bez zaleceń	Liczba placówek z zaleceniami	Zalecenia
1	Realizacja zaleceń wydanych w protokole kontroli planowej/doraźnej	4	4		
2	Realizacja podstawy programowej	2	2		
3	Prawidłowość organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej	1		1	Dotyczyły sposobu organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej określonych w Rozporządzeniu MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
4	Prawidłowość wykonywania przez dyrektora zadań w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego, zgodności zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami, wykorzystywania kompetencji rady pedagogicznej	25	24	1	Dotyczyły zatrudniania osób, które posiadają kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zgodnie z przepisami rozporządzenia MEN z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli

Lp.	Tematyka kontroli	Liczba kontroli	Liczba placówek bez zaleceń	Liczba placówek z zaleceniami	Zalecenia
5	Zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa podczas pobytu w szkole	1	1		
6	Nadzór pedagogiczny prowadzony przez dyrektora szkoły w zakresie bezpieczeństwa uczniów podczas lekcji	1	1		
7	Organizacja i tematyka zajęć dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych w szkołach w ostatnim tygodniu nauki	23	21	2	Dotyczy prowadzenia dokumentacji zajęć w świetlicy w taki sposób, by jednoznacznie z niej wynikało, że pod opieką jednego nauczyciela pozostaje 25 uczniów, zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz odnotowania nieobecności uczniów zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. Ponadto zalecenia dotyczyły zapewnienia prawidłowej realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych ustalonych w tygodniowym rozkładzie zajęć, o których mowa w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół z dnia 21 maja 2001 r.
8	Zgodność przeprowadzania egzaminów poprawkowych z przepisami prawa	1	1		
9	Organizacja pracy w klasie pierwszej szkoły podstawowej z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego	1	1		

Oprócz kontroli odbyło się 15 ewaluacji zewnętrznych, w tym 2 całościowe i 13 problemowych.

VII. Programy rządowe i projekty unijne

W roku szkolnym 2015/2016 niektóre działania organizowane w częstochowskich placówkach oświatowych finansowane były w ramach funduszy rządowych i unijnych oraz w ramach budżetu obywatelskiego. Zajęcia te służyły wyrównywaniu szans edukacyjnych oraz zawodowych dzieci i młodzieży, a także pracy z uczniami szczególnie uzdolnionymi w różnych dziedzinach, podnosząc jednocześnie skuteczność działań wychowawczych. Szczegółowe dane przedstawia tabela nr 48.

Tabela 48. Programy rządowe, projekty współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej oraz zadania publiczne realizowane przez Wydział Edukacji Urzędu Miasta Częstochowy

Lp.	Tytuł projektów	Nazwa programu działanie/ poddziałanie	Jednostka objęta wsparciem	Całkowity budżet projektu	Okres realizacji
1	<i>Nauka – zdrowie – wychowanie: europejskie doświadczenia źródłem naszych inspiracji,</i>	Erasmus+	Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kornela Makuszyńskiego w Częstochowie	27 177, 00 Euro	2014 - 2016
2	<i>Kreatywność w szkole</i>	Erasmus+	Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza	2 193,00 Euro	2014 - 2016
3	<i>Doświadczenie, mobilność i jakość w kształceniu zawodowym techników branży zawodowej</i>	Erasmus+	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Częstochowie	110 724,00 Euro	2014 - 2016
4	<i>Praktyki zagraniczne w ogrodach Andaluzji jako sposób na rozbudzenie kreatywności i aktywności zawodowej uczniów technikum architektury krajobrazu</i>	Erasmus+	Zespół Szkół Technicznych w Częstochowie	50 844,00 Euro	2014 - 2016
5	<i>Świat w naszych rękach – możemy go naprawić</i>	Erasmus+	Szkoła Podstawowa nr 33 im. Marii Kownackiej w Częstochowie	260 090,00 Euro	2014 - 2016
6	<i>Edukacja zawodowa na plus</i>	Erasmus+	Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych w Częstochowie	106 889,00 Euro	2014 - 2016
7	<i>Zakup sprzętu multimedialnego do pracowni informatycznej Szkoły Podstawowej nr 46 w Częstochowie</i>	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	23 000,00 zł	2015
8	<i>Zakup sprzętu nagłośniającego dla Szkoły Podstawowej nr 46 w Częstochowie</i>	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	3 500,00 zł	2015
9	<i>Utworzenie mobilnej pracowni multimedialnej w Gimnazjum nr 13</i>	Budżet obywatelski	Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Ignacego Jana Paderewskiego	50 000,00 zł	2015
10	<i>Stworzenie Centrum Multimedialnego Dzielnic Zawodzie-Dąbie</i>	Budżet obywatelski	Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków	100 000,00 zł	2015
11	<i>Jedna idea, dwa narody - wiele talentów</i>	Polsko -Ukraińska Wymiana Młodzieży	Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków	52 150,00 zł	2016
12	Wizyta studyjna	Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy Norway Grants	Zespół Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	28 399,00 zł	2016
13	<i>Rozbudowa terenu z placem zabaw i przygotowanie terenu pod Zieloną Salę Dydaktyczną przy Szkole Podstawowej nr 38</i>	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhafa	70 000,00 zł	2016

Lp.	Tytuł projektów	Nazwa programu działania / poddziałanie	Jednostka objęta wsparciem	Całkowity budżet projektu	Okres realizacji
14	Remont łazienki w Miejskim Przedszkolu nr 30	Budżet obywatelski	Miejskie Przedszkole nr 30	20 000,00 zł	2016
15	Zestaw interaktywny dla Szkoły Podstawowej nr 46	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhofa	10 660,00 zł	2016
16	Plac rekreacji ruchowej przy Szkole Podstawowej nr 29 i Gimnazjum nr 14	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi	42 950,00 zł	2016
17	Pracownia terminalowa w Gimnazjum 14	Budżet obywatelski	Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi	45 299,00 zł	2016
18	Ławki na terenie Szkoły Podstawowej nr 29 w Częstochowie	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi	13 500,00zł	2016
19	Ławki przed szkołą w Gimnazjum nr 14	Budżet obywatelski	Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi	10 800,00 zł	2016
20	"Dolina Krzemowa na Ostatnim Groszu" - mobilna pracownia multimedialna w Gimnazjum nr 8	Budżet obywatelski	Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków	47 299,00 zł	2016
21	Zajęcia gimnastyki korekcyjnej dla dzieci w wieku 6 - 10 lat z dzielnicy "Ostatni Grosz" w Szkole Podstawowej nr 8	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Haliny Poświatowskiej	13 660,00 zł	2016
22	Utworzenie pracowni komputerowej w Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego	Budżet obywatelski	Zespół Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego	74 152,00 zł	2016
23	Unowocześnienie bazy dydaktycznej o środki audiowizualne w Szkole Podstawowej nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego w Częstochowie	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego	50 000,00 zł	2016
24	Plac zabaw i rekreacji ruchowej dla dzieci w dzielnicy Śródmieście, przy Miejskim Przedszkolu Nr 3	Budżet obywatelski	Miejskie Przedszkola nr 3 im. Bajkowej Krainy	61 396,00 zł	2016
25	Sala treningowa w IV Liceum Ogólnokształcącym im. H. Sienkiewicza w Częstochowie	Budżet obywatelski	IV Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza	8 800,00 zł	2016
26	Wyposażenie Sali Fitness w IV Liceum Ogólnokształcącym im. H. Sienkiewicza w Częstochowie	Budżet obywatelski	IV Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza	10 977	2016
27	Pracownia komputerowa w Gimnazjum nr 9	Budżet obywatelski	Gimnazjum nr 9 im. Adama Mickiewicza	76 338,00 zł	2016
28	Rozbudowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 36 im. Polskich Olimpijczyków	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 36 im. Polskich Olimpijczyków	25 000,00 zł	2016
29	Remont w budynku Szkoły Podstawowej nr 52 i Gimnazjum nr 21 im. Orląt Lwowskich	Budżet obywatelski	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	150 000,00 zł	2016
30	Nieprzerwanie w rozwoju - zagraniczna mobilność kadry IV LO	PO WER	IV Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza	6 252,00 Euro	2016 - 2018
31	Z doświadczeniem w przyszłość	PO WER	Zespół Szkół im. Bolesława Prusa	136 288,00 Euro	2016 - 2019
32	Mobilność i doświadczenie receptą na zawodowy sukces	PO WER	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	28 930,00 Euro	2016 - 2019
33	Praktyka czyni mistrza	Erasmus+	Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych	74 360,00 Euro	2016 - 2019
34	Kodeks wartości młodego człowieka	PO WER	Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	12 620,00 Euro	2016 - 2019

Lp.	Tytuł projektów	Nazwa programu działanie/ poddziałanie	Jednostka objęta wsparciem	Całkowity budżet projektu	Okres realizacji
35	<i>Rozwój zawodowy nauczyciela drogą do sukcesu</i>	PO WER	Szkoła Podstawowa nr 34 im. Aleksandra hr. Fredry	28 930,00 Euro	2016 - 2019
36	<i>Kadra na plus</i>	Erasmus+	Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych	15 120,00 Euro	2016 - 2019
37	<i>Wyższe kwalifikacje kadry - większe sukcesy uczniów</i>	Erasmus+	Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej	21 459,00 Euro	2016 - 2019
38	<i>Teraźniejszość dla przyszłości: ochrona środowiska naturalnego w naszych regionach turystycznych</i>	Erasmus+	I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego	23 845,00 Euro	2016 - 2019
39	<i>Natura źródłem naszego bogactwa</i>	Erasmus+	Techniczne Zakłady Naukowe im. gen. Władysława Sikorskiego	20 060,00 Euro	2016 - 2019
40	<i>Energia do życia</i>	Erasmus+	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	20 150,00 Euro	2016 - 2019

VIII. Pomoc materialna dla uczniów

Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”

Respektując postanowienia Konwencji o Prawach Dziecka oraz realizując politykę wyrównywania szans edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci z rodzin o niskim statusie ekonomicznym, które rozpoczynają edukację opartą na nowej podstawie kształcenia ogólnego, Rząd realizował w roku szkolnym 2015/2016 program pomocy uczniom w formie dofinansowania zakupu podręczników. Częstochowskie dzieci i młodzież mogli otrzymać dofinansowanie zakupu podręczników właśnie w ramach rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”. Objęte nim były dzieci i młodzież uczęszczająca do klasy III szkoły podstawowej, III klasy ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum. Programem byli objęci również uczniowie: słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, niepełnosprawnością ruchową (w tym z afazją), z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera) oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Oprócz tego uczniowie musieli pochodzić z rodzin spełniających kryterium dochodowe bądź z rodzin niespełniających kryterium dochodowego w przypadkach np.: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, na podstawie decyzji dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń.

W roku szkolnym 2015/2016 z tej formy pomocy w Częstochowie skorzystało 1 136 uczniów częstochowskich szkół. Ogółem na dofinansowanie zakupu podręczników przeznaczono kwotę 285 471, 71 zł.

Nagroda Prezydenta Miasta Częstochowy dla uczniów szczególnie uzdolnionych.

Prezydent Miasta Częstochowy ustanowił Nagrodę Prezydenta Miasta Częstochowy dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Nagroda stanowi formę materialnej pomocy dla najzdolniejszych uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Miasta Częstochowy. Jest wyróżnieniem indywidualnym dla uczniów, których zainteresowania wykraczają poza program szkolny i którzy mogą poszczycić się znaczącymi osiągnięciami w nauce, pracy naukowej, artystycznej i kulturalnej, a w szczególności są laureatami konkursów interdyscyplinarnych, przedmiotowych i olimpiad co najmniej szczebla wojewódzkiego. Może być przyznawana uczniom, którzy osiągają wyniki bardzo dobre i celujące, a średnia ich ocen z ostatniego roku nauki wyniosła co najmniej 5.0. Nagroda powinna być przeznaczona na rozwijanie uzdolnień i zainteresowań, wspomagać możliwości stosowania zdobytej wiedzy w praktyce, a także umożliwiać udział w ogólnopolskich oraz międzynarodowych olimpiadach, konkursach, festiwalach itp.

W roku szkolnym 2015/2016 przyznano 64 nagrody na łączną kwotę 53 600,00 zł , w tym:

- dla uczniów szkół podstawowych - 15 (w tym 3 w placówkach niepublicznych) - po 600,00 zł
- dla uczniów gimnazjów - 31 (w tym 10 dla gimnazjów niepublicznych) - po 800,00 zł
- dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych - 18 po 1100,00 zł.

IX. Miesięczny wydatek poniesiony na kształcenie jednego ucznia w poszczególnych samorządowych przedszkolach i szkołach w 2015 roku

Wydatki ponoszone przez Miasto na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą w znacznej mierze pokrywane są otrzymywaną subwencją oświatową. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2014 r. *w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2015* subwencja oświatowa przeznaczona była na finansowanie: wydatków bieżących szkół i placówek; zadań z zakresu doskonalenia i doksztalcenia nauczycieli; wydatków związanych z nauczaniem indywidualnym; dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych; wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci; odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli będących emerytami i rencistami; wynagrodzeń nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego; kosztów prac komisji egzaminacyjnych powoływanych przez jednostki samorządu terytorialnego w związku

z awansem zawodowym nauczycieli; dotowania publicznych i niepublicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne; dofinansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom oraz udzielaniem nauczycielom urlopów dla poratowania zdrowia; dotowanie publicznych oraz niepublicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne; dofinansowania kształcenia uczniów niebędących obywatelami polskimi. Ministerstwo przyznaje pieniądze na każdego ucznia, a wysokość środków uzależniona jest od kilku kryteriów, m.in. od typu szkoły (podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna), klasy (np. sportowa) czy stopnia niepełnosprawności ucznia.

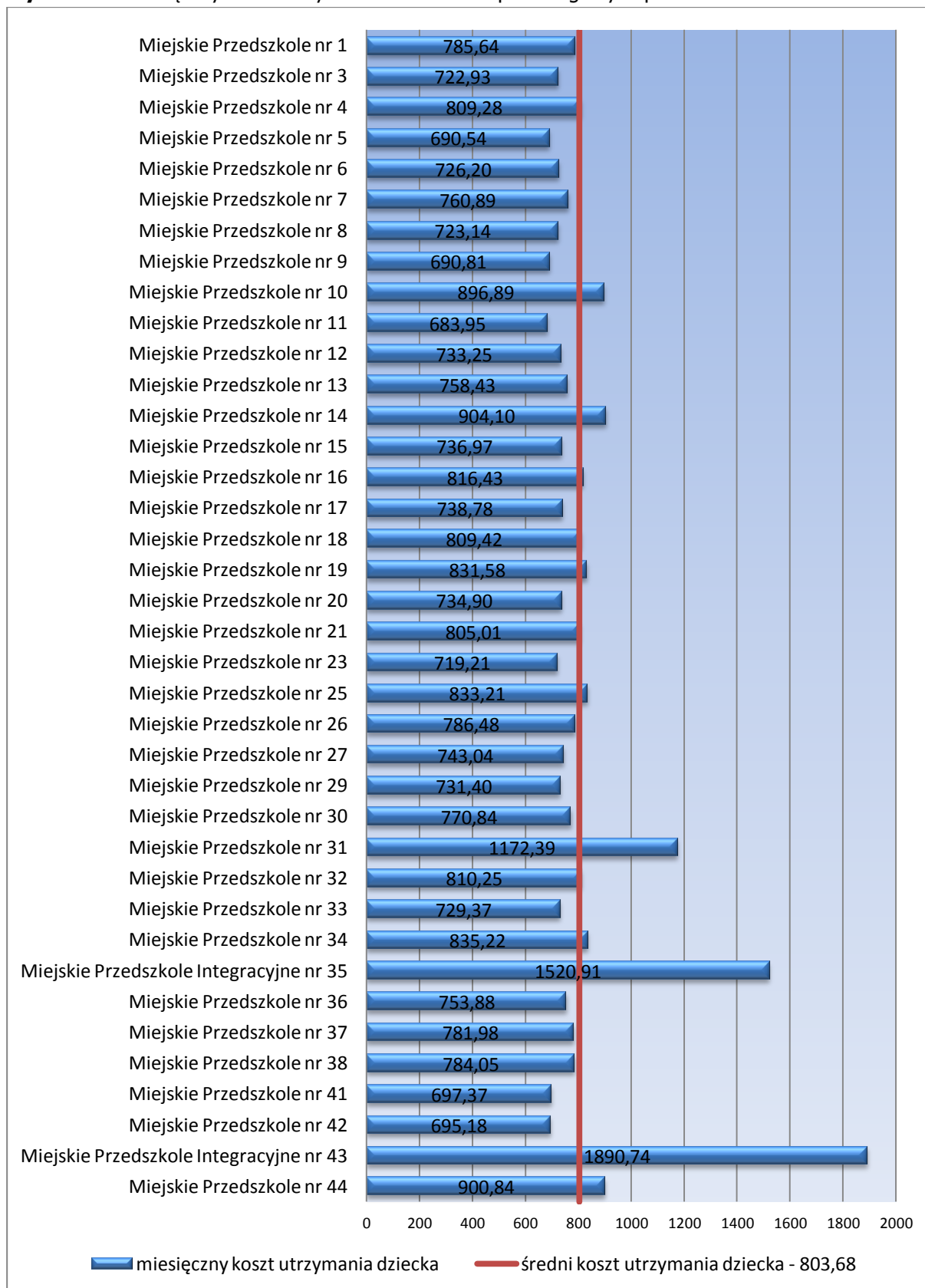
MEN w roku 2015 przekazał Miastu 269 067 195,00 zł subwencji oświatowej, tymczasem wydatki bieżące Miasta na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą wyniosły 360 572 940,08 zł. Subwencja oświatowa i dotacje celowe z budżetu państwa pokryły więc tylko 77,95% wydatków bieżących. Dla pozostałej części wydatków źródłem finansowania były środki własne Miasta, inne dotacje celowe oraz dochody wypracowane.

Tabela 49. Wydatki bieżące Miasta na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą w latach 2009-2015, w stosunku do kwoty otrzymanej subwencji oświatowej i dotacji celowych

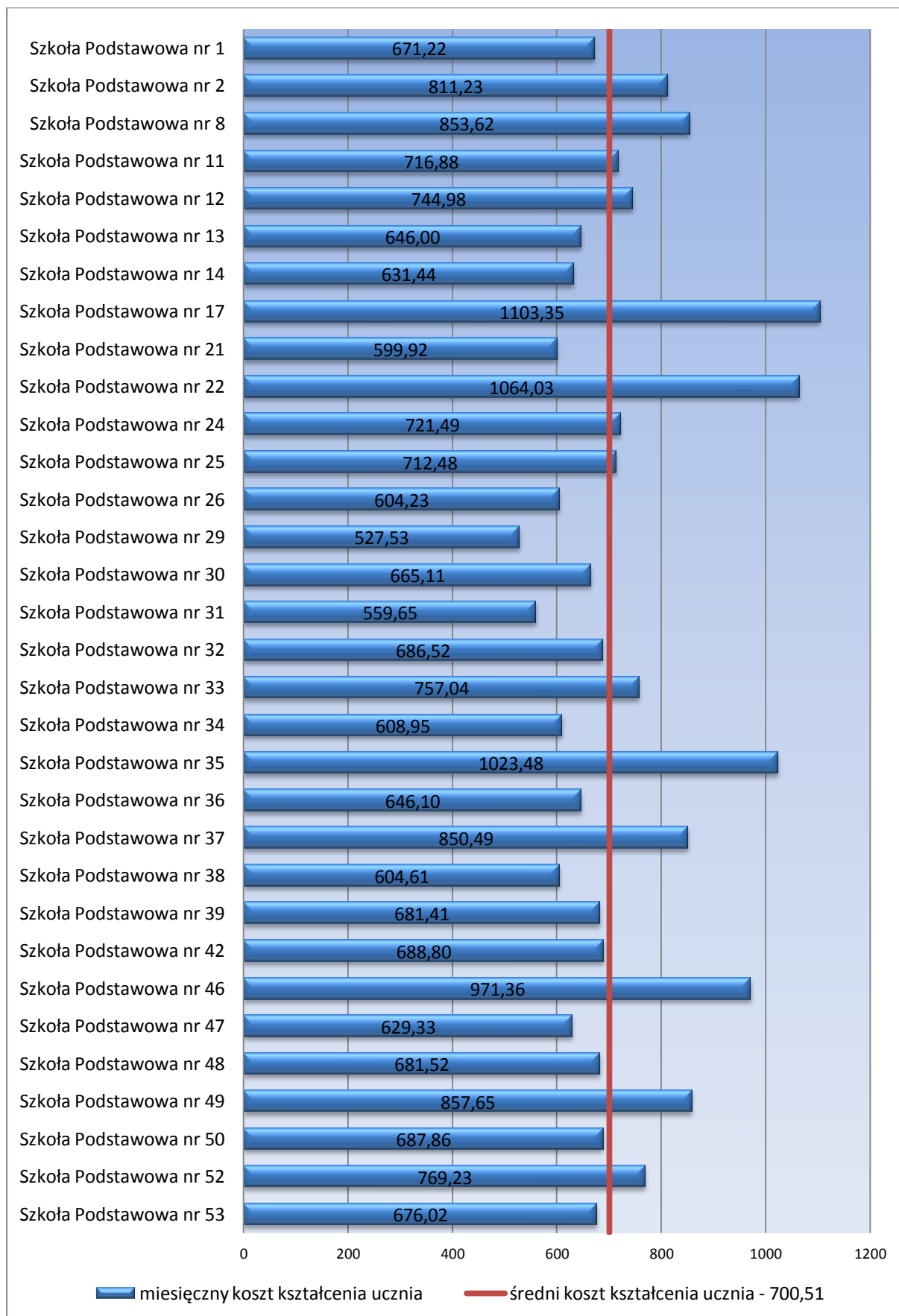
Rok	Wydatki bieżące z zakresu oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej [zł]	Subwencja oświatowa ogółem [zł]	Dotacje celowe z budżetu państwa [zł]	Udział subwencji oświatowej i dotacji celowej w wydatkach bieżących [%]
2009	317 724 318,36	227 194 098,00	182 215,93	71,56
2010	347 145 610,50	236 764 894,00	1 609 671,09	68,66
2011	361 080 001,92	252 915 004,00	977 200,80	70,31
2012	376 056 708,36	268 141 856,00	1 425 811,58	71,68
2013	367 892 477,18	269 737 117,00	5 216 052,84	74,74
2014	371 313 214,33	265 892 777,00	11 314 657,23	74,66
2015	360 572 940,08	269 067 195,00	12 012 350,48	77,95

Wykresy nr 84-88 przedstawiają faktyczne miesięczne wydatki poniesione na kształcenie jednego ucznia w poszczególnych szkołach i przedszkolach w 2015 roku. Wydatki te wynikają z wszystkich wydatków bieżących ogółem w szkole/placówce oświatowej i są bardzo zróżnicowane, co wynika z różnic w liczbie uczniów, etatów nauczycieli, administracji i obsługi, liczby uczniów niepełnosprawnych i rodzaju ich niepełnosprawności. Wydatki te zawsze przewyższają wysokość przyznanej na jednego ucznia subwencji oświatowej.

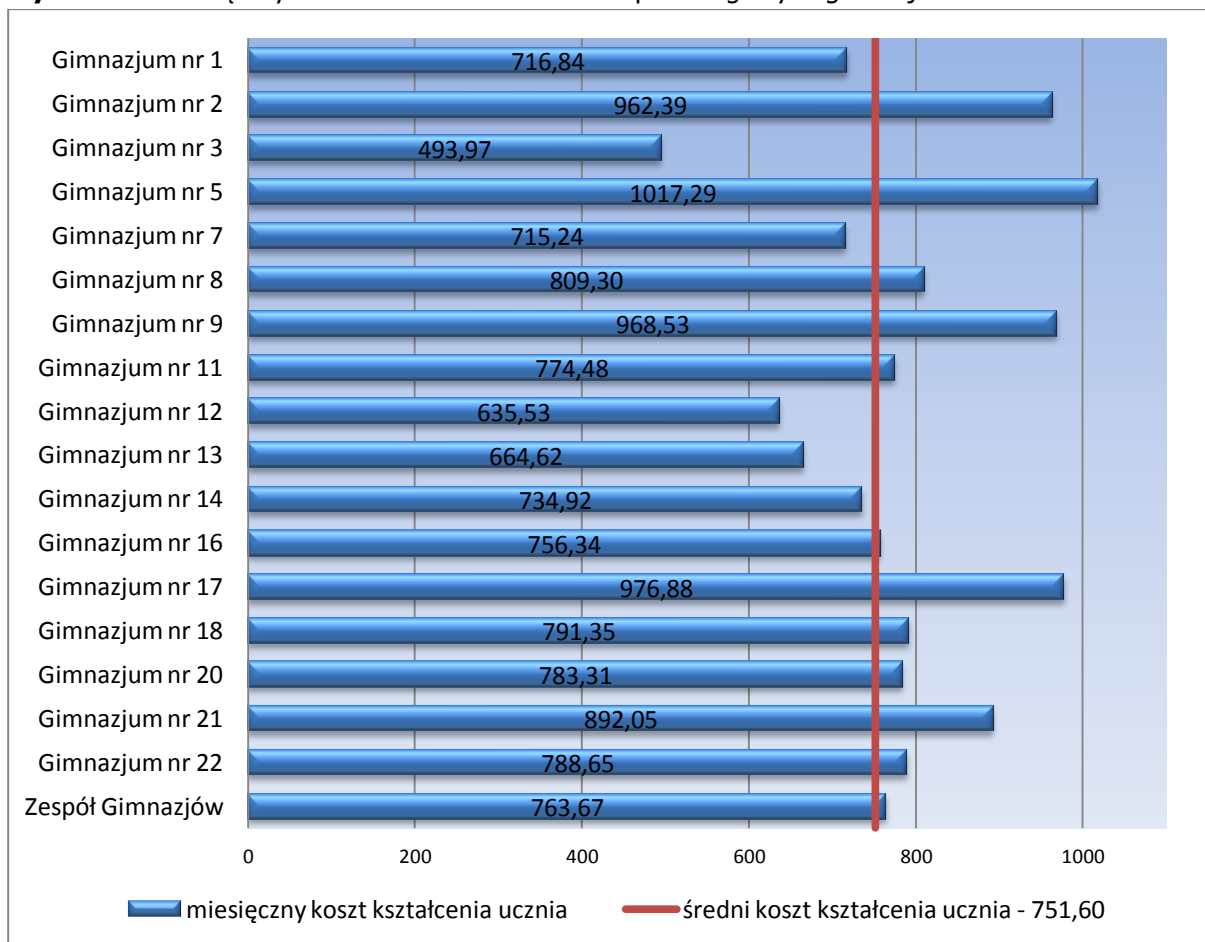
Wykres 85. Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w poszczególnych przedszkolach w 2015 roku

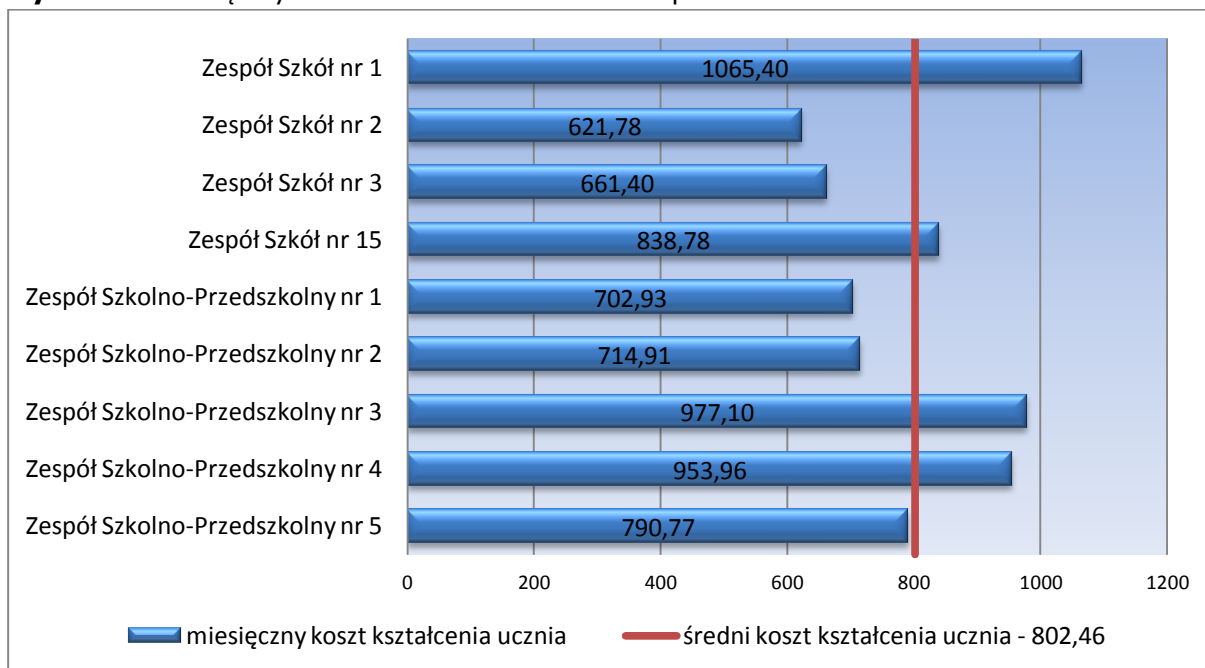
Wykres 86. Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych szkołach podstawowych w 2015 roku

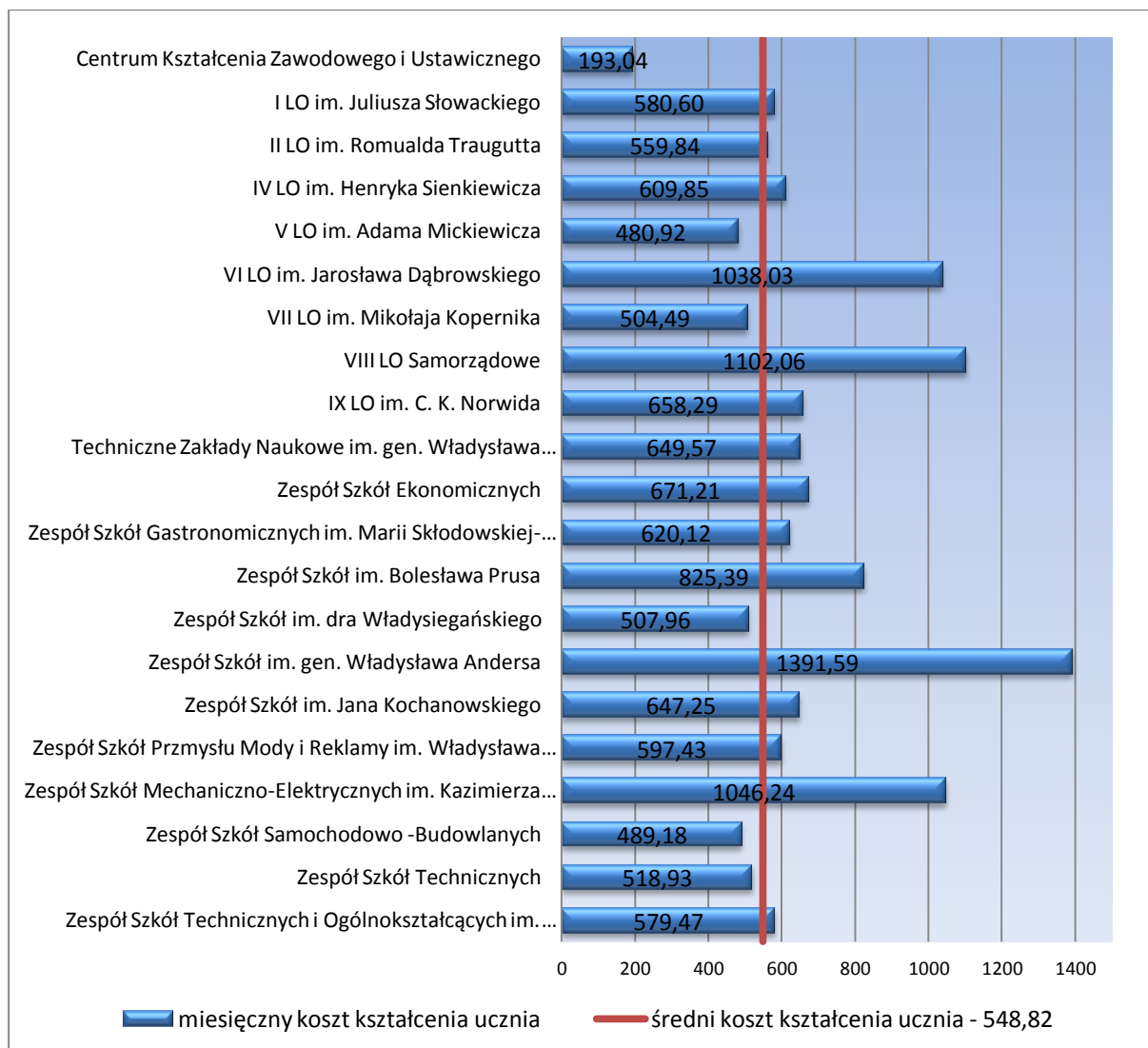
Wykres 87. Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych gimnazjach w 2015 roku

Wykres 88. Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w zespołach szkół w 2015 roku

Wykres 89. Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych szkołach ponadgimnazjalnych w 2015 roku

* CKZIU funkcjonuje od września 2014

Wnioski

1. Sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych w Częstochowie w roku szkolnym 2015/2016 w pełni zabezpieczyła potrzeby mieszkańców miasta. Zwraca jednak uwagę fakt, iż w dalszym ciągu wiązało się to z dużymi kosztami utrzymania szkół ze względu na np.: ich rozbudowaną sieć, mało liczne klasy, wymagającą modernizacji bazę lokalową.
2. Sieć przedszkoli zaspokoila potrzeby mieszkańców Częstochowy. Zmniejszyła się liczba oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.
3. Miasto Częstochowa stwarza możliwość nauki dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi, edukacyjnymi oraz predyspozycjami, zapewniając dostęp do sieci placówek specjalnych oraz oddziałów integracyjnych funkcjonujących w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. W roku szkolnym 2015/2016 zmniejszyła się liczba dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Jednocześnie obserwuje się wzrost liczby dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w szkołach ogólnodostępnych, niemniej jednak 48,93% tych uczniów uczęszcza do szkół specjalnych.
4. Utrzymuje się tendencja wzrostowa liczby uczniów objętych nauczaniem indywidualnym.
5. 54,8% uczniów kształci się w zawodowych szkołach ponadgimnazjalnych, co jest efektem polityki Wydziału Edukacji Urzędu Miasta związanej z reorganizacją sieci szkół ponadgimnazjalnych oraz promującej szkolnictwo zawodowe.
6. Utrzymuje się tendencja spadkowa liczby uczniów w pierwszych klasach szkół ponadgimnazjalnych.
7. Dzięki podjętym przez Miasto działaniom związanym z: racjonalizacją sieci szkół, przemyślaną i konsekwentną polityką kadrową, monitorowaniem nauczania indywidualnego i urlopów dla poratowania zdrowia, nie zwiększają się nakłady ze środków własnych Miasta, które zostały przeznaczone na bieżące utrzymanie szkół i placówek oświatowych. Subwencja oświatowa pokrywała jednak w dalszym ciągu tylko 77,9% faktycznych wydatków z budżetu Miasta na zadania subwencionowane.
8. Nieznacznie zwiększyło się zatrudnienie nauczycieli w wyniku wprowadzenia obowiązku nauki dla dzieci sześciolletnich.
9. Od 4 lat liczba nauczycieli przebywających na urlopie dla poratowania zdrowia utrzymuje się na niskim poziomie - 33 osoby.
10. Rodzice, dzieci i młodzież oraz nauczyciele powszechnie korzystali z nieodpłatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w wyspecjalizowanych placówkach oświatowych.
11. Średni wynik uzyskany przez uczniów częstochowskich szkół na sprawdzianie po szóstej klasie szkoły podstawowej od lat plasuje Częstochowę w czołówce

powiatów województwa śląskiego, co wskazuje na bardzo dobre przygotowanie uczniów. Uczniowie uzyskali bardzo wysokie wyniki na sprawdzianie z języka polskiego i języka angielskiego.

12. Zwiększa się liczba uczniów z autyzmem lub zespołem Aspergera przystępujących do sprawdzianu. Wyniki są zróżnicowane od skrajnie niskich do wysokich.
13. Średnie wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego plasują Częstochowę w czołówce powiatów woj. śląskiego. Nieco niższy od pozostałych przedmiotów jest wynik z matematyki.
14. Zdawalność egzaminu maturalnego tegorocznych częstochowskich maturzystów (szkoły publiczne i niepubliczne), z uwzględnieniem sesji czerwcowej oraz poprawkowej w sierpniu, była nieco wyższa niż w poprzednim roku szkolnym i na takim samym poziomie jak zdawalność w województwie śląskim i w kraju.
15. Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe uzyskało 68,04% częstochowskich absolwentów techników. Zdający w porównywalnym stopniu poradzi sobie zarówno z pisemnymi (91,08%), jak i praktycznymi (86,89%) częściami egzaminu poszczególnych kwalifikacji w zawodzie.
16. Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe uzyskało 45,32% częstochowskich absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. Zdający w znacznie lepiej poradzi sobie z praktycznymi (68,05%), niż z pisemnymi (48,27%) częściami egzaminu poszczególnych kwalifikacji w zawodzie.
17. Zdawalność egzaminu czeladniczego w zasadniczych szkołach zawodowych wyniosła 89,02%.
18. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, utworzone w 2014 r. jako odpowiedź na zapotrzebowanie rynku oświatowego, jest doskonale prosperującym akredytowanym ośrodkiem egzaminacyjnym, organizującym dużą, rosnącą z roku na rok, liczbę kwalifikacyjnych kursów zawodowych z wysokimi wynikami egzaminacyjnymi.
19. Brak jest zainteresowania szkołami policealnymi prowadzonymi przez Miasto, o czym świadczy stale zmniejszająca się liczba słuchaczy.
20. Pracownicy pedagogiczni częstochowskich szkół są wysoko wykwalifikowaną kadrą. Posiadają wykształcenie wyższe magisterskie oraz przygotowanie pedagogiczne. Są to najczęściej nauczyciele dyplomowani i mianowani, systematycznie podnoszący swoje kwalifikacje zawodowe przez udział w doksztalaniu i doskonaleniu.
21. Miasto Częstochowa wspomaga doksztalanie i doskonalenie nauczycieli oraz ich rozwój zawodowy poprzez prowadzenie placówki doskonalenia nauczycieli, jak również dofinansowanie doksztalania i doskonalenia nauczycieli, co wpływa na poprawę jakości kształcenia w częstochowskich szkołach.
22. Dzięki modernizacji i rozbudowie bazy szkolnej, w tym także bazy sportowo-rekreacyjnej, Miasto podwyższyło standard swoich szkół i placówek oświatowych, przeznaczając na ten cel kwotę 6 233 858,72 zł.

23. Miasto Częstochowa wspiera współpracę międzynarodową szkół, mając na uwadze upowszechnianie osiągnięć szkół oraz podniesienie znajomości języków obcych wśród uczniów i kadry pedagogicznej.
24. Dzięki pozyskanym przez Miasto Częstochowę środkom finansowym (fundusze europejskie, fundacje) i środkom własnym, które przeznaczone są na: pomoc materialną dla uczniów, zajęcia wyrównawcze i zajęcia pozalekcyjne, istnieje możliwość wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, wspierania utalentowanych uczniów oraz rozszerzania oferty zajęć pozalekcyjnych.

Wniosek końcowy

Miasto Częstochowa realizuje zadania oświatowe zgodnie z zapisami zawartymi w: art. 5, art. 14, art. 17, art. 34, art. 39, art. 58, art. 59, art. 82, art. 85, art. 90, ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) oraz art. 30, art. 49, art. 54, art. 70 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 z późn. zm.).

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie samorządowych szkół i placówek oświatowych oraz liczby dzieci i uczniów	7
Tabela 2. Przedszkola samorządowe	8
Tabela 3. Oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych.....	9
Tabela 4. Samorządowe szkoły podstawowe	10
Tabela 5. Gimnazja samorządowe.....	12
Tabela 6. Licea ogólnokształcące samorządowe	14
Tabela 7. Zasadnicze szkoły zawodowe samorządowe	14
Tabela 8. Technika samorządowe.....	16
Tabela 9. Szkoły policealne samorządowe	17
Tabela 10. Wyniki praktycznej części egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanych przez CKZiU w sesji letniej 2016.....	18
Tabela 11. Wyniki egzaminów potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w latach 2013-2016.....	21
Tabela 12. Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w różnych typach placówek oświatowych.....	24
Tabela 13. Samorządowe szkoły specjalne.....	25
Tabela 14. Nauczanie indywidualne.....	29
Tabela 15. Baza lokalowa szkół i placówek oświatowych wg roku budowy.....	30
Tabela 16. Zestawienie inwestycji zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych	34
Tabela 17. Zestawienie prac remontowych zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych	34
Tabela 18. Zestawienie zadań inwestycyjnych zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Edukacji.....	35
Tabela 19. Zestawienie prac w ramach awarii i remontów wynikających z bieżącego utrzymania budynków zrealizowanych w samorządowych szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Edukacji.....	36
Tabela 20. Kwalifikacje nauczycieli etatami	36
Tabela 21. Liczba etatów kalkulacyjnych nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego.....	37
Tabela 22. Liczba etatów pracowników administracji oraz obsługi w poszczególnych typach placówek oświatowych.....	40
Tabela 23. Wyniki ogólne uczniów z części pierwszej sprawdzianu piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych	42
Tabela 24. Wyniki uczniów z języka polskiego piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych.....	44
Tabela 25. Wyniki uczniów z matematyki - sprawdzian piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych	47
Tabela 26. Wyniki uczniów z drugiej części sprawdzianu piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych	50
Tabela 27. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego	57
Tabela 28. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z historii i wiedzy o społeczeństwie, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego	59
Tabela 29. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z matematyki piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego	62
Tabela 30. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego	65
Tabela 31. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom podstawowy w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego.....	68
Tabela 32. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom rozszerzony w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego.....	71

Tabela 33. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom podstawowy w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego.....	74
Tabela 34. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom rozszerzony w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego.....	76
Tabela 35. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego poziom podstawowy w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego.....	78
Tabela 36. Wyniki uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego poziom podstawowy w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego.....	79
Tabela 37. Porównanie liczby uczniów kończących szkołę i przystępujących do egzaminu maturalnego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących.....	92
Tabela 38. Porównanie liczby uczniów kończących szkołę i przystępujących do egzaminu maturalnego w częstochowskich technikach.....	93
Tabela 39. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich technikach ..	106
Tabela 40. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w częstochowskich samorządowych zasadniczych szkołach zawodowych	113
Tabela 41. Zdawalność egzaminu czeladniczego w częstochowskich samorządowych zasadniczych szkołach zawodowych.....	116
Tabela 42. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych z uwzględnieniem typów szkół.....	117
Tabela 43. Innowacje pedagogiczne w częstochowskich placówkach oświatowych	117
Tabela 44. Etaty wsparcia typami placówek i rodzajem wsparcia.....	119
Tabela 45. Działalność diagnostyczna Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych – liczba dzieci i młodzieży.....	122
Tabela 46. Liczba osób dorosłych korzystających z pomocy Zespołu Poradni Psychologiczno -Pedagogicznych	122
Tabela 47. Wykaz kontroli doraźnych przeprowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego	123
Tabela 48. Programy rządowe, projekty współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej oraz zadania publiczne realizowane przez Wydział Edukacji Urzędu Miasta Częstochowy	125
Tabela 49. Wydatki bieżące Miasta na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą w latach 2009-2015, w stosunku do kwoty otrzymanej subwencji oświatowej i dotacji celowych	129

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba uczniów w klasach pierwszych w szkołach ponadgimnazjalnych według typów szkół w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016	13
Wykres 2. Liczba słuchaczy którzy ukończyli kwalifikacyjne kursy zawodowe w CKZiU w latach 2013 – 2016r. .	20
Wykres 3. Zdawalność etapu pisemnego egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w latach 2013-2016 na KKZ w CKZiU	22
Wykres 4. Zdawalność etapu praktycznego egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w latach 2013-2016 na KKZ w CKZiU	22
Wykres 5. Odsetek uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w różnych typach oddziałów....	24
Wykres 6. Wskaźnik wykorzystania budynku – szkoły podstawowe.....	31
Wykres 7. Wskaźnik wykorzystania budynku – gimnazja.....	32
Wykres 8. Wskaźnik wykorzystania budynku – szkoły ponadgimnazjalne	33
Wykres 9. Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego.....	37
Wykres 10. Średni ogólny wynik ucznia z części pierwszej sprawdzianu piszącego standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju.....	41
Wykres 11. Średni ogólny wynik częstochowskich uczniów z pierwszej części sprawdzianu, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	42
Wykres 12. Średni wynik z pierwszej części sprawdzianu w samorządowych szkołach podstawowych dla arkusza standardowego.....	43
Wykres 13. Średni wynik ucznia z języka polskiego piszącego - sprawdzian standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju.....	44
Wykres 14. Średni wynik procentowy częstochowskich uczniów z języka polskiego - sprawdzian, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	45
Wykres 15. Średni wynik z języka polskiego - sprawdzian w samorządowych szkołach podstawowych.....	46
Wykres 16. Średni wynik ucznia z matematyki - sprawdzian piszącego standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju.....	47
Wykres 17. Średni wynik procentowy częstochowskich uczniów z matematyki - sprawdzian, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	48
Wykres 18. Średni wynik z matematyki - sprawdzian w samorządowych szkołach podstawowych	49
Wykres 19. Średni wynik ucznia z drugiej części sprawdzianu piszącego standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju.....	50
Wykres 20. Średni wynik procentowy częstochowskich uczniów z języka angielskiego - sprawdzian, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	51
Wykres 21. Średni wynik z języka angielskiego - sprawdzian w samorządowych szkołach podstawowych	52
Wykres 22. Średnie wyniki szkół samorządowych Częstochowy na skali staninowej z części pierwszej sprawdzianu w latach 2015-2016.....	53
Wykres 23. Średnie wyniki szkół samorządowych Częstochowy na skali staninowej z części drugiej sprawdzianu (język angielski) w latach 2015-2016.....	53
Wykres 24. Średnie wyniki szkół samorządowych Częstochowy na skali staninowej ze sprawdzianu – j. polski i matematyka w roku szkolnym 2015/2016.....	54
Wykres 25. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – część humanistyczna.....	55
Wykres 26. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – część matematyczno-przyrodnicza	56

Wykres 27. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – język angielski	56
Wykres 28. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – język niemiecki	56
Wykres 29. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – język francuski.....	57
Wykres 30. Średnie wyniki procentowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju – język rosyjski.....	57
Wykres 31. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	58
Wykres 32. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego w samorządowych gimnazjach.....	59
Wykres 33. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z historii i wos w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	60
Wykres 34. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z historii i wiedzy o społeczeństwie w samorządowych gimnazjach	61
Wykres 35. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z matematyki w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	63
Wykres 36. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z matematyki w samorządowych gimnazjach	64
Wykres 37. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego.....	66
Wykres 38. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych w samorządowych gimnazjach	67
Wykres 39. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom podstawowy w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	69
Wykres 40. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom podstawowy w samorządowych gimnazjach	70
Wykres 41. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom rozszerzony w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego.....	72
Wykres 42. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego poziom rozszerzony w samorządowych gimnazjach	73
Wykres 43. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego języka niemieckiego poziom podstawowy w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	75
Wykres 44. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom podstawowy w samorządowych gimnazjach	76
Wykres 45. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom rozszerzony w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego.....	77
Wykres 46. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego poziom rozszerzony w samorządowych gimnazjach	77
Wykres 47. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego poziom podstawowy w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	78
Wykres 48. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego poziom podstawowy w samorządowym gimnazjum.....	78
Wykres 49. Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego poziom podstawowy w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego	79
Wykres 50. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego poziom podstawowy w samorządowym gimnazjum	80
Wykres 51. Ogólna zdawalność egzaminu maturalnego w szkołach publicznych i niepublicznych w Częstochowie - sesja maj	81
Wykres 52. Zdawalność matury w Częstochowie (szkoły publiczne i niepubliczne) w porównaniu z województwem śląskim i krajem, licea ogólnokształcące i technika - sesja maj.....	81

Wykres 53. Zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie w porównaniu ze zdawalnością w innych powiatach województwa śląskiego (szkoły publiczne i niepubliczne) - sesja maj.....	82
Wykres 54. Zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie w porównaniu ze zdawalnością w innych powiatach województwa śląskiego (szkoły publiczne i niepubliczne), licea ogólnokształcące - sesja maj.....	83
Wykres 55. Zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie w porównaniu ze zdawalnością w innych powiatach województwa śląskiego (szkoły publiczne i niepubliczne), technika - sesja maj.....	84
Wykres 56. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, licea ogólnokształcące - sesja maj.....	85
Wykres 57. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, technika - sesja maj.....	85
Wykres 58. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, licea ogólnokształcące - sesja maj.....	86
Wykres 59. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, technika - sesja maj.....	86
Wykres 60. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, licea ogólnokształcące - sesja maj.....	86
Wykres 61. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim, technika - sesja maj.....	87
Wykres 62. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim - sesja maj.....	87
Wykres 63. Zdawalność egzaminu maturalnego z języka polskiego w samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj.....	88
Wykres 64. Średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w części pisemnej samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj.....	88
Wykres 65. Częstość wybierania poszczególnych języków obcych nowożytnych na maturze w samorządowych szkołach Częstochowy.....	89
Wykres 66. Zdawalność egzaminu maturalnego z języka angielskiego w samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj.....	89
Wykres 67. Średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w części pisemnej samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj.....	90
Wykres 68. Zdawalność egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj.....	90
Wykres 69. Średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w części pisemnej samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj.....	90
Wykres 70. Zdawalność egzaminu maturalnego z matematyki w samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj.....	91
Wykres 71. Średni wynik egzaminu maturalnego z języka matematyki w części pisemnej samorządowych szkołach Częstochowy z uwzględnieniem typów szkół - sesja maj.....	91
Wykres 72. Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących - sesja majowa.....	94
Wykres 73. Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich samorządowych technikach - sesja majowa.....	95
Wykres 74. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących w sesji majowej.....	96
Wykres 75. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących w sesji majowej.....	97
Wykres 76. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących w sesji majowej.....	98
Wykres 77. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich samorządowych liceach ogólnokształcących w sesji majowej.....	99

Wykres 78. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich samorządowych technicach w sesji majowej	100
Wykres 79. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich samorządowych technicach w sesji majowej	101
Wykres 80. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich samorządowych technicach w sesji majowej	102
Wykres 81. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich samorządowych technicach w sesji majowej	103
Wykres 82. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich samorządowych technicach	105
Wykres 83. Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w częstochowskich samorządowych zasadniczych szkołach zawodowych	112
Wykres 84. Zdawalność egzaminu czeladniczego w częstochowskich samorządowych zasadniczych szkołach zawodowych	115
Wykres 85. Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w poszczególnych przedszkolach w 2015 roku	130
Wykres 86. Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych szkołach podstawowych w 2015 roku	131
Wykres 87. Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych gimnazjach w 2015 roku	132
Wykres 88. Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w zespołach szkół w 2015 roku	132
Wykres 89. Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych szkołach ponadgimnazjalnych w 2015 roku	133